

**REPUBLIKA SRPSKA
NARODNA SKUPŠTINA
ANKETNI ODBOR**

**IZVJEŠTAJ
ANKETNOG ODBORA ZA UTVRĐIVANJE ČINJENICA O DJELOVANJU NADLEŽNIH
ORGANA I ORGANIZACIJA U VEZI POPLAVA U MAJU 2014. GODINE**

BANJA LUKA, FEBRUAR 2016. GODINE

SADRŽAJ :

UVOD	1
METODOLOŠKI OKVIR IZVJEŠTAJA	3
HRONOLOGIJA DOGAĐAJA	3
<i>PREGLED VODOSTAJA BOSNE, VRBASA, UNE I SAVE NA HIDROLOŠKIM STANICAMA U PERIODU OD 14.-17. MAJA 2014. GODINE</i>	4
<i>GRAD DOBOJ</i>	6
<i>OPŠTINA ŠAMAC</i>	14
<i>OPŠTINA MODRIČA</i>	21
<i>GRAD BIJE LJINA</i>	26
KRAĆI PREGLED IZVJEŠTAJA NAJVAŽNIJ IH INSTITUCIJA KOJE SU VEZANE ZA MAJSKE POPLAVE	29
<i>REPUBLIČKA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE</i>	29
<i>MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE</i>	33
<i>JU „VODE SRPSKE“</i>	37
<i>JP „ROBNE REZERVE RS“ A.D. BANJA LUKA</i>	38
<i>MINISTARSTVO NAUKE I TEHNOLOGIJE</i>	39
<i>MINISTARSTVO FINANSIJA</i>	39
<i>MINISTARSTVO ZA EKONOMSKE ODNOS E I REGIONALNU SARADN JU</i>	40
<i>MINISTARSTVO ZA IZBJEGLICE I RASE LJENA LICA</i>	41
<i>MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I VEZA</i>	41
<i>MINISTARSTVO TRGOVINE I TURIZMA</i>	42
<i>MINISTARSTVO ZDRAVLJA I SOCIJALNE ZAŠTITE</i>	43
<i>MINISTARSTVO PORODICE, OMLADINE I SPORTA</i>	43
<i>MINISTARSTVO PRAVDE</i>	44
<i>MINISTARSTVO UPRAVE I LOKALNE SAMOUPRAVE</i>	44
<i>MINISTARSTVO ZA PROSTORNO UREĐENJE, GRAĐEVINARSTVO I EKOLOGIJU</i>	45
<i>MINISTARSTVO INDUSTRIJE, ENERGETIKE I RUDARSTVA</i>	47
<i>MINISTARSTVO PROSVJETE I KULTURE</i>	48
<i>MINISTARSTVO RADA I BORAČKO INVALIDSKE ZAŠTITE</i>	49
IZVJEŠTAJ O ODRŽANOM JAVNOM SASLUŠANJU	50
ZAKONSKA REGULATIVA	57
ČINJENICE, ZAKLJUČCI I PREPORUKE	58
PRILOG	67

Broj:02/4.01-22-011-283/16
Datum:11.02.2016. godine

Na osnovu članova 98. i 99. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 31/11) i Odluke o obrazovanju Anketnog odbora za utvrđivanje činjenica o djelovanju nadležnih organa i organizacija u vezi poplava u maju 2014. godine, broj: 01-886/14, od 18. juna 2014. godine, ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 51/14), Anketni odbor za utvrđivanje činjenica o djelovanju nadležnih organa i organizacija u vezi poplava u maju 2014. godine, podnosi Skupštini sljedeći

I Z V J E Š T A J

Anketnog odbora za utvrđivanje činjenica o djelovanju nadležnih organa i organizacija u vezi poplava u maju 2014. godine

UVOD

Narodna Skupština Republike Srpske je na Dvadesetoj posebnoj sjednici, održanoj 15. juna 2014. godine, donijela Odluku o obrazovanju Anketnog odbora za utvrđivanje činjenica o djelovanju nadležnih organa i organizacija u vezi poplava u maju 2014. godine, broj: 01-886/14, od 15. juna 2014. godine ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 51/14). Na prijedlog Komisije za izbor i imenovanje, na Trideset petoj sjednici Narodne skupštine Republike Srpske, održanoj 2. jula 2014. godine, u Anketni odbor su bili izabrani: Spomenko Vasilčić, predsjednik, Slavica Lukić, Tomica Stojanović, Branislav Borenović, Spomenka Stevanović, Vojislav Gligić, Senad Bratić i Risto Marić, članovi.

Na prvoj sjednici Anketnog odbora, koja je održana 9. septembra 2014. godine, dogovoreno je da se zahtjev, kojim se traži dostavljanje Izvještaja o djelovanju i ulozi u majskim poplavama, uputi svim institucijama i organizacijama koje su imale doticaja sa ovim događajima.

Institucije kojima je upućen zahtjev za dostavljanje izvještaja su: Vlada Republike Srpske, Republička uprava civilne zaštite RS, JP „Robne rezerve RS“ a.d. Banja Luka, Republički hidrometrološki zavod, JU „Vode Srpske“, Elektroprivreda RS, Vijeće ministara BiH; opštine: Šamac, Modriča, Teslić, Donji Žabar, Kotor Varoš, Oštra Luka, Prnjavor, Bratunac, Laktaši, Srebrenica, Čelinac, Zvornik, Šekovići, Petrovo, Pelagićevo, Kostajnica, Novi Grad, Srbac, Jezero; gradovi: Banja Luka, Bijeljina, Prijedor i Doboj; klubovi: Eko rafting klub „Rajska plaža“, Ronilački klub „Nautilus“, Spasilački klub „Wolf“ Foča i Rafting klub „Eko - Drina“ Zvornik“.

S obzirom da do kraja VIII saziva Narodne skupštine Republike Srpske, nisu pristigli svi izvještaji od organizacija od kojih su traženi, druga sjednica Anketnog odbora u gore navedenom sastavu nije održana.

Na Drugoj sjednici IX saziva Narodne skupštine Republike Srpske, održanoj 3. februara 2015. godine, donesena je Odluka o izmjeni Odluke broj: 01-1004/14, od 2. jula 2014. godine, broj: 02/1-021-115/15, (Službeni glasnik RS, broj 8/15, od 5. februara 2015. godine), kojom su u Anketni odbor za utvrđivanje činjenica o djelovanju nadležnih organa i organizacija u vezi poplava u maju 2014. godine izabrani: Jasna Lukić, predsjednica, Milica Lovrić, Tomica Stojanović, Branislav Borenović, Spomenka

Stevanović, Zdravko Krsmanović, Senad Bratić i Nedeljko Milaković, članovi Anketnog odbora. Na Četvrtoj sjednici Narodne skupštine Republike Srpske, održanoj 24. juna 2015. godine, Odlukom broj: 02/1-021-806/15 (Službeni glasnik RS, bro: 52/15), umjesto člana Odbora Tomice Stojanovića, koji je preuzeo druge dužnosti, izabran je član Odbora Igor Ostojić.

Prva sjednica Anketnog odbora u IX sazivu je održana 17. aprila 2015. godine. Uvidom u arhivu utvrđeno je da su Anketnom odboru izvještaje dostavile sljedeće organizacije: JP „Robne rezerve RS“ a.d. Banjaluka, Javna ustanova „Vode Srpske“, Republički hidrometeorološki zavod, Elektroprivreda RS; gradovi: Banja Luka, Bijeljina, Doboj i Prijedor; opštine: Donji Žabar, Kotor Varoš, Modriča, Teslić, Oštra Luka, Prnjavor, Šamac, Bratunac, Laktaši i Srebrenica, Vijeće ministara BiH i klubovi: Spasilački klub „Volf“ Foča, Rafting klub „Eko-Drina“ Zvornik, Eko-rafting klub „Rajska plaža“ Bratunac i Ronilački klub „Nautilus“. Takođe je utvrđeno da Vlada RS i opštine Čelinac, Zvornik, Šekovići, Petrovo, Pelagićevo, Kostajnica, Novi Grad, Srbac i Jezero nisu dostavile svoje izvještaje. Nakon novog dopisa Vladi Republike Srpske, Anketnom odboru je dostavljen traženi materijal, i to:

1. Izvještaji sljedećih ministarstava: Ministarstva nauke i tehnologije, Ministarstva finansija, Ministarstva za ekonomske odnose i regionalnu saradnju, Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica, Ministarstva saobraćaja i veza, Ministarstva trgovine i turizma, Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite, Ministarstva porodice, omladine i sporta, Ministarstva pravde (Informacija o stanju u institucijama pravosuđa), Ministarstva uprave i lokalne samouprave, Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, Ministarstva industrije, energetike i rudarstva (Informacija o sprovedenim aktivnostima Ministarstva i Elektroprivrede RS), Ministarstva prosvjete i kulture, Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite, Ministarstva unutrašnjih poslova (Izvještaj objedinjen sa Izvještajem Stručno operativnog tima Republičkog štaba za vanredne situacije i Republičke uprave civilne zaštite), Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (*1. Izvještaj Ministarstva, 2. Izvještaj o aktivnostima Republičkog hidrometeorološkog zavoda, 3. Informacija o protivgradnoj preventivi, 4. Informacija o dosadašnjem toku protivgradne sezone u 2014. godini i utrošku protivgradnih raketa-protivgradna preventiva, 5. JU „Vode Srpske“ Bijeljina- Odgovor na upit Anketnog odbora, 6. Strategija integralnog upravljanja vodama RS- Aneks 3- Zaštita od erozije i bujica, 7. Strategija integralnog upravljanja vodama RS- Aneks 2 –Zaštita od voda i uređenje vodnih režima, 8. Rekonstrukcija i dogradnja objekata i sistema zaštite od štetnog djelovanja voda rijeke Bosne od Doboja do Šamca i zaštićenog područja „Srednja Posavina“-Master Plan, 9. Rekonstrukcija i dogradnja objekata i sistema zaštite od štetnog djelovanja voda u Semberiji, nakon katastrofalnih poplava u maju 2014. godine - Master plan-radna verzija, 10. Ministarstvo - Akcioni plan za održivo upravljanje poplavnim rizikom u slivu rijeke Dunav sa aplikacijom na podsliv rijeke Save područje RS planski period 2010-2021. godine, 11. Ministarstvo - Informacija o provedenim aktivnostima na pripremi projekta zaštite od poplavnih voda rijeke Drine područja grada Bijeljina, 12. Ministarstvo - Informacija o realizaciji aktuelnih projekata zaštite od poplava u RS sa prijedlogom novih projektnih mjera nakon majskih poplava, 13. Informacija o napretku projekta hitne pomoći i zaštite od poplava u RS, sa prijedlogom novih projektnih mjera nakon majskih poplava, 14. Akcioni plan za zaštitu od poplava i upravljanje rijekama u BiH 2014-2017, 15. Analiza poplavnih događaja u maju 2014. u BiH za područje rijeke Bosne, Agencije za okoliš Republike Slovenije).*
2. Izvještaj povjerenika za grad Doboj i opštinu Šamac.

Na svojoj četvrtoj sjednici, održanoj 23. septembra 2015. godine, analizirajući sve izvještaje koji su bili dostavljeni od organizacija od kojih su traženi, članovi Anketnog odbora su došli do zaključka da nedostaju odgovori na neka pitanja i da postoje određene nejasnoće u izvještajima, te da treba pružiti priliku učesnicima i odgovornim licima da ih objasne pred članovima Anketnog odbora kako bi se otklonila mogućnost različitih tumačenja istih događaja. Pored toga, članovi Anketnog odbora su se suočili sa velikom količinom informacija koje su već bile zastarjele i bilo je potrebno doći do novih informacija. Zbog navedenih razloga, članovi Anketnog odbora su jednoglasno odlučili da održe javno saslušanje. Javno saslušanje na temu „Utvrdjivanje činjenica o djelovanju nadležnih organa i organizacija u vezi poplava u maju 2014. godine“ održano je 26. oktobra 2015. godine.

METODOLOŠKI OKVIR IZVJEŠTAJA

Izvještaj Anketnog odbora za utvrđivanje činjenica o djelovanju nadležnih organa i organizacija u vezi poplava u maju 2014. godine zasniva se na dostavljenim izvještajima svih relevantnih organa i organizacija koje su bile u doticaju sa događajima vezanim za poplave u maju 2014. godine na području Republike Srpske i odgovorima najvažnijih aktera do kojih se došlo na javnom saslušanju. Ovaj izvještaj temelji se i na podacima prikupljenim s internetskih stranica nadležnih tijela, lokalne samouprave, iz medijskih članaka, te analizom postojećih propisa direktno ili indirektno vezanih za poplave.

Osnovni cilj ovog izvještaja je da se ocijeni nivo zaštite ljudi i dobara u datom periodu, kao i da se daju preporuke za ispravljanje uočenih propusta. Takođe, cilj je da se na temelju postojećih iskustava doprinese unapređenju sistema i boljoj zaštiti u potencijalnim kriznim situacijama.

U nastavku ovog Izvještaja ćemo dati hronologiju događaja, počevši sa meteorološko-hidrološkim aspektom, pregledom vodostaja i aktivnostima Republičkog hidrometeorološkog zavoda u posmatranom periodu, te hronologiju događaja u Doboju, Šamcu, Modriči i Bijeljini koji se temelje na izvještajima gradonačelnika gradova Doboj i Bijeljina i načelnika opština Šamac i Modriča, MUP-a RS i povjerenika za Doboj i Šamac. Ove opštine i gradove smo izabrali imajući u vidu razmjere nastale štete prouzrokovane majskim poplavama, kao i broj ljudskih žrtava u istim. Nakon hronološkog pregleda događaja slijedi pregled izvještaja najvažnijih institucija koje su učestvovala u ovim događajima, kraći Izvještaj sa javnog saslušanja, pregled zakonske regulative, utvrđivanje činjenica sa zaključcima i preporukama te prilozi.

HRONOLOGIJA DOGAĐAJA

Obilne padavine uslovljene formiranjem ciklonske cirkulacije u Đenovskom zalivu, u periodu od 13. maja uveče do 17. maja ujutru, izazvale su ekstremne poplave koje su imale katastrofalne posljedice za Republiku Srpsku. Poplavama su zahvaćeni slivovi rijeka Drine, Bosne, Sane, Une, Vrbasa i Save u Republici Srpskoj.

Uzroci katastrofalnih poplava mogu se vidjeti u dva perioda obilnih padavina, i to u mjesecu aprilu i u mjesecu maju 2014. godine. Za mjesec april je količina padavina u sjevernoj polovini zemlje iznosila od 150 l/m² do 270 l/m², što značajno prevazilazi višegodišnje prosječne vrijednosti za ovaj dio Republike Srpske (prosjeak je oko 90 l/m²).

Padavine u maju su se desile u dvije serije obilnih padavina:

1. Prvi period obilnih majskih padavina, koji je donio i poplave bujičnih rijeka desio se 3. i 4. maja. U tom periodu u sjevernoj polovini zemlje pale su vrlo velike količine kiše (Banja Luka 86,9 l/m², Prijedor 73,4 l/m², Doboj 75,4 l/m², Bijeljina 64,7 l/m²). Za pojedina mjesta to su već skoro dostignute prosječne količine padavina za cijeli mjesec maj.

2. Drugi, još ekstremniji period sa obilnih padavina bio je od 13. do 17. maja. U tom periodu, od planina Sarajevsko-Romanijske regije, preko centralnih predjela, do Krajine ekstremna količina kišnih padavina kretala se od 107,9 l/m² u Banjoj Luci do 204,3 l/m² u Zvorniku. Te količine su predstavljale povećanje za dodatnih 100 do 200% u odnosu na prosječne vrijednosti za mjesec maj.

Prema raspoloživim podacima Republičkog hidrometeorološkog zavoda može se reći da u cijeloj Republici Srpskoj, sa izuzetkom Istočne Hercegovine, od 1920. godine nije palo više kiše za sedam dana mjeseca maja.

PREGLED VODOSTAJA BOSNE, VRBASA, UNE I SAVE NA HIDROLOŠKIM STANICAMA U PERIODU OD 14.-17. MAJA 2014. GODINE

Bosna (*hidrološka stanica Doboj*) 14. maja u 8.00 časova vodostaj rijeke Bosne iznosio je 101 cm. Istog dana u 13.00 časova vodostaj rijeke Bosne prešao je kotu redovne odbrane od poplava koja je na 300 cm. Kota vanredne odbrane od poplava od 450 cm prevaziđena je isti dan u 19.00 časova. Rijeka Bosna je nastavila da raste i 15. maja, u 8.00 časova vodostaj je iznosio 653 cm što je već bila vrijednost iznad istorijskog maksimuma. Iz navedenog se vidi da je vodostaj rijeke Bosne za 24 časa porastao za 5,5 m. Za vrijeme ovog poplavnog talasa najveći vodostaj dostignut je u noći 15/16. maj i prevazišao do sad osmotreni istorijski maksimum na hidrološkoj stanici Doboj za 143 cm i iznosio je 721 cm.

Vrbas (*hidrološka stanica Delibašino Selo*) Vodostaj rijeke Vrbas, 14. maja u 8.00 časova, iznosio je 115 cm. Kota redovne odbrane od polava od 250 cm prevaziđena je oko 15.00 časova. Kota vanredne odbrane od 320 cm prevaziđena je istog dana oko 22.00 časa.

15. maja, u 8.00 časova, vodostaj rijeke Vrbas na hidrološkoj stanici Delibašino selo iznosio je 435 cm. Rijeka Vrbas je nastavila da raste usljed obilnih padavina u gornjem dijelu sliva, i u 22.00 časa je prešla do tada najveći osmotreni vodostaj od 687 cm iz 1996. godine, da bi svoj maksimum dostigla sljedećeg dana, 16. maja, oko 12.00 časova. Ovaj maksimum je, nakon povlačenja vode, očitao na osnovu tragova vodnog vala i iznosio je 816 cm što je za 129 cm više nego što je do sad bila najveća voda zabilježena na Vrbasu 1996. godine kada je vodostaj iznosio 687 cm.

Una (*hidrološka stanica Novi Grad*) 16. maja, u 8.00 časova, vodostaj rijeke Une na hidrološkoj stanici Novi Grad nizvodno iznosio je 308 cm i bio je u porastu. Oko 14.00 časova, vodostaj rijeke Une je prešao kotu redovne odbrane od poplava od 360 cm. Oko 3-4 sata kasnije prevaziđena je i kota vanredne odbrane od 420 cm. Rijeka Una je nastavila da raste do sljedećeg dana do 19.00 časova, da bi nakon kraće stagnacije krenula da opada. U vrhu poplavnog talasa 17. maja, oko 19.00 časova, vodostaj je iznosio 572 cm, što je za samo 4 cm manje od najvećeg ikad zabilježenog vodostaja iz 1955. godine.

Sava: poplavni talas koji se stvorio na rijekama Bosni i Vrbas imao je, usljed velikih količina padavina i zasićenosti zemljišta, veoma kratak period propagacije. Ovo je neminovno izazvalo intenzivan porast i rijeke Save koja je u svom nizvodnom toku, posebno od ušća rijeke Bosne, takođe dostigla maksimalne osmotrene vrijednosti. Vodostaj rijeke Save na *hidrološkoj stanici Gradiška* prešao je kotu redovne odbrane od poplava od 700 cm u noći 16/17. maja. Kota vanredne odbrane od poplava prevaziđena je 17. maja u jutarnjim časovima uz usporeni porast, uglavnom usljed uticaja rijeke Une. Za vrijeme ovog poplavnog talasa rijeka Sava je dostigla maksimum od 808 cm 20. maja u 9,00 časova. Na *hidrološkoj stanici Srbac*, kota redovne odbrane od poplava prevaziđena je 16. maja u 18,00 časova i vodostaj je tad iznosio 862 cm. Kota vanredne odbrane od poplava koja iznosi 940 cm prevaziđena je sljedećeg dana u 11.00 časova. Vodostaj rijeke Save u profilu hidrološke stanice Srbac za vrijeme poplava u maju 2014. godine dostigao je svoj maksimum od 1012 cm 18. maja u 8.00 časova. Najveći zabilježeni vodostaj na ovoj hidrološkoj stanici iznosi 1024 cm i desio se 1974. godine.

Republički hidrometeorološki zavod nema osmatrača ni automatsku hidrološku stanicu na rijeci Savi u *profilu Rača*. Podaci sa ove hidrološke stanice su u RHMZ počeli stizati od JU „Vode Srpske“, 16. maja, u 15.00 časova, kada je vodostaj iznosio 858 cm i bio iznad kote vanredne odbrane od poplava. Sljedećeg dana, 17. maja, rijeka Sava je dostigla svoj maksimum koji je procijenjen na 950 cm jer nije bilo moguće očitavati vodostaj. Visoka vrijednost vodostaja Save se zadržala nekoliko dana, da bi tek 29. maja prošla ispod kote redovne odbrane od poplava od 650 cm.

Način rada Republičkog hidrometeorološkog zavoda RS u posmatranom periodu

Služba prognoze vremena Republičkog hidrometeorološkog zavoda RS je svakodnevno pratila vremenske prilike i izdavala prognoze vremena detaljno za četiri dana unaprijed i svakodnevno ih ažurirala. Svakog ponedjeljka se pripremala sedmična prognoza i dostavljala resornom Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Pored Ministarstva, ista prognoza se dostavljala i Republičkoj upravi civilne zaštite, te pojedinim važnim korisnicima kao što je Helikopterski servis Republike Srpske. Svakodnevno su se izdavala upozorenja na opasne vremenske događaje u sistemu meteoalarma. Slika meteoalarma je vidljiva na internet stranici Republičkog hidrometeorološkog zavoda, dostupna kroz sistem adresa članica Svjetske meteorološke organizacije i preko Meteoalarma Evrope. Iste informacije su se dostavljale i svim medijima, a posebno se pravila prognoza za RTRS.

Najave i upozorenja izdavana su nekoliko dana unaprijed, a za vrijeme samih dešavanja pravljani su pregledi količine padavina u prethodnih 24 časa i detaljna slika padavina po regijama za narednih 24 časa.

Sagledavajući količinu padavina iz prethodnog perioda, u aprilu mjesecu i od 1. do 8. maja te prognozu obilnih padavina u narednom periodu, od 13. do 17. maja, na inicijativu RHMZ Republike Srpske, održan je sastanak sa rukovodstvom RUCZ Republike Srpske, 12. maja u Banjaluci. Na tom sastanku je RUCZ upoznata sa prognozom obilnih padavina u narednim danima koji mogu usloviti poplave.

U maju 2014. godine desila su se dva poplavna talasa. Prvi, značajno manji, desio se početkom maja i vanredni hidrološki izvještaji rađeni su od 1. do 8. maja. Drugi poplavni talas, koji je donio katastrofalne poplave, počeo je 14. maja. Posebno intenzivan rast je zabilježen na rijekama Bosna i Vrbas gdje su zabilježena povećanja vodostaja za više od 5 m za manje od 24 časa. U tom periodu rađeni su vanredni hidrološki izvještaji koji su dostavljani nadležnim institucijama.

Cjelokupna javnost bila je informisana o stanju vremena, voda i prognozama preko zvanične internet stranice Republičkog hidrometeorološkog zavoda i putem redovnih i vanrednih biltena koji su dostavljani većem broju korisnika: Republičkoj upravi civilne zaštite Republike Srpske i njihovim regionalnim centrima, Centru za obavješćavanje Banja Luka, Ministarstvu poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvu saobraćaja i veza Republike Srpske, Auto-moto savezu Republike Srpske, JU „Vode Srpske“, Sektoru za IT Vlade Republike Srpske.

GRAD DOBOJ

Hronološki pregled događaja u gradu Doboj u toku majskih poplava rađen je prema podacima iz Izvještaja gradonačelnika grada Doboj o preduzetim aktivnostima i mjerama u toku poplava na području grada, aktivnosti Centra javne bezbjednosti Doboj i aktivnosti Specijalne jedinice policije (SJP) na teritoriji grada Doboj koji su sastavni dio Izvještaja Ministarstva unutrašnjih poslova i Izvještaja povjerenika za grad Doboj, generala Momira Zeca.

12. / 13.05.2014. godine

Republička uprava civilne zaštite je aktom, broj: 10/1.02/2016-11-28/14 od 12. 5. 2014. godine obavjestila Grad Doboj, kao i sve ostale gradove i opštine o mogućnosti značajnih padavina u periodu 13. i 14. maj, sa posebnim akcentom na teritoriju uz sliv rijeke Save. Predmetnim aktom naloženo je postupanje u skladu sa Planom odbrane od poplava u Republici Srpskoj. Odsjek civilne zaštite Grada Doboj emitovao je sadržaj predmetnog akta na programu RTV Doboj, u trajanju od tri dana, odnosno, sa početkom od 12. 5. a zaključno sa 15. 5. 2014. godine.

U Gradsku upravu, Odsjek civilne zaštite, prijavljena su brojna klizišta na području mjesnih zajednica Zelinja, Ševarlije i Kostajnica. Po toj obavjesti, održan je sastanak Štaba za vanredne situacije, te zajedno sa predstavnicima Civilne zaštite Grada Doboj izvršen je terenski obilazak ugroženog područja i procjena opasnosti po živote i imovinu ugroženih građana. U svrhu saniranja konstatovanog stanja, angažovana su raspoloživa materijalno - tehnička sredstva. Na tom sastanku konstatovana je opasnost od rasta vodostaja rijeke Bosne i preduzete neophodne aktivnosti po Planu sprovođenja preventivnih i operativnih mjera zaštite i spasavanja od poplava u gradu Doboj.

Gradskoj upravi, Odsijeku civilne zaštite, prijavljeno je izlijevanje rijeke Lukavice u mjestu Buštelić, teritorijalna cjelina Trebava, šire područje grada Doboj.

14 /15. 5. 2014. godine

Dana 14. 5. 2014. godine, u popodnevnim satima, gradonačelnik grada Doboj i članovi Štaba za vanrednu situaciju grada Doboj, izvršili su obilazak svih riječnih tokova u cilju procjene stanja na ušću potoka Liješanj na rijeci Bosni, gdje je prijetilo izlijevanje vode u pravcu grada. Lokacija na kojoj je sagrađen magistralni put predstavljala je glavni nasip i odbranu od poplava grada kroz istoriju, a i u ovoj situaciji je predstavljao jedan od odbrambenih nasipa od vodene stihije koja je prijetila gradu. Odlučeno je da se angažuje sva raspoloživa mehanizacija na izgradnji novog zaštitnog nasipa u naseljenom mjestu Makljenovac. Mještani naselja Usora, čije su kuće locirane u neposrednoj blizini novog nasipa, izrazili su negodovanje povodom gradnje istog, i u masovnom broju pokušali spriječiti izgradnju novog nasipa. Zamjenik gradonačelnika pozvao je predstavnike CJB Doboj, da u svrhu neometane gradnje nasipa obezbijede lokaciju i

regulišu saobraćaj. Pripadnici CJB Doboj su, oko 18.30 časova, obezbijedili izvršenje ove aktivnosti, te je gradnja nasipa nastavljena. U postupku obavljanja radova na izgradnji nasipa, upućivan je poziv za mobilizaciju kompletne raspoložive mehanizacije, na cjelokupnom području grada i šire. Mnogobrojna preduzeća odazvala su se hitnom pozivu i stavila na raspolaganje kompletnu mehanizaciju i radnu snagu, a u svrhu odbrane grada od nadolazeće vodene stihije. Pripadnici Centra javne bezbjednosti vršili su upozorenja građana na uočenu opasnost te obezbjeđivali zonu nasipa duž magistralnog puta. U postupku obavljanja radova na izgradnji nasipa, zatražena je pomoć i od predstavnika Oružanih snaga BiH, koji su se tokom noći odazvali istom i pružili raspoloživi materijal za izgradnju nasipa. Komandanti Mrković i Dostanić pridružili su se članovima Štaba za vanredne situacije na licu mjesta. Donesena je odluka o izgradnji nasipa duž magistralnog puta M-17 od benzinske pumpe kod ušća Liješanj potoka u rijeku Bosnu, do raskrsnice magistralnog puta M-17 i Ulice Svetog Save. Započeta je izgradnja navedenog nasipa uz svu raspoloživu mehanizaciju koja je u tom trenutku bila dostupna. Zaposlenicima Elektro - Doboja pružena je pomoć u izgradnji nasipa za odbranu trafostanice ovog javnog preduzeća.

Dana 15. 5. 2014. godine, oko 00.30 časova, uočeno je da nasip koji je bio načinjen duž lokalnog puta na lijevoj obali potoka Liješanj ne može izdržati nadiranje vode koja je nakon prolaska kroz nasip počela da plavi naseljeno mjesto Makljenovac, uz magistralni put M-17, pri čemu je poplavljeno 10 kuća visine oko 40 cm. S obzirom na razvoj situacije, policijski službenici PS Doboj 1, su tokom noćnih i ranih jutarnjih časova, u kontaktu sa građanima naseljenih mjesta Makljenovac i Usora, iste upozoravali na mogućnost nastanka poplave. Takođe, tokom noći uočeno je izlijevanje rijeke Bosne u Pridjel Donji i Bare, gdje je usljed navedenog u kućama ostao veći broj građana bez mogućnosti da se premjeste na bezbjedno područje. Oko 03.00 časa, načelnik CJB je naredio angažovanje Jedinice za podršku CJB Doboj na zadacima spasavanja i pomoći ugroženim građanima naseljenih mjesta Pridjel i Bare. Pripadnici JZP CJB Doboj su sa građanima, i uz angažovanje čamaca AD "Elektro Doboj" i PVJ „Doboj“, oko 04.00 časa, započeli spašavanje ugroženih.

Oko 5.00 časova, dana 15. 5. 2014. godine, angažovani su kamioni i radne mašine koje su počele da nasipaju materijal po magistralnom putu M-17 sa ciljem sprečavanja prodiranja vode preko magistralnog puta u gradsko jezgro. Imajući u vidu činjenicu da je tokom noći nivo poplavnih voda u naseljenim mjestima Makljenovac i Usora nastavio da raste, načelnik CJB Doboj je dana 15. 5. 2014. oko 7.15 časova, naredio preduzimanje neophodnih mjera zaštite ljudstva i materijalno tehničkih sredstava CJB Doboj od poplava (sklanjanje ljudstva iz ugroženih prostora i objekata, prebacivanje MTS i važnije dokumentacije na više spratove objekata, i dr.). Tokom cijele noći, između 14. i 15. Maja, gradonačelnik je zajedno sa svojim zamjenikom, kao i članovima Štaba za vanredne situacije do jutarnjih časova koordinisao i izdavao naredjenja o rukovođenju i upotrebi ljudstva i mehanizacije za izgradnju novog nasipa uz magistralni put M17 i nasipa Liješanj potok.

15. 5. 2014. godine, u 7.30 časova, sazvan je hitan sastanak Štaba za vanredne situacije na kojem je prisustvovao i načelnik CJB gdje je konstatovana opasnost od probijanja nasipa i ulaska vodene stihije u grad. Donesena je odluka da se nastavi sa pokušajem zaustavljanja prodiranja vode u grad te da se pristupi izradi novog zaštitnog nasipa duž ulice Zdravka Mišića, tzv. Sforov put. Izdata je naredba o hitnom preduzimanju mjera na zaštiti ugroženog stanovništva, arhivske građe i svih resursa od značaja za grad. Nastavljene su aktivnosti na obezbjeđenju nasipa na ugroženim područjima.

Policijski službenici PS Doboj 1 su po naredbi načelnika CJB Doboj, od 7.40 časova, započeli sa uzbunom i evakuacijom građana u do tada nepoplavljenim dijelovima Usore.

U 8.00 časova, zamjenik gradonačelnika je putem sredstava javnog informisanja uputio otvoreni apel za pomoć od svih nadležnih institucija. Prema informaciji iz izvještaja gradonačelnika Doboj donesena je Odluka kojom je proglašena vanredna situacija i stanje elementarne nepogode na području grada Doboja.

U 8.30 došlo je do probijanja nasipa na potoku Liješanj i ulaska velikih količina vode rijeke Bosne kroz korito potoka Liješanj i gradsko naselje Usora, te dalje ka gradskom jezgru. Nakon toga voda je probijala i izgrađene nasipe od materijala na magistralnom putu M-17, te na taj način prodrila u grad. Naloženo je starješini Teritorijalne vatrogasne jedinice da se hitno izvrši signalna uzbuna opšte opasnosti. Signalna uzbuna je izvršena u 9.00 časova i ponavljana je u kontinuitetu do 11.00 časova.

Oko 9.00 časova, načelnik CJB Doboj je od MUP zahtjevao angažovanje Specijalne jedinice policije radi pružanja pomoći u spašavanju lica ugroženih poplavama. Na osnovu usmene naredbe Direktora policije angažovana je SJP sa zadatkom evakuacije građana sa područja obuhvaćenim poplavama na području grada Doboj gdje je došlo do proboja nasipa na rijeci Usori u blizini magistralnog puta M-17. Probijanjem nasipa na rijekama Bosna i Usora, ogromna količina bujičnih voda slila se u urbano područje grada Doboj kao i u naselja Usora, Pijeskovi i Bare, pri tome ugrožavajući ljudske živote i njihovu imovinu. Specijalna jedinica policije je odmah formirala osam spasilačkih grupa koje su djelovale na terenu u cilju evakuacije građana i materijalno-tehničkih sredstava pogođenih poplavama. Istog dana u 9.10 časova komandant SJP je angažovao 31 policijskog službenika za polazak u Doboj sa dva rafting čamca i jednim maestral čamacem sa opremom koji su u 10.40 stigli u kasarnu OS BiH u mjestu Miljkovac.

U 9.30 časova, od strane Centra za uzbunjivanje, dat je zvučni signal "opasnost od elementarne nepogode", u vrijeme kada je najveći dio naselja Makljenovac i Usora bio pod vodom, a vodena bujica nadirala u središnju gradsku zonu grada Doboja.

Oko 10.30 časova, kod željezničkog mosta na rijeci Bosni, zadržana je veća količina balvana i drugih predmeta od kojih se na predmetnoj lokaciji formirala brana, pa je voda iz korita rijeke Bosne počela probijati izgrađeni nasip na magistralnom putu, kao i nasip od ušća potoka Liješanj u rijeku Bosnu, nakon čega je u kratkom periodu voda poplavila 90% grada. Pored gradskog područja, potopljena su i naseljena mjesta: Gornja Paklenica, Rječica, Jabučić Polje, Potočani, Ševarlije, Pridjel Gornji i Donji, Kostajnica, Bare, Velika Bukovica, Kladari, Bukovačke Čivčije, Trnjačani, Bukovac-Šešlije, Ritešić, Majevac, Trnjani, Podnovlje, kao i mjesta u dolini rijeke Spreče: S. Polje, Tekućica, Boljanić.

Po dolasku u kasarnu komandant Specijalne jedinice policije je telefonom izdao naređenje da se odmah krene sa evakuacijom pacijenata i osoblja iz Dijaliznog centra u Doboj, nakon čega se pristupilo organizovanju jedinice i planiranju konkretnih zadataka SJP na terenu. Vođe grupa su organizovali policijske službenike SJP u osam spasilačkih grupa, sa po četiri policijska službenika SJP koji su bili raspoređeni po grupama. Sa spasilačkim aktivnostima započeto je u 11.10 časova, u kojim su pored pripadnika SJP učestvovali i pripadnici OS BiH sa jednim čamcem i kamionima, radi prihvata evakuisanog stanovništva.

Republičkoj upravi civilne zaštite upućen je dopis za hitno obezbjeđenje opreme za spasavanje, korišćenje vojnih smještajnih i drugih kapaciteta, te ostale potrebne opreme i sredstava u svrhu zbrinjavanja evakuisanih lica.

Oko 11.30 časova, helikopterom Helikopterskog servisa Republike Srpske, u Doboj je došao Ministar unutrašnjih poslova RS, koji se odmah uputio u dijelove grada u

kojima je voda nadirala, kako bi sagledao situaciju i preduzeo korake na otpočinjanju akcije spasavanja.

Oko 12.00 časova u Doboj su stigli pripadnici Specijalne jedinice MUP sa četiri čamca i odmah se uključili u spasavanje. Konstantno su preduzimane sve neophodne aktivnosti na spasavanju najugroženijih lica. Sa velikog broja punktova je sa svim raspoloživim plovilima vršena distribucija hrane i vode ugroženom stanovništvu. Obezbeđenje punktova i djelimično distribuciju hrane vršili su pripadnici Centara javne bezbjednosti. Takođe, oko 12.00 časova, u skladu sa dogovorom sa komandantom kasarne OS BiH, na raspolaganje su stavljene određene prostorije za privremeni smještaj ljudstva. Istovremeno, počelo se koristiti gorivo iz kasarne te radne mašine.

Oko 12.15 časova, helikopterom Helikopterskog servisa Republike Srpske, u grad Doboj je došao Ministar zdravlja i socijalne zaštite RS koji se uputio u JZU Opšta bolnica „Sveti apostol Luka“ u Doboju, kako bi sagledao situaciju u ovoj zdravstvenoj ustanovi te koordinisao akciju spasavanja dijaliznih bolesnika. Formirani su prihvatni centri za evakuisana lica na nekoliko lokacija: prostorije kasarne i Direkcije za izgradnju i razvoj grada Doboj, prostorije Jevrejske zajednice, sinagoga i Opšte bolnice „Sveti apostol Luka“ za pružanje medicinske pomoći i obezbeđenje neophodnih lijekova.

Oko 13.00 časova formiran je, i odmah počeo sa radom, Štab za spasavanje u sastavu: Radislav Jovičić, rukovodilac Štaba, Dragan Bogdanić, Goran Đurković, Vlado Đurđević, Dragan Prodanović, Miroslav Milojević, Dragiša Kojić, Predrag Vatreš i Boban Kusturić, članovi Štaba. Zadatak Štaba je bio da odmah organizuje i koordiniše akciju spasavanja i rad hitnih službi. Štab je odlučio da aktivnosti štaba logistički budu usmjerene na JZU Opšta bolnica „Sveti apostol Luka“ i kasarnu OS BiH u naseljenom mjestu Miljkovac. Kao prihvatno mjesto za evakuisane građane određena je kasarna OS BiH.

Akciji spasavanja pridružili su se pripadnici Helikopterskog servisa Republike Srpske sa raspoloživim helikopterima. Izvršena je evakuacija bolesnika iz dijaliznog centra kao i ostalih ugroženih stanovnika. Grupa bolesnika je iz kasarne transportovana helikopterom u Klinički centar Banja Luka, u nekoliko navrata. Sva raspoloživa plovila koja su upućena Štabu za vanredne situacije iz susjednih opština, stavljena su na raspolaganje Centru javne bezbjednosti koji je vršio koordinaciju u postupku spasavanja ugroženog stanovništva. Do 13.30 časova bio je poplavljen cijeli grad, a do 14.30 i magistralni put M-17, odnosno zaštitni nasip rijeke Bosne na kojem se navedeni put nalazi. Nivo poplavnih voda je nastavio da raste, i tokom poslijepodneva dosegao visinu 3 metra u glavnoj gradskoj ulici, dok je u nekim dijelovima grada dosegao i visinu od 5 metara.

Zamjenik gradonačelnika sa Štabom za vanredne situacije je nakon obilaska ugroženih područja na lokaciji Usora, oko 11.00 časova, došao u sjedište Civilne zaštite, objekat Vatrogasnog doma, iz kojeg je usljed naglog porasta vode nakon pola sata bilo nemoguće izaći. U toj situaciji telefonom je vršena komunikacija sa predstavnicima CJB Doboj. Od predstavnika CJB Doboj u više navrata je traženo da prihvate čamce koje su upućivale mnoge opštine, kao i Oružane snage BiH, odnosno, pet čamaca upućenih od načelnika opštine Brod i četiri čamca upućena iz kasarne u Derventi. Takođe, u više navrata je traženo da se jedan čamac uputi do Doma vojske, kako bi bio evakuisan gradonačelnik, kao i čamac do Vatrogasnog doma, u cilju izlaska zamjenika gradonačelnika sa članovima Štaba, kako bi lakše nastavili koordinaciju i angažovanje svih subjekata. Do vatrogasnog doma stigao je čamac oko 17.00 časova, nakon čega je izvršena evakuacija Gradskog štaba za vanredne situacije, koji se nalazio blokiran u prostorijama Vatrogasnog doma u Doboju, čiji se komandant, zamjenik gradonačelnika

Doboja uključio u rad Štaba za spasavanje formiranog od strane Vlade Republike Srpske. Oko 16.00 časova, u spasavanje ugroženih građana, pored SJP MUP RS sa četiri čamca uključio se i RK „Buk“ Banja Luka sa tri čamca i Rafting klub „Kanjon“ Banja Luka, sa 20 čamaca. U spasavanju su takođe učestvovali i Rafting klub „Una“ Bihać i Gorska služba spasavanja „Buk“ Foča.

U 18.50 časova, u Štab je došao ministar prosvjete i kulture RS, koji je oko 19.50 časova, zajedno sa određenom količinom hrane, spasilačkim čamcem prebačen u Đački dom u kojem se nalazilo 110 đaka koji su bili blokirani zbog poplave. Aktivnosti na evakuaciji i spasavanju građana su sprovedene do 21.00 čas uz angažovanje spasilačkih čamaca.

Po naređenju rukovodioca Štaba za spasavnje tokom noći 15/16. sačinjen je Plan mjera i radnji na spasavanju ljudi i materijalno tehničkih sredstava u Doboju čija je realizacija planirana za 16. 5. Tokom noći, uspostavljeno je dežurstvo u Štabu i na terenu.

16. 5. 2014. godine

Dana 16. 5. 2014. godine, osim navedenih spasilačkih timova, istima su se pridružile i ekipe iz Prijedora, Kozarske Dubice, Bihaća i Prnjavora sa određenim brojem čamaca i spasilaca. Od 6.15 časova, istog dana, nastavljeno je dostavljanje informacija o ugroženosti građana na poplavljenom području, za evakuaciju istih i dostavu hrane i pića i iste su nastavljane i tokom dana.

U 6.20 časova, iz prostorija Gradske uprave, na lokaciji bivši Dom vojske, plovilima spasilačke ekipe iz Bihaća evakuisan je gradonačelnik grada Doboja koji je prebačen u Štab za vanredne situacije. Nakon toga, oko 7.20 časova, u prostorijama Opšte bolnice „Sveti apostol Luka“, gradonačelnik je prisustvovao sastanku sa predsjednikom Republike Srpske, zajedno sa predstavnicima MUP, i tom prilikom se upoznao sa činjenicom da je u objektu Opšte bolnice formiran novi Štab u čiji sastav nisu bili predloženi članovi Štaba za vanredne situacije Grada Doboja. Tokom sastanka sa predsjednikom RS vršene su određene izmjene i dopune sastava članova novoformiranog Štaba. Tako su u sastav Štaba uključeni i gradonačelnik Doboja, kao zamjenik rukovodioca Štaba i zamjenik gradonačelnika, kao član Štaba.

U periodu od 8.30 do 10.30 časova, predsjednik RS je zajedno sa spasilačkom ekipom obišao učenike blokirane u Đačkom domu te im uručio pakete pomoći. Predsjednik je napustio područje grada u 11.00 časova.

Oko 12.00 časova, po odluci Štaba, izvršeno je prekopavanje magistralnog puta M-17, u neposrednoj blizini tržnog centra „Tuš“, sa ciljem probijanja nasipa iznad kojeg se proteže navedeni magistralni put i ispuštanje vode iz gradske zone prema koritu Bosne. Nakon prokopavanja puta nivo vode u gradskoj zoni je počeo opadati za 15 cm na sat vremena.

U 14.45 časova, Štab je posjetio načelnik opštine Teslić sa saradnicima, sa ciljem dogovora oko urgentne pomoći.

U 17.20 časova, u kasarnu OS u Miljkovcu, sletio je helikopter Vlade Republike Hrvatske koji je dovezao jednu tonu pomoći u hrani, vodi i lijekovima. Isti helikopter izvršio je evakuaciju šest životno ugroženih lica u naselju Bare i šest dijaliznih pacijenata u pravcu Istočnog Sarajeva.

U 19.20 časova, započete su aktivnosti na dovođenju mrežnog napona do vodocrpne stanice locirane uz magistralni put M-17 na ulazu u Doboja.

U 21.30 časova, Štab je održao sastanak, u cilju analize dnevnih aktivnosti i sačinjavanja plana aktivnosti za naredni dan.

17. 5. 2014. godine

Dana 17. 5. 2014. godine, od 5.00 časova, nastavljene su planske aktivnosti na spasavanju građana i materijalno-tehničkih sredstava u gradskoj zoni Doboja.

Od 16. do 24. 5. 2014. godine, na području gradske zone, pronađeno je 11 tijela građana od kojih je kod njih devetoro utvrđeno da je smrt nastupila utapanjem:

- 16. 5. 2014. godine, u naselju Usora, u ulici Dobojskih brigada, u porodičnoj kući pronađeno je tijelo starije ženske osobe koja je identifikovana kao S.Đ. (1924). Smrt je nastupila utapanjem.
- 16. 5. 2014. godine, u naselju Usora, u Ulici dobojskih brigada, u prizemlju porodične kuće pronađeno je tijelo muške osobe koje je identifikovano kao M.B. (1951). Smrt je nastupila utapanjem.
- 16. 5. 2014. godine, u naselju Usora, u Ulici dobojskih brigada, u porodičnoj kući pronađeno je tijelo starije ženske osobe koja je identifikovana kao B.P. (1926). Smrt je nastupila kao posljedica infarkta miokarda.
- 17. 5. 2014. godine, u naselju Usora, u Ulici dobojskih brigada 39, u porodičnoj kući pronađeno je tijelo starije ženske osobe koja je identifikovana kao M.P. (1923) . Smrt je nastupila utapanjem.
- 17. 5. 2014. godine, u naselju Usora, u Ulici Nikole Tesle 116, u prizemlju porodične kuće pronađena su tijela muške osobe srednjih godina i starije ženske osobe koja su identifikovana kao Ž.J. (1961) i M.J. (1932)-majka i sin. Smrt je u oba slučaja nastupila utapanjem.
- 17. 5. 2014. godine, u stanu u Doboju, u Ulici cara Dušana broj 6/1, pronađeno je tijelo teško bolesnog i nepokretnog starijeg lica, koje je identifikovano kao R.Č. (1924). Smrt je nastupila utapanjem.
- 17. 5. 2014. godine, u porodičnoj kući u Doboju, u Ulici ozrenskih srpskih brigada, pronađeno je tijelo starijeg muškarca, koje je identifikovano kao R.N. (1941). Smrt je nastupila usljed infarkta miokarda.
- 17. 5. 2014. godine, u blizini tržnog centra „Tuš“, u naselju Pijeskovi, u nanosu pijeska i mulja, dijelom u vodi, pronađeno je tijelo starije ženske osobe za koju nije mogao biti utvrđen identitet. Smrt je nastupila utapanjem. 18.5 od strane S.D. (1951) izvršeno je prepoznavanje tijela kao B.S. koja je nastanjena u Doboju.
- 21. 5. 2014. godine, u Uluci kralja Dragutina broj 42, u porodičnoj kući na spratu pronađeno je tijelo starije ženske osobe, koja je identifikovana kao D.S. (1939). Smrt je nastupila utapanjem.
- 24. 5. 2014. godine, u dvorištu porodične kuće, vlasništvo Z.P. u uluci Kolubarska broj 28, pronađeno je tijelo muške osobe, koje je identifikovano kao M.Č. Smrt je nastupila utapanjem.

18 - 19. 5. 2014. godine

Štab u gore navedenom sastavu je prestao sa radom dana 18. 5. 2014. godine u 8.00 časova kada su ingerencije Štaba prenesene na Gradski štab za vanredne situacije Grada Doboja koji je u međuvremenu počeo sa radom .

U gradu nisu funkcionisale komunalne službe niti je postojao organizovan pristup uklanjanju ogromnih količina kabastog otpada koji je bio razbacan po gradskim ulicama

i javnim površinama i predstavljao zdravstvenu opasnost za građane. Većina gradskih institucija nije bila u funkciji. Jedinici koji su pokazali organizovan sistem djelovanja u kriznim situacijama bili su CJB Doboj, JZU „Bolnica Sveti apostol Luka“ Doboj, Dom zdravlja Doboj, ZP „Elektro –Doboj“ a.d Doboj i „Vodovod“ a.d. Doboj.

Zbog uočenih slabosti u provođenju odvoza kabastog otpada sa područja grada, na osnovu naredbe komandanta Republičkog štaba za vanredne situacije, broj: 04-4/14 od 19. 5. 2014. godine, imenovan je povjerenik za Grad Doboj, general Momir Zec, koji je ovlašten da u ime Republičkog štaba može izvršiti mobilizaciju materijalno-tehničkih sredstava i ljudstva u skladu sa planom.

Organizacija Crvenog krsta u gradu Doboj je otežano funkcionisala zbog manjka skladišnog prostora za pomoć koja je pristizala, kao i nedovoljnog broja radnika i volontera za podjelu pomoći ugroženom stanovništvu.

20. 5. 2014. godine

20. 5. 2014. godine, u 8.30 časova, u prostorije Štaba za vanredne situacije došao je general Momir Zec u pratnji načelnika CJB Doboj Gorana Đurkovića, koji su gradonačelnika upoznali sa činjenicom da je general Momir Zec povjerenik Vlade RS za Doboj. General je upoznao gradonačelnika da će on koordinisati između Gradskog i Republičkog štaba, i pomoći u što bržem otklanjanju posljedica izazvanih poplavom i stavljanje u funkciju svih institucija.

Poslije sastanka sa Gradskim štabom, povjerenik je u saradnji sa CJB Doboj organizovao čišćenje grada kamionima i građevinskim mašinama koje je obezbjedila Vlada Republike Srpske.

U periodu od 20. 5. do 25. 5. 2014. godine, svakodnevno su organizovani sastanci i koordinacija između gradonačelnika i povjerenika, uz prisustvo pripadnika CJB, kao i predstavnika javnih preduzeća, na kojima su dogovarane aktivnosti na čišćenju grada i stvaranju uslova za funkcionisanje javnih ustanova. Doneseno je niz akata naredbonodavnog karaktera, koji su imali za cilj što hitnije saniranje posljedica elementarnih nepogoda koje su u naredna dva dana i realizovane.

Nastavljene su sve aktivnosti na čišćenju grada i pružanja drugih vidova pomoći ugroženim građanima, kako bi se spriječile posljedice. U organizaciji i pod kontrolom pripadnika Centra javne bezbjednosti Doboj, vršena je distribucija nafte, pumpi i cisterni. Distribucija hrane vršena je pod nadzorom Crvenog krsta.

U skladu sa naredbom Štaba za vanredne situacije RS, broj: 05-1/14 od 20. maja 2014. godine, Republička uprava civilne zaštite je izvršila mobilizaciju cisterni sa nepoplavljenog područja i usmjerila ih u grad Doboj, gdje su već od jutarnjih časova 21. maja 2014. godine bile na raspolaganju Štabu za vanredne situacije.

Broj angažovanih transportnih vozila u periodu od 20 .5 - 27. 5 bio je :

- Od 60 do 143 motornih vozila, od šest do 25 radnih mašina, od 7 do 12 cisterni za pranje ulica i objekata, te osam cisterni sa pitkom vodom;
- Pored tehnike koju je obezbjedila Vlada RS, javilo se više privatnih lica, vlasnika teretnih motornih vozila i raznih mašina, kako sa područja grada Doboj, tako i sa cijelog prostora BiH koji su se dobrovoljno stavili na raspolaganje za odvoz otpada i čišćenje grada;
- Odvezeno je 3.499 kamionskih tovara kabastog otpada na relaciji grad-gradska deponija Karabegovac;
- Svakodnevno je ispumpavana voda iz podrumskih prostorija, prane ulice, te od strane stručnih ekipa vršena dezinfekcija očišćenih i opranih prostora.

Dana 20. 5. 2014. godine, na osnovu naredbe direktora policije, naredbe Stručno - operativnog tima zaštite i spasavanja i usmenog naređenja komandanta SJP, angažovana su dva policijska službenika SJP –vodiča službenih pasa sa službenim psima, sa zadatkom otkrivanja minsko-eksplozivnih sredstava na području CJB Doboj.

21. 5. 2014. godine

Veterinarska služba Republike Srpske formirala je ekipu koja je na čitavom području grada uklanjala uginule životinje i hranu životinjskog porijekla i uništavala ih na propisan način. Devet deminerskih timova počelo je sa radom na obilježavanju minskih polja i pronalasku minsko - eksplozivnih sredstava, pri čemu su obilježili 21 minsko polje. Crveni krst je organizovanije pristupio podjeli hrane, vode i ostale humanitarne pomoći ugroženom stanovništvu.

22. 5. 2014. godine

Formirani su stručni timovi za popis i procjenu štete prouzrokovane poplavom. „Vodovod“ a.d. Doboj obezbijedio je tehničku vodu za grad Doboj.

23. 5. 2014. godine

Ekipe Elektro Doboja su uspjele da obezbijede električnu energiju za 70% potrošača i rasvjetu. Administrativna služba Grada Doboj počela je da funkcioniše.

24 - 31. 5. 2014. godine

U periodu 24 - 31. 5. 2014. godine, na sanaciji grada Doboj učestvovali su timovi OS BiH za sanaciju terena, policijski službenici CJB Doboj koji su formirani u radne vodove i studenti Visoke škole unutrašnjih poslova, te oko 1000 volontera iz cijele Republike Srpske .

U svrhu saniranja posljedica elementarnih nepogoda u kontinuitetu se preduzimalo niz aktivnosti na blagovremenoj dostavi i distribuciji hrane, vode i higijenskih proizvoda, u skladu sa raspoloživim zalihama istih.

Formirani su punktovi za skladištenje dostavljene humanitarne pomoći i vršena neprestana distribucija iste. Predstavnici Crvenog krsta su vršili evidenciju ulaza i izlaza humanitarne pomoći.

Odmah po sticanju mogućnosti za izvršenje, povlačenje vode, preduzete su sve neophodne aktivnosti na uklanjanju svih potencijalno štetnih i zaraznih materija, otpada i smeća te leševa uginulih životinja, na propisan način.

Izdata su upozorenja za sve identifikovane objekte koji su tokom poplave oštećeni i u takvom stanju bili prijetnja bezbjednosti građana.

U svrhu popisa i procjene štete formirane su posebne komisije. Prema procjeni poplavljeno je oko 1500 stanova, oko 1500 privatnih kuća, oko 800 manjih privatnih prostora, oko 110 velikih poslovnih prostora, oko 50 opštinskih poslovnih objekata, oko 70 zgrada državnih ustanova, oko 1000 garaža, oko 1500 šupa, veći broj dvorišnih zgrada, 44 trafoa, dvije visokonaponske trafo stanice kao i mnoge druge zgrade i objekti. Bez električne energije i pitke vode bilo je 31 410 potrošača.

Do 27. 5. 2015. godine, kada je ukinut status povjerenika generalu Momiru Zecu, sve institucije sa lokalnog i republičkog nivoa u gradu Doboju su počele sa radom, ali u otežanim uslovima.

OPŠTINA ŠAMAC

Hronološki pregled događaja u opštini Šamac u toku majskih poplava rađen je prema podacima iz Izvještaja načelnika Opštine Šamac o preduzetim aktivnostima i mjerama u toku poplava na području opštine Šamac, aktivnosti Centra javne bezbjednosti Šamac i aktivnosti Specijalne jedinice policije (SJP) na teritoriji opštine Šamac koji su sastavni dio Izvještaja Ministarstva unutrašnjih poslova i Izvještaja povjerenika za opštinu Šamac, generala Milorada Kutlešića.

15. 5. 2014. godine

Dana 15. 5. 2014. godine, u 8.00 časova, održan je sastanak Kabineta načelnika Opštine u proširenom sastavu, na kojem su bili prisutni i članovi Opštinskog štaba za vanredne situacije, komandir Policijske stanice Šamac i komandir Policijske stanice za bezbjednost saobraćaja Šamac, na kojem je razmatrana aktuelna situacija u vezi visokog vodostaja i s tim u vezi izdata su određena zaduženja (formiranje mobilnih timova hitne pomoći, obezbjeđivanje vozila sa pitkom vodom, agregata za pumpe, čamaca, vreća sa pijeskom, formiranje timova ljudi za obilazak terena, obavještavanje o prohodnosti puteva) i nalog da se isti dan u 10.00 časova održe sastanci sa predsjednicima Savjeta mjesnih zajednica i sa istim dogovore dalje aktivnosti oko priprema za nadolazeću vodenu stihiju, a u smislu organizovanja dežurstava, obezbjeđivanju čamaca, vreća za pjesak i pjesak, kao i dogovori oko evakuacije stoke i ljudstva.

U 11.30 časova u nastavku sastanka, pored niza zaključaka koji su se odnosili na preduzimanje određenih aktivnosti u cilju zbrinjavanja i spašavanja stanovništva i imovine, odlučeno je da se proglasi vanredno stanje.

U 12.00 časova, Načelnik Opštine donio je Odluku o proglašenju vanredne situacije na teritoriji opštine Šamac, broj: 01-022-117/1, kojom je proglašeno vanredno stanje na teritoriji opštine Šamac, počev od 15. 5. 2014. godine u 12.00 časova, radi visokog vodostaja rijeke Bosne. Istog dana donio je i Odluku o proglašenju vanredne odbrane od poplave za sektor I, broj: 01-022-119/14, Odluku o proglašenju vanredne odbrane od poplave za sektor II, broj: 01-022-118/14 i Odluku o privremenom skladištenju hrane i ostale humanitarne pomoći za potrebe akcija zaštite, spasavanja i zbrinjavanja, broj: 01-0222-121/14.

O nastaloj situaciji i donesenim odlukama obavješteni su direktori javnih preduzeća i javnih ustanova, prvenstveno škola, da se djeca puste kućama i obavijeste da neće biti nastave narednih dana, odnosno sve dok bude trajala vanredna situacija. Nakon toga intenzivirane su pripreme oko nabavke još količina vreća za pjesak, pjeska, goriva i ulja za pente kao i čamaca, te zajedno sa preduzećem a.d. „Ušće Bosne“ dogovoreno zatvaranje kompletnog savskog nasipa, što je blagovremeno i urađeno.

Momentom proglašenja vanredne situacije, aktivnosti rukovođenja i koordinacije rada subjekata i snaga sistema zaštite i spasavanja preuzeo je Štab za vanredne situacije kojim rukovodi načelnik Opštine u funkciji komandanta Štaba. Štab za vanredne situacije formiran je Odlukom Skupštine opštine Šamac, broj: 07-022-76/13 od 30. 4. 2013. godine, i isti pored načelnika Opštine kao komandanta Štaba broji 12 članova. Od početka vanrednog stanja, pored članova Štaba, sjednicama su prisutvovali i stručna lica

i rukovodioci organa i javnih preduzeća koji su bili bitni za sprovođenje mjera zaštite i spašavanja.

Od proglašenja vanredne situacije Štab je bio u neprekidnom zasjedanju. Aktivnosti Štaba za vanredne situacije odvijale su se 24 časa dnevno. Štab za vanredne situacije u prvom momentu bio je smješten na benzinskoj pumpi "Gas petrol" Šamac, zatim na benzinskoj pumpi "Optima" Gornja Crkvina, odakle je vrlo brzo dislociran u prostor diskoteke "Delta" u Gornjoj Crkvini.

U poslijepodnevnom časovim, nakon obilaska terena, vršena je koordinacija oko praćenja vodostaja i mogućeg izlivanja rijeke Bosne, kao i praćenja vodostaja rijeke Save. U kasnim popodnevnom časovima uočen je intenzivan rast rijeke Bosne, a zbog smanjenog protoka i nemogućnosti ulijevanja u rijeku Savu, donesena je odluka da se na gradskom nasipu postave vreće sa pijeskom radi njegovog podizanja. Odmah se pristupilo utvrđivanju dijela nasipa na rijeci Savi i Bosni, te je započeto sa mjerama na mobilisanju ljudi i materijalno tehničkih sredstava.

Načelnik Opštine je u dva navrata lično, zajedno sa pripadnicima Policijske stanice Šamac, u vozilu putem megafona pozvao radno sposobno stanovništvo da se uključi u akciju spasavanja grada od nadolazeće poplave, a tom prilikom je preduzeće „Ušće Bosne“ obezbijedilo pijesak, Civilna zaštita jedan dio vreća koje je imala na stanju, dok je preostali dio vreća obezbijeden od preduzeća "Agropeks"d.o.o. Obudovac, "Agrocentar" d.o.o. Obudovac i ukupno oko 12.000 - 13.000 vreća koje su napunjene pijeskom i postavljene na dio nasipa od starog Centra za hemodijalizu ka ušću, odnosno na dijelu gdje je najniži dio nasipa.

Sam čin pozivanja radno sposobnog stanovništva na odbranu grada od nadolazeće poplave je sadržavao i upozorenje o nužnim preventivnim mjerama u smislu evakuacije žena, djece i bolesnih u smislu da se isti evakuišu iz prizemnih prostorija, potraže smještaj na drugom mjestu, a ukoliko to nemaju da su na raspolaganju prostorije spratova osnovne škole i srednje škole. Tom prilikom je direktorima naređeno dežurstvo i paljenje svjetla u školi i oko škole. Na akciju odbrane grada odazvalo se oko 250 - 300 građana.

16. 5. 2014. godine

Dana 16. 5. 2014. godine, do 3.00 časa, vršeni su radovi na izgradnji odbrambenog nasipa kada su prekinuti jer je bilo očito da će doći do prelijevanja nasipa, te su policijske patrole pristupile užurbanom, konstantnom alarmiranju građana na nadolazeću opasnost od poplava.

Dana 16. 5. 2014. godine, oko 05.00 časova, došlo je do plavljenja gradskog područja Šamca, a zatim i prigradskog naselja Jasenik, MZ Pisari, Donja Crkvina, Gornja Crkvina, Tursinovac, Srpska Tišina, Zasavica, Hrvatska Tišina, Novo Selo, Novo Selo 2, Brvnik, Donji Hasić, Škarić, Lugovi i Grebnice. Pripadnici PS Šamac preduzimali su hitne aktivnosti na zaštiti materijalno-tehničkih sredstava, te učestvovali na spasavanju građana od nadolazeće opasnosti. Odmah su formirane kontrolne tačke na prilazima poplavljenim područjima, te se pristupilo evakuaciji stanovništva, te dostavi hrane, vode i lijekova. Istog dana u večernjim časovima izmješten je Štab na lokalitet BP „Optimabenz“ u Crkvini, gdje se od tog perioda vršio prijem, podjela i distribucija humanitarne pomoći prema poplavljenim područjima.

17. 5. 2014. godine

Na zahtjev Opštinskog štaba angažovani su i pripadnici Oružanih snaga BiH na čelu sa pukovnikom Mitrom Adžićem, koji su se od 17. 5. 2014. godine nalazili na teritoriji opštine Šamac i pružili pomoć, kako u evakuaciji i spašavanju stanovništva i imovine, tako i na otklanjanju posljedica elementarne nepogode.

Dana 17. 5. 2014. godine Vlada Republike Srpske donijela je Odluku o proglašenju vanredne situacije za teritoriju Republike Srpske, broj: 04/1-012-2-919/14 ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 1 – vanredni broj), od kada se snage za zaštitu i spasavanje stavljaju pod komandu Republičkog štaba za vanredne situacije. S tim u vezi i aktivnosti Opštinskog štaba su usmjeravane nizom naredbi i preporuka Republičkog štaba.

Policijski službenici PS Šamac, nastavili su sa pružanjem pomoći u distribuciji pomoći na poplavljenom dijelu, preduzimali mjere i radnje u cilju zaštite javnog reda i mira i imovine građana i vršili evakuaciju lica sa poplavljenih područja. U tom periodu vršilo se povremeno obilaženje gradskog dijela u noćnim časovima, kako bi se preventivno djelovalo.

Dana 17. 5. 2014. godine, od strane komšija, u pomoćnom objektu porodične kuće u Donjoj Crkвинi pronađeno je beživotno tijelo Pajić Mileta, gdje je izvršen uviđaj i pregled od strane ljekara, mrtvozornika Doma zdravlja Šamac, tada je konstatovano da nema tragova nasilja o čemu je obavješten dežurni tužilac Okružnog tužilaštva Doboj. Takođe, od strane mještana, na lokalitetu Pisara, u vodi je pronađeno beživotno tijelo Bendarević Stojana, koje je izvučeno, te je od strane ljekara – mrtvozornika Doma zdravlja Šamac konstatovano utapanje, o čemu je takođe obavješteno OT Doboj.

18. 7. 2014. godine

Po dolasku na područje Šamca, pripadnici OS BiH su, dana 18. 7. 2014. godine, uspostavile punkt kod tvornice „Meboš“ i bile su odgovorne za evakuaciju i snabdijevanje sjevernog dijela grada, od Ulice Nikole Tesle do nasipa uz reku Bosnu. U tom periodu je na punktu „Meboš“ evakuisano 1275 civila. Takođe su u navedenom periodu pripadnici OS BiH sa punkta „Meboš“ u grad Šamac dostavili 29,7 tona hrane, vode i higijenskog materijala. Sanitetsko terensko vozilo – tojota je sa vozačem dodijeljena na raspolaganje Domu zdravlja Šamac i bilo je angažovano na dostavljanju lijekova na području opštine u koje nije moglo da se dođe sa običnim vozilom.

Stanovništvu poplavljenih područja dostavljana je hrana, voda, sredstva za higijenu i lijekovi, koji su pristizali kao humanitarna pomoć. Sve nadležne institucije i organizacije bile su upoznate sa stanjem na teritoriji opštine Šamac i potrebama humanitarne pomoći. Ostvarena je stalna komunikacija sa medijima i međunarodnim organizacijama od kojih je tražena pomoć i uključivanje pri saniranju štete. U obezbjeđivanju dovoljnih količina pitke vode, koja se konstantno dijelila stanovništvu, uključila se i organizacija „ASB“ iz Njemačke koja je tehnologijom proizvodnje pitke vode obezbjeđivala potrebne količine.

19. 5. 2014. godine

Dana 19. 5. 2014. godine, pristigla je pomoć u ljudstvu i materijalno tehničkim sredstvima, i to od strane Specijalne jedinice policije i Jedinice za podršku (JZP) CJB Banjaluka, Prijedor i Doboj, te PS Modriča, Derventa i Brod, kada su se pojačale

aktivnosti u pružanju pomoći ugroženima od strane policijskih službenika, kontroli ulaska i izlaska na poplavljena područja, obezbjeđivanje objekata gdje je smještena humanitarna pomoć te objekata na kojima se vršila distribucija humanitarne pomoći. U navedenom periodu se vršilo dokumentovanje, snimanje i fotografisanje objekata od značaja, te organizovale patrole tokom 24 časa na vodi od strane policije. Formirana je u restoranu benzinske stanice „Ada“ privremena policijska stanica sa dežurnom službom, centrom veze i neophodnim evidencijama, u kojoj su se održavali sastanci Štaba za vanredne situacije.

U toku trajanja vanredne situacije, Štab za vanredne situacije, u okviru svoje nadležnosti, donosio je akta u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima, aktima Republičkog štaba za vanredne situacije i potrebama koje su proizilazile iz nastale situacije. Doneseno je niz naredbi, odluka i zaključaka koje su objavljene u Službenom glasniku Opštine Šamac. Od momenta nastanka poplave, Štab za vanredne situacije, uz pomoć brojnih subjekata uključenih u sistem zaštite i spasavanja, pomoći građana, privrednih i drugih subjekata preduzimao je sve mjere u cilju zaštite i spasavanja ljudi i imovine i zaštite od posljedica poplave. Organizovana je evakuacija stanovništva i stoke sa poplavljenog područja čamcima, traktorima, kamionima, a kasnije i helikopterima. Evakuisano stanovništvo privremeno je smješteno u G.Slatinu i D. Slatinu, Gajeve, Obudovac i Šamac u domaćinstvima koja nisu poplavljena, te na području opštine Gradačac.

Osim pripadnika Civilne zaštite i lokalnog stanovništva koje je bilo angažovano u akcijama spasavanja stanovništva i snabdijevanja stanovništva koje je ostalo u svojim kućama vodom i hranom, u tim akcijama učestvovali su i pripadnici Gorske službe spasavanja Mostar, Ronilačkog kluba „Gradačac“, rafting klub "Kanjon" iz Banje Luke, Civilne zaštite RS, Helikopterska služba RS i helikopterske jedinice za evakuaciju Austrije, Slovenije i Hrvatske, jedinice za podršku MUP-a RS i specijalne jedinice Luksemburga sa desantnim čamcima. Istog dana rafting klub "Kanjon" iz Banje Luke Policijskoj stanici Šamac stavlja na raspolaganje četiri gumena čamca od kada počinje da se vrši dokumentovanje, snimanje i fotografisanje objekata od značaja, te se organizuju patrole tokom 24 časa na vodi od strane policijskih službenika (pripadnici PS Šamac i raspoloživih pripadnika JZP), a u cilju izvršenja policijskih zadataka.

20. 5. 2014. godine

Dana 20. 5. 2014. godine, na raspolaganje se stavljaju dvije agencije za obezbjeđenje objekata i ličnosti "Alfa" i "Sektor Sekjurity" sa po četiri pripadnika koji se raspoređuju na poslove obezbjeđenja skladišta sa humanitarnom pomoći. Istog dana Republički štab za vanredne situacije donosi naredbu o imenovanju generala Milorada Kutlešića za povjerenika za opštinu Šamac, a za podršku u provođenju aktivnosti određuje komandira PS Šamac Bijelić Ignjatiju.

Obzirom na činjenicu da se voda počela povlačiti iz pojedinih poplavljenih dijelova opštine, policijski službenici su konstantno radili na otklanjanju posljedica poplave i pružanju pomoći specijalizovanom timu vatrogasaca za ispumpavanje vode iz Poljske, koji su bili smješteni u dijelu autobuske stanice gdje se vršilo njihovo obezbjeđivanje, oko 37 vozila.

Budući da se voda sa pojedinih dijelova teritorije počela vrlo brzo povlačiti, i da su na terenu ostajale ogromne količine komunalnog i drugog otpada, uginulih životinja i drugih nečistoća, te da je bilo neophodno organizovati sakupljanje otpada i sanaciju terena, komandant Štaba je donio Odluku o organizovanju i sakupljanju komunalnog i

drugog otpada na poplavljenim dijelovima opštine Šamac, broj: 03/14 od 20. 5. 2014. godine, i istom obavezao sva pravna i fizička lica na postupanje u skladu sa donesenom Odlukom. U tom smislu određena je lokacija za sakupljanje otpada i to lokalitet "Kladnik" u Gornjem Hasiću, organizovan transport otpada, postupanje u slučaju opasnog otpada i angažovani ljudi i sredstva za izvršavanje ove radnje. Na osnovu Sporazuma, broj: 61/14 zaključenog sa Opštinom Modriča, privremeno deponovanje kabastog otpada vršeno je na lokalitetu "Anića šljunkara" K.O. Miloševac.

Na području poplavljenih mjesnih zajednica tako i grada Šamca, ostao je i veliki broj uginulih životinja čije uginuće je nastalo utapanjem. Takvo stanje predstavljalo je veliku prijetnju po zdravlje ljudi i zdravlje preostalog stočnog fonda zbog mogućnosti pojave zaraznih oboljenja. U saradnji sa Veterinarskim institutom u Banja Luci, prije svega g. Dragom Nedićem i predstavnicima Ministarstva poljoprivrede, formiran je tim za uklanjanje životinjskih leševa. Tim su sačinjavali g. Milan Ignjić, kao veterinarski inspektor i Predrag Marinković, dr vet. med. Pronađena je lokacija za iskopavanje jame - grobnice kako to zahtijevaju struka i zakon. Takva lokacija je pronadana na području lokaliteta Lugovi (lokacija je udaljena više od 2 km od najbližeg naseljenog mjesta). Jedan dio životinjskih leševa otpreman je specijalnim kamionima u krematorij u Indiji u Republici Srbiji, a ostali broj životinjskih leševa je zakopavan u predviđenu jamu. Onaj dio životinjskih leševa, koji je veoma mali, a koji nije sakupljen zbog kasnog povlačenja vode i koji je već bio u fazi raspadanja kada je pronadn, spaljivan je na licu mjesta i zasipan hlorom i krečom.

21. 5. 2014. godine

Po nalogu pomoćnika ministra saobraćaja i veza Republike Srpske, 21. 5. 2014. godine, izvedeni su radovi na privremenoj sanaciji oštećenja mosta u Tišini, za koje radove je bilo angažovano preduzeće MG MIND Mrkonjić Grad, a nadzor nad izvođenjem radova izvršen je od strane JP „Putevi RS“. Most je saniran i dio regionalnog puta R 464 je stavljen u funkciju.

U cilju sprečavanja mogućnosti narušavanja javnog reda i mira u toku trajanja vanredne situacije, Komandant Štaba donio je Odluku o zabrani prodaje i konzumiranja alkoholnih pića na javnim mjestima, broj: 20/14 od 21. 5. 2014. godine, Odluku o kretanju lica, uključujući i akreditovane predstavnike medija i novinare na poplavljene dijelove teritorije isključivo uz potvrdu Štaba, broj: 17/14 od 21. 5. 2014. godine. Takođe, dok je područje grada bilo pod vodom, na snazi su bile mjere ograničenog kretanja lica u noćnim satima i istovremeno je svakodnevno obavještavana javnost o mogućnosti prijave narušavanja javnog reda i mira, te uočenih krivičnih djela Policijskoj stanici Šamac neposredno ili putem telefona. Pored izuzetno teške situacije osigurana je bezbjednost stanovništva i imovine, te kompletna kontrola kada je u pitanju zaštita stanovništva i materijalnih dobara, kao i obezbjeđivanje prihvatnih punktova i uopšte stvaranja bezbjedne situacije na području opštine. To su vršile Policijska stanica Šamac i Policijska stanica za bezbjednost saobraćaja Šamac, zbog čega je registrovan vrlo mali broj prekršaja i izvršenih krivičnih djela.

22 - 23. 5. 2014. godine

Kako bi se spriječila mogućnost pojave zaraze, od strane Komandanta Štaba, donesena je i naredba o obaveznoj dezinfekciji napuštenih stambenih objekata, broj: 25/14 od 22. 5. 2014. godine.

Na osnovu odluke Štaba za vanredne situacije OS BiH su dana 22. 5. Organizovale i uspostavile dva punkta za dekontaminaciju i dezinfekciju lica i motornih vozila koja izlaze iz grada. Prema gruboj procjeni, pripadnici OS BiH, u periodu od 22. 5. do 27. 6. 2014. godine su izvršili dekontaminaciju oko 65.000 ljudi i oko 25.000 vozila. Takođe je specijalno vozilo za dekontaminaciju, cisterna, izvršila dekontaminaciju površina 681.520 m². Dio pripadnika čete ABHO je svakodnevno bio angažovan kao ispomoć Domu zdravlja na poslovima dezinfekcije i dezinsekcije objekata na području opštine.

Na oslobađanju pojedinih dijelova grada od ogromne količine vode koja nije mogla da oteče pomoć je pružila Poljska vatrogasna jedinica, koja je u periodu od 22.05 do 4. 6. 2014. godine, boravila na teritoriji opštine Šamac, i uz pomoć pumpi koje su za te potrebe donijeli sa sobom, u roku od 10-tak dana ispumpali preostalu vodu. Takođe, nesebičnu pomoć i podršku u akcijama oslobađanja grada od vode, čišćenja grada, odvoženja komunalnog i drugog otpada i uopšte svih aktivnosti na otklanjanju posljedica od elementarne nepogode pružili su i pripadnici Oružanih snaga BiH sa pukovnikom Adžićem na čelu, pripadnici Vatrogasne službe opštine Zvornik, opštine Gradačac, Opštine Modriča, Opštine Odžaci, Robna kuća "Boska" Banja Luka, ekipe koje su došle iz Turske, kao i mnogi drugi koji su učestvovali u akcijama pranja ulica i drugih javnih površina. U akciju čišćenja grada bili su uključeni i brojni volonteri, kako sa područja opštine tako i sa područja drugih opština, kao i studenti Banjalučkog univerziteta koji su u više navrata dolazili kako bi pružili pomoć u ovoj akciji.

Dana 23. 5. 2014. godine, na području opštine Šamac, došla je specijalizovana ekipa iz Njemačke za pročišćavanje vode koja je snabdijevala grad na pet lokaliteta sa čistom pitkom vodom. Od strane policijskih službenika je obezbjeđivano njihovo postrojenje i vršeno obezbjeđenje lokaliteta sa pitkom vodom.

24. 5. 2014. godine

Nakon povlačenja vode iz većeg dijela grada pripadnici OS BiH su nastavili sa aktivnostima vezanim za sanaciju šteta izazvanih poplavama (čišćenje grada i okolnih sela, odvoz kabastog otpada i mulja sa ulica, nasipanje puteva i sanacija oštećenih makadamskih površina). Osim ljudstva koje je dalo ogroman doprinos stabilizaciji stanja kako za vrijeme poplava tako i nakon njih, u opštini Šamac bitno je istaći angažovanje pukovnika Mitra Adžića i sv1k Siniše Tintora koji su bili angažovani sve vrijeme od samog početka 17. 5. pa do završetka angažovanja OS BiH na području opštine Šamac.

Pukovnik Mitar Adžić je u pomenutom periodu aktivno učestvovao u radu Štaba za vanredne situacije i dao je doprinos naročito u periodu uspostavljanja Štaba i dovođenja Štaba u normalno funkcionisanje. Stariji vodnik 1. klase sv1k Siniša Tintor je koordinisao rad jedinica na terenu, odnosno organizovao je i koordinisao rad, kako pripadnika OS BiH tako i volontera koji su dolazili da pomognu u saniranju posljedica poplava u samom gradu. Pored svega navedenog pripadnici OS BiH su aktivno učestvovali i u svim drugim aktivnostima Štaba, kao što su razgovori i informisanje civilnih i vojnih vlasti o stanju u Opštini, razgovorima sa predstavnicima međunarodnih organizacija i institucija kao i svim drugim aktivnostima od interesa pomoći opštini Šamac.

25. 5. 2014. godine

U skladu sa naredbom, broj: 13-4/14 od 25. 5. 2014. godine, general Milorad Kutlešić nastavlja da vrši dužnost koordinatora Republičkog štaba za vanredne situacije za opštinu Šamac.

U cilju normalizacije života i što hitnijeg otklanjanja posljedica poplave, dana 25. 5. 2014. godine komandant štaba donio je Naredbu o mobilizaciji radno sposobnog stanovništva, kao i mobilizaciju traktora, mašina i drugih vozila u vlasništvu građana, radi čišćenja poplavljenih dijelova teritorije opštine Šamac. Svakodnevno je bilo angažovano 35 traktora, 25 kamiona i tri utovarivača i brojno ljudstvo iz svih mjesnih zajednica, koji su intenzivno radili na čišćenju grada.

26. 5. 2014. godine

U drugoj fazi „Sanacija šteta izazvanih poplavom“, od 26. 5. do 4. 7. 2014. godine, pripadnici OS su svakodnevno učestvovali sa ljudstvom i mehanizacijom. U tom periodu bilo je svakodnevno angažovano tridesetak lica i 12 motornih vozila.

Dana 26.05.2014. godine na području opštine dolazi specijalizovana jedinica vatrogasaca iz Turske, namijenjena za sanaciju poplavljenog terena (pranja ulica, čišćenje kanalizacije i dr.), kojoj se od strane policije pruža pomoć u vidu obezbjeđenja opreme te nesmetanog obavljanja poslova na saobraćajnicama.

28. 5. do 26. 6. 2014. godine

Dana 28. 5. 2014. godine, od strane radnika upravno-pravnih poslova PS Šamac, u prostorijama upravno pravnih poslova PS Modriča započinje se sa poslovima projekta IDEA, od koga vremena se vrši produženje registracije vozila, zaprimanje zahtjeva i izdavanje dokumenata.

Obzirom na činjenicu da u posmatranom periodu dolazi humanitarna pomoć u većem obimu javlja se potreba za većim skladišnim prostorima koji obezbjeđuje veći broj pripadnika policije i naprijed navedenih agencija.

Dana 29. 5. 2014. godine počinju pripreme za formiranje i funkcionisanje Centralnog magacina za humanitarnu pomoć "Hranaprodukt", prijem i distribuciju od kada počinje stalno obezbjeđenje od strane policijskih službenika i traje do 24. 6. 2014. godine.

Dana 31. 5. 2014. godine završene su aktivnosti oko čišćenja zgrade PS, kruga i parking prostora PS, a 1. 6. 2014. godine izvršeno je detaljno pranje prostorija PS.

Naredbom komandanta Štaba, broj: 209/14 od 4. 6. 2014. godine, naređeno je čišćenje svih poslovnih prostora i poplavljenih dijelova teritorije u najkraćem roku radi stvaranja uslova za obaveznu dezinfekciju koju je vršila Epidemiološka služba Doma zdravlja Šamac, a aktivnosti ove Službe sadržane su u dijelu izvještaja JZU „Dom zdravlja“ Šamac. Dezinfekcija poplavljenih područja vršila se odmah po završenom čišćenju objekta ili terena i u mnogim slučajevima Služba je reagovala odmah po pozivu vlasnika kuće ili prostora. Nije bio nijedan slučaj ozbiljnijeg zaraznog oboljenja, a pogotovo ne pojave epidemije.

Dana 5. 6. 2014. godine izvršena je dezinfekcija prostorija zgrade PS kao i kruga i parking prostora PS, a 6. 6. počinje funkcionisanje dijela službi (dežurna služba, centar veze, MTS, poslovi uniformisane policije i poslovi krim. policije).

Dana 7. 6. 2014. godine u maloj sali (spratni dio) hotela "Plaža" održana je prva vanredna sjednica SO Šamac, na kojoj je jedna podtačka dnevnog reda bila informacija iz oblasti javnog reda i mira odnosno Informacija o stanju bezbjednosti na području opštine Šamac u vrijeme vanredne situacije.

Dana 11. 6. 2014. godine, u Šamcu, u ulici Vuka Karadžića, na spratnom dijelu zgrade Doma penzionera, počinje izdavanje ličnih dokumenata.

Dana 26. 6. 2014. godine, na prijedlog Opštinskog štaba za vanredne situacije, načelnik opštine Šamac donosi odluku o ukidanju vanredne situacije na dijelu opštine Šamac.

U situaciji, kada je teritorija opštine Šamac većim dijelom bila pod vodom i kada su potrebe stanovništva daleko prevazilazile mogućnost Opštine, tražena je humanitarna pomoć u vidu hrane, vode, higijenskih sredstava, hrane za stoku, goriva, opreme i dr. Štab za vanredne situacije uputio je veliki broj molbi različitim humanitarnim organizacijama, organima, institucijama, privrednim subjektima i fizičkim licima za dostavljanje humanitarne pomoći, a mnogi su humanitarnu pomoć dostavljali i samoinicijativno. Kako je u Šamac pristizala humanitarna pomoć od momenta nastanka poplave, privremeno skladištenje hrane i ostale humanitarne pomoći za potrebe stanovništva vršeno je u skladu sa Odlukom, broj: 01-022-121/14 od 15. 5. 2014. godine, koju je donio načelnik Opštine, a kojom su bili određeni punktovi sa privremeno skladištenje i to:

- za potrebe stanovništva – fiskulturna dvorana OŠ „Gornja Slatina“, Dom kulture Gornja Crkvina, Dom kulture Kruškovo Polje, skladište privrednog društva "Eko-med" Gornja Crkvina i svi objekti pogodni za skladištenje na teritoriji opštine Šamac.
- za potrebe stočne hrane - objekti u vlasništvu fizičkih lica u Škriću i Kruškovom Polju.

Nakon što su se stvorili minimalni tehnički uslovi za trajno uskladištenje humanitarne pomoći u Centralnom magacinu bivšeg preduzeća "Hranaprodukt", u skladu sa naprijed pomenutom Odlukom, sva do tada pristigla humanitarna pomoć, kao i pomoć koja je kasnije pristizala skladištena je u Centralni magacin.

Odlukom Komandanta Štaba, broj: 206/14 od 4. 6. 2014. godine, za članove Štaba za vanredne situacije odgovorne za organizaciju rada i funkcionisanje Centralnog skladišta humanitarne pomoći, počev od 1. 6. 2014. godine, zaduženi su Živan Kojić i Saša Maslić. U centralnom magacinu knjigovodstveno se evidentira prijem humanitarne pomoći i distribucija iste prema mjesnim zajednicama. Humanitarna pomoć iz Centralnog magacina korisnicima je dijeljena putem predsjednika savjeta mjesnih zajednica koji su vodili evidenciju korisnika humanitarne pomoći i podijeljene količine roba.

OPŠTINA MODRIČA

14. maj 2014. godine

Dana 14. maja 2014. godine, oko 11.30 časova, pokrenuto je preduzimanje planiranih mjera zaštite i spasavanja od poplave rijeke Bosne, jer su posredstvom Opštinske civilne zaštite došli podaci o vodostaju rijeke Bosne, uzvodno od Modriče, od Civilne zaštite Visoko, Kakanj, Zenica, Maglaj, kao i od Civilne zaštite Doboj i Predcrpne pumpe Doboj. S obzirom na alarmantne podatke početo je preduzimanje i realizacija mjera na zaštiti života ljudi i njihove imovine.

Vodostaj rijeke Bosne u Modriči, u 22.30 časova je bio na granici redovnih mjera odbrane od poplava za područje opštine Modriča. Sve ugrožene mjesne zajednice, odnosno predsjednici savjeta mjesnih zajednica su obavješteni o ogromnoj količini poplavnog talasa koji se premješta prema Modriči. Na osnovu date situacije uvedena je

pripravnost u ugroženim mjesnim zajednicama Koprivna, Vranjak, Modriča 4, Miloševac, Dugo Polje.

Dana 12/13. i 14. 5. pripadnici Policijske stanice Modriča bili su u stalnom kontaktu sa Civilnom zaštitom opštine Modriča u cilju međusobnog informisanja o stanju povodom opasnosti od popalva, te preduzimanja neophodnih mjera i radnji na pravovremenoj reakciji sa ciljem zaštite imovine i bezbjednosti građana. Sjednicama Opštinskog štaba civilne zaštite prisustvovao je i komandir PS Modriča.

Oko 18.00 časova, na stalnom zasjedanju Opštinskog štaba za vanredne situacije Modriča, donesena je odluka da se otpočne evakuacija, odnosno da se izmjesti ljudi i spase njihova imovina u naseljima ugroženim poplavom rijeke Bosne, a naročito u naselju Dobori. Zatraženo je od predsjednika savjeta ugroženih mjesnih zajednica da organizuju spasavanje ljudi, podizanje imovine na spratove, premještanje stoke i druge imovine na sigurna područja mjesne zajednice, a u naselju Dobori su osim toga angažovani pripadnici Policijske stanice Modriča, Teritorijalne vatrogasne jedinice i Hitne službe Doma zdravlja Modriča, te autobusi „Jeremija Tursa“ za evakuaciju starijih lica, djece, bolesnih, a u drugoj fazi izvlačenje njihovih dobara i stoke, za šta je obezbjeđen objekat za prihvatanje stoke u neposrednoj blizini naselja. Za smještaj evakuisanih lica, tokom noći je organizovan prostor u Crkvenom domu u gradu gdje je postavljen dovoljan broj dušeka, ćebadi, dovoljna količina hrane i napitaka.

Tokom noći 14/15. maja, Opštinski štab za vanredne situacije Modriča razmatrao je nastalu situaciju i u jutarnjim satima pozvao direktore osnovnih škola i Srednjoškolskog centra i prenio odluku da obustave nastavu tog dana, a da se svi učenici organizovano i pod kontrolom vrate kućama. Direktor Doma zdravlja je prenesena odluka da treba da organizuje evakuaciju težih bolesnika u manje ugrožene opštine.

15. 5. 2014. godine

Dana 15. 5. 2014. godine, u jutarnjim časovima, rijeka Bosna se počela izljevati iz korita, a u toku popodneva počela je plaviti stambene objekte u svim ugroženim naseljima opštine Modriča. Izvršena je dostava vreća i angažovanje građevinskih mašina u mjesnim zajednicama Miloševac, Dobrinja i gradske mjesne zajednice, s ciljem da se dodatno ojača odbrambeni sistem. Provjereno je da li je u mjesnim zajednicama Koprivna, Vranjak, Modriča 4 i Miloševac izvršena evakuacija stoke i podizanje kućnih stvari na više spratove, jer je vodostaj rijeke Bosne u Modriči iznosio u 8.00 časova + 390 cm, dakle na granici vanredne odbrane od poplave, a prema informacijama Centra za obavještanja i CO Doboju u 6.00 časova je u Doboju iznosio + 620 cm.

U 10.30 časova, na osnovu dostupnih informacija, održana je 2. vanredna sjednica Opštinskog štaba za vanredne situacije na kojoj je donesen zaključak da načelnik opštine proglasi vanrednu situaciju za područje opštine Modriča zbog opasnosti od poplave te da se obustavi nastava u osnovnim i u Srednjoj školi iz bezbjednosnih razloga, a da direktor Doma zdravlja uspostavi kontakte sa zdravstvenim ustanovama u susjednim opštinama na osnovu čega je izvršeno zdravstveno zbrinjavanje 28 bolesnika sa područja Modriče u zdravstvene ustanove u Odžaku, Živinicama, Gradačcu i Banjoj Luci. Mobilisana je ekipa Civilne zaštite za spasavanje na vodi i pod vodom jer je prijetila opasnost od plavljenja stambenih objekata u naselju Osoje u MZ Koprivna, u naselju Brijestovo u MZ Vranjak, u naselju Dobori u MZ Modriča 4, te u Poloju u MZ Miloševac. U Mjesnoj zajednici Skugrić, naselje Mišići, izvršena je intervencija građevinskom mašinom radi usmjeravanja vode izlivena preko nasipa Zapadnog lateralnog kanala (ZLK), a tokom noći 15/16. maja nastavljena je odbrana građenjem odbrambenog zida, što je

spriječilo izlivanje i plavljenje oko 150 kuća u blizini ZLK. U tom periodu nastavljeno je neprekidno ispumpavanje oborinske vode u Ulici solunskih boraca uz angažovanje Teritorijalne vatrogasne jedinice Modriča i Preduzetne vatrogasne jedinice Rafinerije ulja „Modriča“.

U skladu sa proglašenom vanrednom situacijom, pripadnici policije su stalno pratili situaciju na terenu i o svim bitnim informacijama i saznanjima odmah obavještavali Opštinski štab za vanredne situacije te aktivno učestvovali u svim oblicima pružanja pomoći ugroženom stanovništvu. Na taj način je omogućen nesmetan rad službama za spasavanje ugroženih u poplavljenim kućama (ronilački klub „Vidra“, ekipe za spasavanje na vodi i pod vodom, angažovani vlasnici čamaca i dr.) i drugim službama na području opštine Modriča.

U periodu od 12.00 časova, pa tokom popodneva, počelo je plavljenje stambenih objekata vodom rijeke Bosne u svim navedenim ugroženim naseljima. Prema informacijama predsjednika savjeta mjesnih zajednica određeni broj lica nije napustio domaćinstva uprkos upozorenjima, te su počele akcije spasavanja.

U akcijama spasavanja ugroženih u poplavljenim kućama, pri vrlo jakoj vodenoj matici i pri stalnom porastu vodostaja, bili su mobilisani članovi ekipe za spasavanje na vodi i pod vodom. Prema informacijama predsjednika savjeta mjesnih zajednica u Dobor naselju je za evakuaciju bilo oko 200 lica, u Vranjaku oko 30, u Koprivni oko 80, a u Miloševcu su tokom porasta vodostaja evakuisani svi ugroženi.

Tokom 15, 16. i 17. maja organizovana je akcija spasavanja svih lica koja su ostala u poplavljenim kućama. U Mjesnu zajednicu Vranjak, 15. maja upućena je ekipa za spasavanje na vodi i pod vodom sa dva čamca da evakuiše dvije porodice sa ukupno 10 lica, od čega šestoro djece, ali su odbili evakuaciju.

16. 5. 2014. godine

Dana 16. maja, zatraženo je ponovno spasavanje deset lica, od čega šestoro djece u Vranjaku, uz pomoć helikoptera OS BiH i EUFORA, ali je akcija otkazana zbog loših vremenskih uslova.

17. 5. 2014. godine

Dana 17. maja organizovano je ponovljeno spasavanje čamcem 10 lica u Vranjaku, ali zbog rizika po spasioce odloženo je. Tog dana je angažovan helikopter, ali spasavanje ponovo nije uspjelo jer su ugroženi odbili da se evakuišu. U Mjesnoj zajednici Modriča 4, naselje Dobori, otpočela je evakuacija stanovništva koje nije blagovremeno napustilo kuće. Evakuaciju su vršili članovi ekipe za spasavanje na vodi sa tri čamca, te Rade Mičić sa 1 čamcem i Obrad Momić sa 1 čamcem. U Koprivni je oko 80 lica ostalo u poplavljenim kućama, ali nije bilo životno ugroženih. Evakuacija je organizovana 17. maja. Akcije spasavanja su nastavljene u svim navedenim mjesnim zajednicama, a u Miloševcu je tog dana i završena evakuacija.

Evakuisana lica su jednim dijelom prihvatana u prihvatni centar u Svetosavskom domu gdje je Centar za socijalni rad Modriča organizovao prihvatni centar za zbrinjavanje evakuisanih, a drugim dijelom su se evakuisana lica samoinicijativno smještala kod rodbine i prijatelja na području opštine Modriča. Počela je dostava hrane i vode do poplavljenih mjesnih zajednica alternativnim putnim pravcima.

Usljed sticanja bezbjednijih uslova za spasavanje, organizovano je spasavanje preostalih lica u Vranjaku.

Tokom poplava na području opština Modriča i Vukosavlje smrtno je stradalo dvoje lica: u mjestu Vranjak, opština Modriča, pronađena su beživotna tijela M.M. (1924) i B. L. (1932) za koje je utvrđeno da je smrt nastupila utapanjem.

18. 5. 2014. godine

Dana 18. maja povlačenje vode iz poplavljenih kuća je bilo ubrzano, te su se stekli uslovi za organizovanje naknadnih mjera zaštite i spasavanja od poplava.

Na osnovu zahtjeva predsjednika savjeta ugroženih mjesnih zajednica izvršena je hitna nabavka suvih obroka, flaširane pitke vode, posebnih potreba (hrana za bebe) i dostavljena na ugrožena područja. Tog dana su, nakon povlačenja vode iz kuća, bile slobodne dvije porodice sa šestoro djece iz Vranjaka, koje su prethodno više puta odbile da se evakuišu. Istog dana je otpočela mobilizacija građevinskih mašina, kamiona i drugih sredstava od posebne važnosti za zaštitu i spasavanje ljudi i imovine. Zbog hitnosti, organizovano je prikupljanje lopata, metli i četki za čišćenje objekata iz neugroženih mjesnih zajednica Modriča 3, Garevac, Kladari Donji i Čardak, koje su dostavljene u centar za prihvatanje humanitarne pomoći.

19. 5. 2014. godine

Dana 19. maja, nastavljena je dostava osnovnih potreba u hrani ugroženim područjima Koprivne, Vranjaka, Modriče 4 i Miloševca. Ekipe Elektro-distribucije su na terenu uspostavljale niskonaponsku elektro mrežu i trafo- stanice u skladu sa bezbjednosnim uslovima. Prikupljeni su početni podaci o broju i lokacijama klizišta i neprohodnih puteva. Angažovani su vlasnici građevinskih mašina da na terenu izvrše hitne intervencije kako bi se uspostavila prohodnost lokalnih puteva. Vodosnabdijevanje iz gradskog vodovoda je postepeno uspostavljeno u Mjesnoj zajednici Modriča 4, a objavljeno je da je voda, nakon ispitivanja, označena kao bakteriološki ispravna.

Izvršene su organizacijske pripreme za početak dezinfekcije pripremljenih stambenih objekata. Nakon organizacijskih i materijalnih priprema otpočelo je uklanjanje krutog otpada iz poplavljenih stambenih objekata. Organizaciju te akcije je preuzela Komunalna policija Modriča uz angažovanje građevinskih mašina i kamiona.

Službi civilne zaštite je prijavljeno prisustvo neeksplozivnih ubojnih sredstava u naselju Dobori što je hitno uklonjeno.

20. 5. 2014. godine

Dana 20. maja otpočele su organizacijske pripreme za popravku oštećenog nasipa u naselju Dobor u MZ Modriča 4 posjetom predstavnika Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i obilaska ugroženog terena.

21. 5. 2014. godine

Dana 21. maja, izvršene su organizacijske pripreme za popis i procjenu šteta nastalih poplavom i klizištima. Formirana je Opštinska komisija za procjenu šteta od poplava i klizišta, kao i devet komisija za popis šteta od poplava, klizišta i na putevima, odnosno popis šteta kod privrednih društava i drugih pravnih lica.

22. 5. 2014. godine

Dana 22. maja, nastavljena je dezinfekcija objekata, uklanjanje krutog otpada, a osam komisija za popis šteta su upućene na teren. Rukovodilac opštinske Civilne zaštite je obavio razgovor sa predstavnikom Policijske stanice u vezi koordinacije aktivnosti na poboljšanju bezbjednosne situacije na ugroženom terenu.

23/25. 5. 2014. godine

Od 23. do 25. maja, vršeni su sukcesivno zadaci dezinfekcije objekata, uklanjanja krutog otpada, sanitarnog čišćenja stambenih objekata, podjela humanitarne pomoći, podjela obroka, dostava zahtjeva za nedostajućim robama i sredstvima Republičkom štabu. Veterinarski inspektor je utvrdio da je na području opštine Modriča propisno zatrpano 12 grla krupne stoke, 67 svinja, 37 ovaca, 12 koza, 620 komada peradi, 12 pasa i 6 mačaka. Zatrpavanje je izvršeno na bezbjednim lokacijama, jednoj u Koprivni i drugoj u Garevcu.

26. 5. 2014. godine

Dana 26. maja, Komandant Opštinskog štaba za vanredne situacije je pokrenuo pripreme za rekonstrukciju oštećenog nasipa u naselju Dobor, što je rezultiralo neposrednim pripremama za uvođenje mašina na nasip za dan 30. maj. U planiranju i organizovanju poslova rekonstrukcije oštećenog nasipa učestvovali su načelnik Opštine, predstavnici Ministarstva PŠV, predstavnici JU „Vode Srpske“, predstavnik Geološkog instituta iz Tuzle, član Opštinskog štaba za odbranu od poplava Modriča i predstavnik „Ušće Bosne“ a.d. iz Šamca.

27. 5. 2014. godine

Dana 27. maja predstavnici BHMAC-a su izvršili hitno obilježavanje rizičnih površina na području Miloševca i Babešnice koje je ugrozila poplava.

Sa poplavljenog područja je uklonjeno ukupno 4.180 m³ krutog otpada, od čega 2.800 m³ u Modriči 4 (Dobor, Višnjik), 500 m³ u Vranjaku, u Koprivni 420 m³, u Miloševcu 460 m³. Uklanjanje krutog otpada uglavnom je završeno u periodu od 19. do 27. maja.

28. 5. 2014. godine

Dana 28. maja, završavani su zadaci zaštite i spasavanja koji su ranije otpočeli, izuzev rada komisija za popis šteta čiji se završetak rada očekuje u narednom hitnom roku.

Prije, u toku i nakon majskih poplava 2014. godine, Opštinski štab za vanredne situacije Modriča vršio je sljedeće poslove: rukovodio i koordinisao rad subjekata i snaga sistema zaštite i spasavanja na području opštine, rukovodio i koordinisao sprovođenje mjera zaštite i spasavanja, naredio upotrebu snaga za zaštitu i spasavanje sredstava pomoći i drugih sredstava koja se koriste u vanrednim situacijama, redovno informisao i obavještavao stanovništvo o rizicima, opasnostima i preduzetim mjerama, redovno procjenjivao nastalu situaciju i razmjere i stepen rizika od nastale opasnosti, donosio prijedloge, zaključke i preporuke, sarađivao sa štabovima za vanredne situacije

susjednih lokalnih zajednica, angažovao osposobljena pravna lica i druge organizacije u realizaciji mjera zaštite i spasavanja.

GRAD BIJELJINA

U periodu od 14. maja do 2. juna 2014. godine, područje grada Bijeljina i region zadesile su poplave velikih razmjera. Na području Semberije prvo su se izlile manje bujičaste rijeke: Janja, Lukavac, Stupanj, Gnjica, Tavna te kanal Dašnica. Majevički obodni kanal i glavni obodni kanal su u prvih nekoliko dana poplavili područje Janje, Modrana, Kojčinovca, Ljeskovca, Patkovače, Pučila, Golog Brda, Donje Čađavice, Dragaljevca, Donje Bukovice, Magnojevića, Vršina i Novog, kao i dijela Velike Obarske. Usljed izlivanja rijeke Drine poplavljena su naselja u njenom donjem toku: Amajlije, Popovi, Dvorovi i Dijelovi. Protok rijeke Drine, dana 15. maja, iznosio je 3000 m³/s.

Usljed izlivanja kanala Dašnica, prvi put u zadnjih 100 godina, poplavljen je i Administrativni centar grada Bijeljina, gdje je poplavljeno preko 200 stambenih, privrednih i drugih objekata. U samom gradu, 2-3 dana bio je paralisana saobraćaj, jer su ulice bile znatno zaplavljene, a otežano je funkcionisao i PTT saobraćaj usljed prestanka isporuke električne energije.

Shodno najavama Hidrometeorološkog zavoda RS i upozorenja Republičke uprave civilne zaštite, 13. i 14. maja 2014. godine preduzimane su sljedeće mjere: praćeno je stanje vodotoka na području grada i vršeno je upozoravanje stanovništva putem medija o obilnim kišnim padavinama, radi budnosti i preduzimanja mjera sklanjanja materijalnih dobara, stavljena je u pripravnost Jedinica CZ za rad i spasavanje na vodi u mjesnim zajednicama uz rijeku Drinu (Janja, Amajlije, Popovi) kao i jedinica u MZ Bršani Novi, s obzirom da je 14.05. u večernjim satima najavljen povećan protok rijeke Drine od 1800 m³/s a obilne padavine takođe su izazvale visok porast vodostaja rijeka Janja, Gnjice i Lukavca, izvršeno je upozoravanje predsjednika savjeta mjesnih zajednica koje gravitiraju rijeci Savi i rijeci Drini o preduzimanju mjera pripravnosti.

Dana 14. 5. 2014. godine, u 20.00 časova, održana je sjednica Gradskog štaba za vanredne situacije na kojoj je donesena Odluka o proglašenju vanredne situacije na području grada Bijeljina, jer su svi vodotoci (rijeke i kanali) bili u porastu, a pojedini su počeli da se izlivaju.

Izdana je naredba o postupanju po Planu o zaštiti i spasavanju. Odmah je uvedeno dežurstvo od 24 časa u Gradskom štabu za vanredne situacije.

Mobilisana je Gradska specijalizovana jedinica za rad i spasavanje na vodi i pod vodom sa ljudstvom i opremom, kao i Jedinica za rad i spasavanje na vodi MZ Janja, Amajlije i Popovi.

Od materijalnih sredstava, prije poplava, Civilna zaštita je raspolagala sa 20 čamaca, 20 vanbrodskih motora, 8000 vreća za pijesak, 784 pari kratkih čizama, 97 pari ribarskih čizama, 76 ribarskih kombinezona i 86 kišnih kabanica. Sva ova sredstva bila su spremna i upotrebljena u zaštiti od poplava.

Organizacija i funkcionisanje Gradskog štaba za vanredne situacije

Gradski štab za vanredne situacije grada Bijeljina broji 20 članova. Komandant Štaba je gradonačelnik grada Bijeljina. Od početka vanrednog stanja, pored članova Štaba, sjednicama su prisustvovali i stručna lica i rukovodioci službi iz oblasti bitnih za sprovođenje mjera zaštite i spasavanja.

Za vrijeme poplava, od 14. maja kada je donesena Odluka o proglašenju vanredne situacije na području Grada, pa do 2. juna kada je donesena Odluka o prestanku važenja Odluke o proglašenju vanredne situacije na dijelu područja grada Bijeljina, Gradski štab za vanredne situacije je u neprekidnom zasjedanju, a od 2. juna sjednice Štaba se održavaju jednom dnevno.

Gradski štab za vanredne situacije, od početka vanrednog stanja je držao situaciju pod kontrolom i vršio upravljanje i koordinaciju u preduzimanju potrebnih mjera zaštite i spasavanja na ugroženom području grada Bijeljina. Donesene su brojne odluke, naredbe, zaključci, rješenja i planovi.

Štab je, u svom radu, imao koordinaciju i pomoć od strane Područnog odjeljenja civilne zaštite Bijeljina i Republičke uprave civilne zaštite.

Tokom poplava, provođene su sljedeće mjere i aktivnosti:

- Provođenje aktivnosti na nasipima (na savskom nasipu na Visoču, nasip uz kanal „Dašnica“ u Gradu i Dašnički nasip radi odbrane Crnjelova). U ovim aktivnostima, učestvovalo je oko 3000 lica (lokalno stanovništvo, Oružane snage BiH, Policija, radnici Rudnika i Termoelektrane „Ugljevik“ i brojne dobrovoljne ekipe). Ukupno je napunjeno i postavljeno 32 000 vreća sa pijeskom. Takođe je učestvovala i mehanizacija AD „Bijeljina put“, čamci Civilne zaštite, sredstva Oružanih snaga BiH i drugih subjekata.
- Provođenje evakuacije ljudi i materijalnih dobara. Oko 7200 lica je evakuisano, a prema raspoloživim podacima i oko 17.270 grla sitne i krupne stoke.
- Snabdijevanje sa vodom, hranom i drugim potrebama ugroženog stanovništva je vršeno konstantno. Od 14. maja do 1. juna ugroženom stanovništvu, od najbitnijih namirnica dostavljeno je: hljeb-32.100 komada, voda-111.020 litara, konzerve raznih vrsta-150.000 komada, mlijeko -15.480 litara i sredstava za dezinfekciju -8.000 litara.
- Vršeno je zbrinjavanje evakuisanog stanovništva u smještajne centre. Kroz 13 smještajnih centara prošlo je oko 1500 lica kojima je dostavljena hrana, voda i druge potrebne namirnice i obezbjeđeni ostali potrebni uslovi za smještaj.
- Vršeno je sakupljanje i uklanjanje uginulih životinja. Zaključno sa 6.6. 2014. godine, sa poplavljenih područja grada, uklonjeno je oko 87 tona uginulih životinja po sljedećim vrstama i količinama: peradi 6.390, svinja 1.054, ovaca 615, koza 55, goveda 55, kunića 84.
- Sa 6. 6. 2014. godine, izvršena je dezinfekcija 10.062 domaćinstva.
- Vršeno je ispumpavanje vode iz zaplavljenih područja i objekata u svim zaplavljenim područjima. U ovim aktivnostima pored Teritorijalne vatrogasne jedinice učestvovala su i vatrogasne ekipe iz Velike Britanije, Slovenije, Njemačke, Turske i Italije.
- Vršeno je odvoženje komunalnog i čvrstog otpada. Od 18. maja do 2. juna, na Regionalnu deponiju AD „Komunalac“ Bijeljina deponovano je 3.728 tona kabastog i komunalnog otpada, 70 tona uginulih životinja, što je ukupno 3.798 tona.
- Vršeno je snabdijevanje i raspodjela stočne hrane. Do 5. juna 2014. godine, gradu Bijeljina je stigla i podijeljena po punktovima sljedeća količina stočne hrane: sijeno 11.710 bala i 319.955 koncentrovane hrane iz Robnih rezervi RS.
- Do 6. 6. 2014. godine, zaplavljenim područjima grada Bijeljina izvršen je popis 4.600 stambenih jedinica u koje je ušla voda, 120 privrednih objekata, a 1.420 poljoprivrednih gazdinstava podnijelo je zahtjev nadležnom Odjeljenju za procjenu šteta u poljoprivredi.

U navedenim aktivnostima učestvovalo je 350 pripadnika Civilne zaštite na poslovima punjenja i postavljanja vreća na nasipima, evakuaciji i zbrinjavanju evakuisanog stanovništva, asanaciji terena, sakupljanju uginulih životinja i raspodjeli paketa sa hranom. Od materijalno-tehničkih sredstava, angažovano je: 20 čamaca, 15 vanbrodskih motora, 15 pumpi za vodu, jedan agregat, dva šatora, 55 prsluka za

spasavanje, 640 rukavica, 46 ribarska kombinezona, 53 kišne kabanice, 55 zaštitnih prsluka, 54 para ribarskih čizama, 20 uniformi Civilne zaštite, a podijeljeno je 1.950 pari kratkih čizama.

Na poslovima oko prijema humanitarne pomoći (159 donacija) i raspodjele hrane, učestvovali su zaposleni u Gradskoj upravi Grada Bijeljina, zaposleni u institucijama čiji je osnivač grad Bijeljina i brojni volonteri. Pored toga, radnici Uprave su angažovani i u brojnim komisijama za procjenu štete na poplavljenom području, na punktovima za podjelu pomoći i drugim poslovima po naredbama Štaba. U aktivnostima zaštite i spasavanja od poplava utrošeno je 48.370 litara goriva. Na poslovima evakuacije, radovima na nasipu, prevoza humanitarne pomoći i dezinfekcije angažovano je bilo 159 pripadnika Oružanih snaga BiH, sa 24 vozila i cisternom ABHO čete za dezinfekciju.

Takođe, angažovani su i pripadnici Jedinice granične policije sa 11 lica, dva čamca i kombi vozilom. Jedinica Granične policije Bijeljina angažovana je na zadacima evakuacije stanovništva u zaplavljenim područjima, dostavi pomoći u hrani i vodi, kao i zbrinjavanju i evakuaciji 150 vozača teretnih motornih vozila koji su se zatekli na Graničnom prelazu Rača.

U toku poplava, na aktivnostima i radovima na nasipu, zatim poslovima obezbjeđenja, regulisanju saobraćaja i patroliranju, učestvovalo je 300 pripadnika policije iz Centra javne bezbjednosti Bijeljina sa službenim vozilima i ostalom pratećom opremom.

Dana 22. 5. 2014. godine na osnovu Naredbe direktora policije, Naredbe Stručno operativnog tima zaštite i spasavanja i usmenog naređenja komandanta SJP, angažovano je šest policijskih službenika SJP sa zadatkom evakuacije građana i dostave hrane, vode i lijekova na prostoru koji je obuhvaćen poplavama na području grada Bijeljina. U cilju što efikasnijeg obavljanja zadatka angažovani policijski službenici SJP su odmah pristupili pripremi vozila i potrebne ronilačke opreme, nakon čega su se uputili prema gradu Bijeljina.

Od 23. 5. do 26. 5. 2014. godine, policijski službenici SJP su svakodnevno u vremenu od 7.00 do 10.00 časova i od 17.00 do 4.00 časova, vršili evakuaciju građana kao i dostavu hrane, vode i lijekova na prostoru koji je obuhvaćen poplavama, na području mjesta Velino Selo, grad Bijeljina.

U provođenju mjera i aktivnosti evakuacije i zbrinjavanja učestvovali su i ekipe Rafting kluba „Foča“ (šest čamaca) jedno vozilo amfibija iz Sarajeva, tri čamca iz Rudog, spasilačka ekipa iz Goražda, tri spasilačke ekipe iz Mostara, te ronilački klubovi „Panteri“ i „Nautilus“ iz Bijeljine. U pružanju pomoći učestvovalo je i šest vozila za deminiranje sa pratećim ljudstvom iz Republičke uprave civilne zaštite. Takođe, sa svojim punim kapacitetima, u provođenju mjera zbrinjavanja, zdravstvene zaštite i dezinfekcije, učestvovali su Opšta bolnica „Sveti vračevi“ i Dom zdravlja Bijeljina.

Nosilac aktivnosti u uklanjanju čvrstog i kabastog otpada AD „Komunalac“ Bijeljina, za ove potrebe angažovao je kompletno ljudstvo i raspoloživu mehanizaciju. Pored toga, AD „Komunalac“ je angažovan na uklanjanju uginulih životinja u saradnji sa veterinarskim ekipama koje su bile nosioci tih aktivnosti.

Od događaja koji su prouzrokovani elementarnim nepogodama, pored materijalne i nematerijalne štete, evidentirana su i dva smrtna slučaja i to:

1. Na području PS Bijeljina, u B. Obarskoj, zaselak Šovići, u koritu kanala pronađeno je beživotno tijelo lica za koje je utvrđeno da je smrt nastupila utapanjem. Nestanak lica prijavio je suprug, dana 15. 5. 2014. godine, u PS Bijeljina.

2. Na području PS Dvorovi, u blizini šljunkare Bijeljina, pronađeno je beživotno tijelo muškarca čija smrt je nastupila kada je na njega pao obrušeni zid vikendice, usljed klizišta.

Evidentirana su i dva slučaja gdje su lica preminula usljed zastoja rada srca (jedno preminulo u mjestu Batković, zaseljak Klis, nakon što je skočilo u hladnu vodu radi spasavanja žive stoke, a drugo je preminulo usljed srčanog udara u mjestu Dvorovi).

Dana 26. 5. 2014. godine, na održanom sastanku sa načelnikom CJB Bijeljina i komandom JZP izvršena je procjena trenutne situacije pri čemu se došlo do zaključka da više nema potrebe za angažovanjem policijskih službenika SJP, iz razloga povlačenja vode sa ugroženog područja.

KRAĆI PREGLED IZVJEŠTAJA NAJVAŽNIJIH INSTITUCIJA KOJE SU VEZANE ZA MAJSKE POPLAVE

REPUBLIČKA UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE

Republička uprava civilne zaštite je, 17. juna 2013. godine, izradila Informaciju o identifikaciji osnovnih problema iz oblasti spasavanja od elementarnih i drugih nepogoda. U navedenoj informaciji je izvršena analiza stanja sistema zaštite od poplava, identifikovane slabosti i u vidu zaključaka date preporuke za njegovo unapređenje. Republička uprava civilne zaštite je 10. februara 2014. godine od lokalnih zajednica zatražila da se izvrši sagledavanje osposobljenosti struktura zaštite i spasavanja civilne zaštite za djelovanje u slučaju elementarne nepogode i druge nesreće, što podrazumijeva podatke o broju i strukturi lica koja bi se angažovala i specifikaciju opreme koja bi se koristila, po subjektima. Takođe je traženo da se Republičkoj upravi civilne zaštite dostave ažurna evidencija - baza podataka o raspoloživim ljudskim i materijalno-tehničkim kapacitetima, po vrstama opasnosti. Republička uprava civilne zaštite je ustanovila evidenciju po traženim parametrima u skladu sa dostavljenim podacima.

Sjednica Republičkog štaba za vanredne situacije je održana 27. februara 2014. godine, i na njoj je, između ostalog, razmatrana i problematika zaštite i spasavanja od poplava. Održano je i pet regionalnih sastanaka na nivou područnih odjeljenja sa rukovodiocima službi civilne zaštite i subjektima od značaja za zaštitu i spasavanje, na kojima su još jednom razmatrani problemi vezano za realizaciju zadataka iz Plana odbrane od poplava u 2014. godini. U toku marta predstavnici područnih odjeljenja civilne zaštite su sa vodoprivrednim inspektorima izvršili obilazak i inspekciju vodoprivrednih objekata, a inspektori su subjektima, u čijoj su nadležnosti navedeni objekti, izdali instrukcije za unapređenje stanja vodoprivrednih objekata. Održani su i kontakti sa načelnicima/gradonačelnicima lokalnih zajednica i šefovima/referentima službi civilne zaštite oko provjere stanja na terenu, davana su stručna uputstva i instrukcije za pripremu i preduzimanje preventivnih i operativnih mjera zaštite i spasavanja, rađeni su izvještaji prema Upravi i Republičkom operativno-komunikacionom centru 121, praćeno stanje vodostaja velikih riječnih tokova i preko operativno-komunikacionog centra 121 obavještavane službe civilne zaštite lokalnih zajednica.

Aktivnosti Republičke uprave civilne zaštite u toku poplave

Na osnovu prognoze Hidrometeorološkog zavoda RS, 30. aprila i 12. maja 2014. godine, putem područnih odjeljenja civilne zaštite upućeno je upozorenje svim lokalnim zajednicama na nadolazeće padavine i instrukcije da, u skladu s tim i Planom odbrane od poplava u Republici Srpskoj u 2014. godini, preduzmu sve mjere iz svoje nadležnosti, dok su 12. i 13. maja održani sastanci sa predstavnicima Republičkog hidrometeorološkog zavoda, Instituta za javno zdravstvo RS, Ronilačkog kluba „Buk“, koji je prema Sporazumu o međusobnoj saradnji u ostvarivanju zadataka civilne zaštite i Specijalizovana jedinica za zaštitu i spasavanje na vodi i pod vodom grada Banjaluka i Republike Srpske, Kajakaškog kluba „Kanjon“ iz Banjaluke, a sve u cilju što bolje pripreme za predstojeće padavine. Na sastancima je dogovoreno da pomenuti subjekti budu u pripravnosti u punom kapacitetu (ljudstvo i oprema) u slučaju potrebe.

Dana 14. maja izvršen je obilazak poplavljenih područja u opštinama Pale, Istočno Novo Sarajevo i Sokolac, a 15. i 16. maja u gradu Bijeljina (Janja, Amajlije, Donja Obarska) Srebrenica i Bratunac, kao i nasipa na rijeci Savi.

Na zahtjev Republičke uprave civilne zaštite, 15. maja u grad Doboj su ušli pripadnici Ronilačkog kluba „Buk“ i Kajakaškog kluba „Kanjon“, a po zahtjevu Ministra unutrašnjih poslova i pripadnici Specijalizovane jedinice za zaštitu i spasavanje na vodi i pod vodom „Hidroelektrane na Trebišnjici-HET“, te su započeli sa aktivnostima spasavanja i pružanja pomoći ugroženom stanovništvu.

Dana 16. maja, 30 raftera sa šest čamaca iz Foče je upućeno u MZ Janja gdje im se 17. maja pridružilo 11 raftera sa tri čamca iz Rudog. Istovremeno je Spasilački klub „Volf“ sa 15 ljudi i tri čamca upućen u Doboj. Konstantno je uređivan rad spasilačkih timova na terenu, održavana komunikacija sa Helikopterskim servisom Republike Srpske u cilju što efikasnijih i organizovanijih akcija spašavanja, kao i zahtjevi za međunarodnu pomoć i prihvrat iste.

Od 17. maja Republička uprava civilne zaštite aktivno učestvuje u radu Štaba za vanredne situacije Republike Srpske. Po nalogu Štaba, izvršen je obilazak ugroženih područja u opštinama Kozarska Dubica i Novi Grad, Grad Doboj, Šamac, Modriča i Šekovići.

U skladu sa naredbom Štaba za vanredne situacije Republike Srpske, broj: 05-1/14 od 20. maja 2014. godine, Republička uprava je izvršila mobilizaciju cisterni sa nepoplavljenog područja i usmjerila ih u grad Doboj gdje su, već od jutarnjih časova 21. maja, bile na raspolaganju Štabu za vanredne situacije.

Dana 20. maja, formiran je Stručno-operativni (SOT) tim Republičkog štaba za vanredne situacije. Podršku radu Stručno - operativnog tima pružale su sve službe Republičke uprave civilne zaštite. U sastav Stručno - operativnog tima su ušli i pomoćnici ministara ministarstava Vlade Republike Srpske od značaja za aktuelnu problematiku, predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova, JP „Robne rezerve RS“ i sektor Crvenog krsta RS. Stručno operativni tim je ostvario kontinuirano praćenje stanja na poplavljenim područjima, koordinaciju subjekata i snaga zaštite i spasavanja iz RS, BiH i međunarodne zajednice, koordinaciju sprovođenja zadataka zaštite i spasavanja, koordinaciju donacija i davao prijedloge, preporuke i smjernice Republičkom štabu za vanredne situacije i štabovima za vanredne situacije gradova/opština.

Područna odjeljenja civilne zaštite su pratila stanje na terenu i izvještavala Republičku upravu, Republički operativno-komunikacioni centar 121, službe civilne zaštite lokalnih zajednica i prema procjeni načelnike/gradonačelnike. Procjenjivano je stanje i predlagane aktivnosti i mjere zaštite i spasavanja štabovima za vanredne

situacije lokalnih zajednica, pružana stručna pomoć i instrukcije štabovima za vanredne situacije lokalnih zajednica oko organizovanja i primjene mjera zaštite i spasavanja kao i pomoć lokalnim zajednicama u obezbjeđivanju materijalno - tehničke podrške sistemu zaštite i spasavanja (distribucija opreme i sredstava Republičke civilne zaštite). Koordinirane su aktivnosti zaštite i spasavanja između lokalnog i republičkog nivoa, odnosno relaciji gradski/opštinski štabovi za vanredne situacije-Republička uprava civilne zaštite – Republički štab za vanredne situacije, vršen je obilazak ugroženih područja, organizovan je rad u područnom odjeljenju i nadzor nad radom Područnog operativno - komunikacionog centra 121 (dežurstvo, obezbjeđivanje veza, prikupljanje, obrada i dostavljanje informacija i izvještaja, prosljeđivanje zahtjeva za pomoć građana iz ugroženih područja ekipama i timovima zaštite i spasavanja), organizovan je prihvata pomoći koja je usmjerena na područno odjeljenje i njena daljnja distribucija na odredišta po nalogu Stručno operativnog tima, vršeno je prikupljanje i obrada podataka te izrada izvještaja i informacija o elementarnoj nepogodi- poplave/klizišta.

Operativno-komunikacioni centri 121 su integralni dio područnih odjeljenja, i njihova aktivnost je potpuno integrisana u rad područnih odjeljenja, s tim što se, prema Uredbi o organizovanju i načinu funkcionisanja sistema osmatranja, obavještavanja i uzbunjivanja („Službeni glasnik RS“, broj: 65/13), rad u centru organizuje neprekidno 24 časa dnevno.

U periodu od prve rane najave obilnih padavina, operativno komunikacioni centri 121 su sa redovnog prešli na vanredno izvještavanje 3 puta dnevno, a po potrebi i više puta. Primali su pozive na kratki broj za hitne situacije 121 i prosljeđivali ih štabovima za vanredne situacije grada/opštine ili ekipama i timovima zaštite i spasavanja na terenu.

U periodu od 14. do 21. maja, Centar 121 je stavio u stalni rad KT radio vezu sa područnim operativno - komunikacionim centrom Doboj, obzirom da su sve druge veze sa gradom bile u prekidu. Na ovaj način je ostvarena stalna komunikacija sa Područnim odjeljenjem civilne zaštite Doboj i razmijenjeno je oko 2000 informacija. U ovom periodu Centar 121- Banjaluka je ostvario kontakt sa odgovornim licima opština sa područja Područnog odjeljenja civilne zaštite Doboj i dobijene informacije prosljeđivao Republičkoj upravi civilne zaštite. Ovaj centar je na satelitski telefon prosleđivao informacije o ugroženom stanovništvu na području opštine Šamac spasilačkom timu iz Luksemburga i Opštinskom štabu za vanredne situacije, odnosno povjereniku za opštinu Šamac, a koje je dobio od stanovništva, Operativno - komunikacionog centra Tuzla i radio amatera. Takođe, preko Operativno - komunikacionog centra 112 BiH, prosljeđivane su koordinate za evakuaciju stanovništva pilotima helikopterskih spasilačkih timova Hrvatske i Slovenije angažovanih na području Šamca.

Dana 15. maja, u jutarnjim časovima je na regiji koju pokriva Područno odjeljenje civilne zaštite Doboj došlo do nestanka električne energije i prekida telefonskih veza i interneta, tako da se jedina veza sa Republičkim centrom za osmatranje, obavještavanje i uzbunjivanje u Banjaluci mogla ostvariti putem KT radio veze, kojom je vršena razmjena informacija o stanju na terenu, zahtjevima za evakuaciju i preduzimanje odgovarajućih mjera.

Zakonom o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama i Pravilnikom o uzbunjivanju i postupanju građana u slučaju opasnosti utvrđeno je da je za organizovanje i aktiviranje sistema uzbunjivanja nadležna lokalna zajednica. Operativno komunikacioni centar 121 Banjaluka, obzirom da vrši funkciju i operativnog centra grada Banjaluka, od nadležnog organa Grada nije dobio odluku o aktiviranju istog. Prema podacima Gradske službe civilne zaštite Doboj, po naređenju gradonačelnika

Grada Doboj, Vatrogasna jedinica Doboj je 15. maja u 8.00, 8.30 i 9.00 časova aktivirala sistem za uzbunjivanje koje su svirale znak za neposrednu opasnost. Sistem za uzbunjivanje u gradu Bijeljina nije aktiviran, jer po procjeni gradskog štaba nije bilo potrebe za tim. Jedan od razloga je i taj što su od šest električnih sirena tri u funkciji, a ostale tri nisu kao i jedna pneumatska. Obavješćavanje stanovništva je išlo putem medija, a obavješćavanje i uzbunjivanje na evakuacionom području uz Savski nasip vršeno je putem medija i obilaskom terena s megafonom.

Od 15. maja, svi timovi Sektora za deminiranje su u punom kapacitetu bili angažovani na prevozu čamaca, evakuaciji stanovništva, dostavi hrane, vode i lijekova ugroženom stanovništvu, prevozu bolesnika, prevozu ljudi na nasipe, noćnom dežurstvu u Domu zdravlja i na drugim poslovima u skladu sa potrebama na području gradova Bijeljina, Banjaluka i Doboj i ostalim opštinama ugroženim poplavom.

Nakon poplave, aktivnosti su se svodile uglavnom na prikupljanje i obradu podataka, izradu integralnih izvještaja o elementarnoj nepogodi i drugoj nesreći, a potom na izradu analize organizovanosti i funkcionisanja sistema zaštite i spasavanja za vrijeme elementarne nepogode i druge nesreće, donošenje zaključaka i predlaganje mjera za unapređenje sistema zaštite i spasavanja na osnovu uočenih propusta.

U periodu od 21. maja do 9. juna predstavnici Republičkog štaba za vanredne situacije Republike Srpske su u OKC BiH 112 učestvovali u koordinaciji oko 180 aktivnosti, uključujući i posjete delegacija drugih država i međunarodnih organizacija.

Deminerski timovi su angažovani i nakon poplave prvenstveno na pregledu terena i prostorija prije angažovanja volonterskih radnih grupa i lokalnog stanovništva na raščišćavanju terena i prostorija.

Mašinski (Plant) tim je bio angažovan u opštini Šekovići na sanaciji klizišta i puteva, a u gradu Doboj i opštini Šamac na odvozu otpadnog i naplavljenog materijala.

Svi resursi kojima raspolaže Sektor za deminiranje Republičke uprave civilne zaštite su maksimalno angažovani od samog početka i smatramo da je Sektor za deminiranje Republičke uprave za civilne zaštite, u skladu sa popunjenošću ljudstvom i materijalno-tehničkom opremljenošću, blagovremeno i efikasno reagovao.

Poslovi međunarodne pomoći i saradnje i pomoći Oružanih snaga BiH entitetima, odnosno civilnom sektoru, uređeni su važećim propisima iz oblasti zaštite i spasavanja u entitetima i propisima koji uređuju poslove odbrane i oružanih snaga na nivou BiH.

Okvirnim zakonom o zaštiti i spasavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08) i Uputstvom za međunarodnu koordinaciju prilikom primanja, upućivanja i transporta međunarodne pomoći u zaštiti i spasavanju („Službeni glasnik BiH“, broj: 77/13) konkretnije i detaljnije su uređena pitanja međunarodne pomoći i saradnje.

U periodu od nastanka poplava u RS, sredinom maja 2014. Godine, i nastanka stvarne potrebe za pomoć Oružanih snaga BiH i međunarodne pomoći, pa do kraja maja 2014. godine, sve aktivnosti su se odvijale direktno preko Republičke uprave civilne zaštite. U navedenom periodu, u skladu sa zahtjevima lokalnih zajednica i drugih subjekata, u skladu sa važećim procedurama i na propisanim obrascima, Republička uprava civilne zaštite je dostavljala zahtjeve Ministarstvu bezbjednosti BiH - Operativno komunikacionom centru BiH 112, koji je prosljeđivao zahtjeve Oružanim snagama BiH, odnosno međunarodnim organizacijama i drugim državama. U navedenom periodu do 21. maja 2014. godine Republički štab za vanredne situacije Republike Srpske i Republička uprava civilne zaštite nisu imale predstavnika u OKC BiH 112, niti je Koordinaciono tijelo BiH za zaštitu i spasavanje aktivirano, odnosno stavljeno u funkciju

obzirom da na nivou BiH nije proglašeno stanje prirodne ili druge nesreće u skladu sa članom 13. i članom 17. navedenog Okvirnog zakona.

U periodu od 16. maja do početka jula 2014. godine, Republička uprava civilne zaštite je Ministarstvu odbrane BiH, putem OKC 112 BiH, dostavila 65 zahtjeva za angažovanje Oružanih snaga BiH na poslovima i zadacima pružanja pomoći civilnim strukturama zaštite i spasavanja u Republici Srpskoj. Od tog broja, u potpunosti ili djelimično je zadovoljeno 50 zahtjeva.

U periodu do 21. maja 2014. godine humanitarne pošiljke su dijeljene tako što je, pored ostalog, Brčko Distrikt dobijao 20% od ukupne količine, ali je to po zahtjevu predstavnika Republike Srpske, uz prijedlog nadležnim organima da se taj procenat svede na realniju mjeru, preinačeno na 10 %, što je takođe previše u odnosu na sve lako vidljive parametre. Posebni problemi su se pojavili kada je Republički štab za vanredne situacije, Stručno - operativni tim zatražio da se Republici Srpskoj usmjerava 60% humanitarne pomoći, što je potpuno realno u odnosu na globalne parametre koji proizilaze iz preliminaranih podataka o posljedicama poplave u cijeloj BiH.

Sva sporna pitanja u vezi angažovanja specijalizovanih jedinica za zaštitu i spasavanje iz drugih država, a za koje su bili zainteresovani i podnijeli zahtjeve oba entiteta u periodu poslije 21. maja. 2014. riješena su u korist Republike Srpske, a posebno treba istaći Specijalizovanu jedinicu iz Poljske sa 37 pripadnika i sa pumpama velikog kapaciteta koja je stigla u Šamac, Specijalizovanu jedinicu Italije sa 70 pripadnika, takođe sa pumpama i ostalom opremom, Specijalizovanu jedinicu Slovenije koja je pored ostalog specijalizovana i opremljena i za uklanjanje uginule stoke.

Dana 29. maja, ministar unutrašnjih poslova je imenovao Radnu grupu za analizu Zakona o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama i njegove primjene u uslovima proglašene vanredne situacije u čijem radu aktivno učestvuje i predstavnik Republičke uprave civilne zaštite.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

U skladu sa čl. 28. Zakona o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 118/08, 11/09, 86/10, 24/12 i 121/12), kojim je utvrđen djelokrug rada Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u obavljanju upravnih i drugih stručnih poslova u oblasti poljoprivrede, veterine, prehrambene industrije, šumarstva i vodoprivrede, u prošlogodišnjim događajima vezanim za poplave, Ministarstvo je zajedno sa Republičkim hidrometeorološkim zavodom, Javnom ustanovom „Vode Srpske“ i Veterinarskom službom Republike Srpske preduzelo niz aktivnosti i zadataka kao što su:

- Nakon junskih poplava 2010. godine podnesen je zahtjev za finansiranje projekta „Hitne pomoći zaštite od poplava“ Evropskoj investicionoj banci koja je odobrila kredit u iznosu od 55.000.000.00 evra i pored toga odobrena tehnička pomoć u vrijednosti od 2.500.000.00 evra.
- Evropska investiciona banka (EIB) je ušla u finansijski ugovor sa Republikom Srpskom u martu 2011. godine.
- Odluku o prihvatanju zaduženja prema EIB-u, Narodna skupština Republike Srpske je donijela na Desetoj sjednici održanoj 23. 9. 2011. godine, a međunarodni ugovor je ratifikovan 30. 5. 2012. godine.
- Evropska Komisija je sa konsultanskom kućom COVI potpisala ugovor o pružanju tehničke pomoći i njihov angažman je bio u periodu od 29. 10. 2011. do 30. 5. 2014. godine.

- Dana 13. 9. 2013. godine, potpisan je Ugovor o izboru nadzornog organa na realizaciji Projekta nad izvođenjem radova sa firmom iz Francuske, kada su stvoreni uslovi za početak realizacije 134 mjere.
- Svjetska banka je odobrila kreditnu liniju IDA sredstva u iznosu od 13.800.000 USD za izgradnju drinskog nasipa u dužini od 33 km za zaštitu područja grada Bijeljina od poplava. Sredstva su trebala biti operativna krajem 2014. godine.
- Vlada Republike Srpske, da bi obezbijedila sinergiju svih institucija koje se bave upravljanjem vodama, imenovala je Koordinacioni tim za uspostavljanje jedinstvenog sistema monitoringa Rješenjem, broj: 04/1-012-2-2421/13, od 13. 11. 2013. godine.

Nakon padavina u aprilu mjesecu 2014. godine, koje klimatološki gledano spadaju u kategoriju „ekstremno vlažnih“, i najave većih padavina za maj mjesec, ministar, prof. dr Stevo Mirjanić je održao radni sastanak sa Koordinacionim timom za uspostavljanje jedinstvenog sistema monitoringa 14. 5. 2014. godine na kome su sagledane trenutne vremenske prilike i prognoza vremena za naredni period. Koordinacioni tim je nakon održanog radnog sastanka izdao Saopštenje za javnost sljedećeg sadržaja:

„Najviše padavina od 13. 5. do 14. 5. je palo u Sarajevsko romanijskoj regiji i u srednjem toku Drine. Oblast sa preko 50 l/m² kiše prostire se od Zvornika na sjeveroistoku, preko centralnih predjela u Federaciji, Goražde 52 i Kupres 53, do visoke Hercegovine (Nevesinje 51,5 i Gacko 52,7) pa do gornjeg Podrinja (Foča 60 l/m²). Najveća zabilježena količina u Republici Srpskoj je Sokolac 73,4 l/m², a u Federaciji Ivan Sedlo 80, te Sarajevo 73 l/m².

I u narednom periodu, za četvrtak, očekuju nas obilne padavine na sjeveru i sjeverozapadu, što će biti prouzrokovano produbljivanjem ciklona iznad Srbije. Očekuje se od 40 do 60 l/m² padavina, lokalno i do 80 l/m².

Usljed velikih količina padavina, posebno u centralnim i istočnim predjelima Republike Srpske, u prethodna 24 časa došlo je do porasta vodostaja rijeka Bosne i Drine. Vodostaj rijeke Bosne, prema osmatranju od 8.00 časova na Hidrološkoj stanici Doboj, iznosi 101 cm, i u porastu je, kao i vodostaj rijeke Drine na Hidrološkoj stanici Radalj kod Zvornika. Vodostaji svih rijeka u Republici Srpskoj su ispod kote redovne odbrane od poplava, ali kako se u naredna 2-3 dana očekuju veće količine padavina, posebno u centralnim i sjeveroistočnim dijelovima Republike Srpske, možemo i dalje očekivati porast vodostaja, posebno rijeka Drine i Bosne. Postoji velika vjerovatnoća da će rijeka Bosna i vodotoci u Sarajevsko - romanijskoj regiji u toku nastupajuće noći preći redovnu kotu odbrane od poplava.

Povoljnu situaciju čini nivo rijeke Save gdje se nastavlja i danas trend stagnacije i blagog opadanja vodostaja na rijeci Savi na području Gradiške i nizvodno, a prema posljednjim izvještajima nivo rijeke Save je 100 cm ispod nivoa kada se uvodi redovna odbrana od poplava.

Sve pumpne stanice u slivu rijeke Save su u pogonu i štite melioraciona područja od unutarnjih voda“.

Aktivnosti za vrijeme poplava

Pri dostizanju nivoa kada se uvodi redovna odbrana od poplava na vodotocima gdje su izgrađeni vodoprivredni objekti, JU "Vode Srpske" je iste uvodila po vodnim područjima u skladu sa Naredbom o glavnom operativnom planu odbrane od poplava.

Na savskom nasipu na području Batkovića, 16. 5. 2014. godine, rađeno je nadvišenje nasipa uz angažovanje mehanizacije i ljudstva koje je angažovala Civilna

zaštita zbog naglog doticaja i porasta nivoa rijeke Save. Već 17. 5. došlo je do preliivanja vode preko krune nasipa i proboja nasipa.

Na području Rače, u isto vrijeme, spriječeno je preliivanje preko puta odnosno nasipa, a nakon toga težište odbrane od poplave prebačeno je na Dašnički nasip, kako bi se sačuvala susjedna kaseta od 5.500 ha kao i naseljeno mjesto Crnjelovo.

Na području Broda, Srpc, Gradiške i Dubice uspješno su realizovane aktivnosti na sanaciji pojave klizišta i procurivanja na savskom i unskom nasipu.

Predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede su, tokom kritičnog perioda, svakodnevno obilazili sva ugrožena područja u više navrata. Nakon svakog obilaska sačinjen je detaljan izvještaj. Proglašavanjem vanredne situacije svi radnici Ministarstva, Resora za pružanje stručnih usluga u poljoprivredi (savjetodavci) bili su maksimalno angažovani na terenu. Njihov angažman je bio usmjeren prvenstveno na pružanje stručne pomoći proizvođačima u prevazilaženju nastalih problema, prije svega u ratarskoj i stočarskoj proizvodnji, kako bi proizvođači što prije i efikasnije zasnovali novu proizvodnju na parcelama uništenim u poplavama. Takođe, radnici Resora za pružanje stručnih usluga u poljoprivredi su direktno i indirektno učestvovali u sačinjavanju zapisnika o procjeni štete nastale od poplava na nivou lokalnih zajednica.

U okviru aktivnosti Resora veterinarske službe organizovana je dostava opreme neophodne za sprovođenje mjera dezinfekcije, asanacije terena, pri čemu su veterinarski timovi (veterinari zaduženi za određeno epizootiološko područje i republički i opštinski inspektori) za spasavanje i zaštitu životinja i hrane životinjskog porijekla, zajedno sa lokalnim jedinicama civilne zaštite učestvovali u spasavanju i zbrinjavanju životinja, hrane životinjskog porijekla i hrane za životinje uz stalno nadgledanje situacije u smislu sprečavanja pojave štetnih posljedica za ljude i životinje.

Na području gradova Doboj, Bijeljina, Prijedor i opština Petrovo i Šamac, kao i u drugim područjima prioriteto se radilo na sakupljanju i zbrinjavanju leševa uginulih životinja koji su odlagani u jame - grobnice i otpremeni u kafileriju u Indiji.

Ukupno sa svih područja neškodljivo je uklonjeno: 561 goveče, 3.232 svinje, 920 koza i ovaca, 96.534 komada peradi, 99 zečeva/kunića i 20 pčelinjih društava. Pojačan veterinarski nadzor vršio se na životinjama koje su evakuisane i smještene u prihvatnim depoima. Obezbjedena je dozvola za izvoz nus - proizvoda Kategorije 1 (leševi) u Republiku Hrvatsku i Republiku Srbiju.

Aktivnostima veterinarske inspekcije na poplavljenim područjima po Naredbi o pojačanoj inspekcijskoj kontroli izvršen je inspekcijski pregled u klaonicama, mesnicama i objektima koji se bave preradom, prometom na veliko i malo hrane životinjskog porijekla, skladištima i pijacama. U svim objektima u poslovanju sa hranom životinjskog porijekla u kojima su utvrđene nepravilnosti u vidu zaticanja mesa bez dokumentacije i prethodno izvršenog veterinarskog pregleda na liniji klanja, sve količine mesa su uništene i izrečene kaznene mjera u skladu sa Zakonom. Zbog postojeće higijensko-epidemiološke situacije u svim mjestima zahvaćenim poplavama, bila je zabranjena prodaja hrane na otvorenom prostoru, izuzev tržnica ukoliko se procijeni da su obezbjeđeni osnovni higijenski uslovi. Doneseni su podzakonski akti kojima je propisano postupanje veterinarske službe, način sprovođenja zdravstvene zaštite životinja i drugih veterinarskih mjera u vanrednim situacijama u poplavama zahvaćenim područjima, kao i sprovođenje pojačane inspekcijске kontrole i uzorkovanje sirovina i proizvoda životinjskog porijekla.

U okviru oblasti šumarstva i lovstva formiran je stručni tim za procjenu štete kojeg čine predstavnici resornog Ministarstva, JP „Šume Republike Srpske“ a.d. Sokolac, Republičke uprave za inspekcijске poslove, inspekcije za šumarstvo i lovstvo.

U kritičnom periodu u akciji pružanja pomoći poplavljenim područjima svakodnevno je bilo uključeno oko 450 radnika Javnog preduzeća, 18 građevinskih mašina, 52 terenska vozila, šest autobusa i kombi-buseva, pet cisterni, 21 motorna pila, kao i druga materijalna sredstva.

Donesena su i sprovedena dva podzakonska akta: Naredba o privremenoj zabrani lova i sprovođenju zdravstvenih i higijensko-epidemioloških mjera u poplavama zahvaćenim lovištima i Uputstvo o sanitarnim mjerama, načinu utvrđivanja štete i zaštiti divljači i lovišta usljed vanredne situacije u Republici Srpskoj.

Svakodnevno je vršena stalna komunikacija sa štabovima civilne zaštite gradova i opština zahvaćenih poplavama. Na osnovu zahtjeva od strane lokalnih štabova civilne zaštite pripremane su naredbe za nabavku roba.

U koordinaciji sa Republičkim štabom za vanredne situacije Vlade Republike Srpske i JP "Robne rezerve Republike Srpske", aktivnosti su usmjerene na obezbjeđivanje koncentrovane stočne hrane, sijena i sjemena za poljoprivredna gazdinstva ugroženih područja.

Upućena pomoć opštinama pogođenim poplavama, u ukupnoj količini od 1.323 tone koncentrovane stočne hrane: 81 tona sijena, 10.493 sjetvene jedinice sjemena kukuruza, 246 tona mineralnog đubriva, 7,3 tona sjemena travno – djetelinske smjese i 1.040 litara dizel goriva za prevoz sijena.

Ostvarivani su svakodnevni kontakti sa predstavnicima poljoprivrednih proizvođača iz nepoplavljenih područja u cilju prikupljanja i usmjeravanja kabaste stočne hrane – (sijeno i zrno žitarica) na poplavljena područja. Obezbijedeno je dizel gorivo za sve kamione koji su vršili prevoz sijena u poplavljena područja gdje je to bilo potrebno.

Sa svim distributerima sjemenskog materijala u Republici Srpskoj obavljene su aktivnosti na obezbjeđivanju stavljanja na sortnu listu i dozvola za uvoz sjemena kukuruza grupe zrenja FAO 200 i 300 koje se nije nalazilo ili je bilo zastupljeno u manjim količinama na tržištu prije poplava. Stalna komunikacija sa donatorima koji žele uputiti pomoć na poplavljena područja u smislu obezbjeđivanja informacija o potrebama na terenu i uvoznih procedura.

Vršena je koordinacija aktivnosti sa donatorima (*UNDP, USAID, ACED*, Ministarstvo poljoprivrede Slovenije i drugi) o usmjeravanju donacija u sjemenu i repromaterijalu, stanju na terenu i hitnim potrebama u oblasti poljoprivrede.

U saradnji sa poljoprivrednom inspekcijom pojačan je rad na kontroli kvaliteta proizvoda. U saradnji sa Poljoprivrednim institutom Republike Srpske preduzete su mjere kako bi se uzeli uzorci poplavljenog poljoprivrednog zemljišta u cilju kontrole na eventualna zagađenja nakon povlačenja vode.

Sa EIB je postignut dogovor da se ubrzaju procedure odobravanja radova na objektima koji su započeti, a pretrpjeli su oštećenja tokom poplava: Križevica Bratunac, Vrbanja, Čelinac i savski nasipi. EIB je odobrila da se uradi i nova lista prioriteta nakon što se utvrde oštećenja na vodoprivrednim objektima, a i ponudila je mogućnost da se ranije odobrenih 19.000.000 evra za investicije koriste pod istim uslovima bez obezbjeđenog učešća od 50%.

U skladu sa Naredbom Republičkog štaba za vanredne situacije započete su aktivnosti od strane Javne ustanove „Vode Srpske“ na sanaciji nasipa u Modriči koji štiti izbjegličko naselje od voda rijeke Bosne. Dat je nalog za izvođenje radova na rekonstrukciji savskog nasipa u mjestu Batković na lokalitetu Visoč gdje se desio proboj nasipa, sa zahtjevom da se prvo saniraju oštećenja. Javna ustanova pristupila je sanaciji

oštećenja na drinskom nasipu u Balatunu, korita kanala Drina –Dašnica, nasipa u Kozarskoj Dubici i u Brodu.

Pored navedenog, u koordinaciji sa Republičkim štabom za vanredne situacije Vlade Republike Srpske i JP "Robne rezerve Republike Srpske", aktivnosti su usmjerene na obezbjeđivanje koncentrovane stočne hrane, sijena i sjemena za poljoprivredna gazdinstva ugroženih opština.

Formiran je Stručni tim za procjenu šteta u poljoprivredi, koji čini 15 predstavnika naučno-istraživačkih i kontrolnih institucija iz agrarnog sektora. Stručni tim je definisao jedinstvenu metodologiju objektivne procjene šteta u poljoprivrednoj proizvodnji, koja je prosleđena svim opštinama i gradovima u ugroženom području. Osim toga, Stručni tim je, nakon uvida u stanje na terenu, izradio stručne preporuke za poljoprivredne proizvođače vezano za postupke sanacije zemljišta i usjeva, kao i preporuke za zasnivanje nove proizvodnje.

Kompletni kapaciteti Ministarstva na terenu (70 savjetodavaca i stručnih saradnika u 7 područnih centara) stavljeni su na raspolaganje lokalnim zajednicama i poljoprivrednim proizvođačima u sanaciji šteta u proizvodnji. Stručne službe Ministarstva vrše kontinuirano praćenje stanja, učestvuju u lokalnim komisijama za procjenu štete, vrše koordinaciju isporuke repromaterijala i hrane za životinje te savjetuju poljoprivredne proizvođače u vezi sanacije stanja i zasnivanja nove proizvodnje.

Stručne službe na terenu takođe su provele aktivnost uzimanja uzoraka stočne hrane i zemljišta u svrhu analize ispravnosti i kvaliteta nakon plavljenja. Kontinuiranim i intenzivnim plasiranjem informacija preko štampanih i elektronskih medija vrši se pravovremeno i stalno informisanje korisnika i šire javnosti u vezi ispravnosti proizvoda iz plavljenog područja za ishranu ljudi i životinja.

JU „VODE SRPSKE“

JU „Vode Srpske“ je u periodu majskih poplava sprovodila mjere propisane Zakonom o vodama i Glavnim operativnim planom odbrane od poplava. Određene aktivnosti su dale rezultate i branjena područja su zaštićena. Na žalost, s obzirom na dimenzionisanost sistema za zaštitu od poplava na području Doboja, Šamca, Bijeljine i Banje Luke, kao i na rang pojave velikih voda do kojih je došlo u tom periodu koji je prevazilazio rang pojave na koji su odbrambeni objekti i sistemi dimenzionisani, došlo je do poplava sa izuzetno teškim posljedicama po navedena područja, kao i na društvo i privredu u cjelini.

U prilogu P5 (*Odgovor JU „Vode Srpske“ na pitanje Anketnog odbora*) koji je dat uz ovaj Izvještaj, nalaze se podaci o svim radovima na izgradnji i popravci nasipa u periodu 2010-2014. godine koji su, ili su planirani da budu, finansirani iz Budžeta RS i JU „Vode Srpske“ (sa iznosima i podacima o odabiru ponuđača), utrošku kreditnih i drugih namjenskih sredstava za saniranje od poplava u periodu 2010-2014. godine, koja su usmjeravana prema nadležnim institucijama i lokalnim zajednicama, kao i podaci o planiranim aktivnostima i stepenu realizacije planiranih aktivnosti na saniranju i zaštiti od poplava za period od 2014. godine do sada.

JP „ROBNE REZERVE RS“ A.D. BANJA LUKA

Aktivnosti JP „Robne rezerve RS“ a.d. Banja Luka, u periodu od 15. 5. do 31. 8. 2014. godine

Postojeće količine zaliha roba su predstavljale zadovoljavajuće zalihe da se može intervenisati u prvom periodu nastupanja elementarnih nepogoda. Pored navedenih zaliha već je postojalo formiranih 1.000 paketa hrane koji su uskladišteni u skladištima Crvenog krsta Republike Srpske na različitim lokacijama, za potrebe hitnog intervenisanja. Osim toga, JP je raspolagalo robom koja se nalazi pod inspekcijskim nadzorom, a koja se u skladu sa zakonom tretira kao roba robnih rezervi i samim tim može se koristiti za potrebe intervenisanja kod pružanja pomoći.

U datom periodu uspostavljena je komunikacija koja je omogućila JP „Robne rezerve“ da intervenišu u pružanju pomoći prema datim instrukcijama od strane Vlade Republike Srpske i resornog ministarstva. Vlada RS je pristupila donošenju Odluke o ustupanju zaliha robnih rezervi i nabavkama nedostajućih roba jer su poplave dobile karakter katastrofalne nepogode. Djelovanje JP se nastavilo saradnjom sa Crvenim krstom i Republičkom upravom civilne zaštite, što je rezultiralo isporukom 1.000 paketa hrane za pomoć.

Proglašenjem vanrednog stanja JP je djelovalo po naredbama Republičkog štaba za vanredne situacije i nalogima izdatim od Stručno operativnog tima za zaštitu i spasavanje u vanrednim situacijama.

Isporuke pomoći su vršene u skladu sa Odlukama i zaključcima Vlade RS i pisanim nalogima za izdavanje robe v.d. direktora JP, a što je bio princip djelovanja do uspostavljanja odgovarajućeg sistema koordinacije sa Republičkim štabom za vanredne situacije i Stručno operativnim timom zaštite i spasavanja.

U sveobuhvatnom pružanju pomoći prvenstveno su upućivani hrana, voda i hljeb, da bi se kasnije pomoć proširila i na energente, sredstva za higijenu, zaštitnu opremu, alate za čišćenje, stočnu hranu, sjemenski materijal i drugu traženu pomoć. Sistem pružanja pomoći zasniva se na tome da opštinski i gradski štabovi za vanredne situacije upućuju zahtjeve za pomoć Stručno operativnom timu koji isti razmatra, i nakon razmatranja daje naloge za upućivanje tražene pomoći. Postupajući po ovim nalogima Javno preduzeće organizuje i distribuiše pomoć na ugrožena područja.

Sa ugroženih mjesta stizali su zahtjevi za isporuku roba sa kojima JP nije raspolagalo. U skladu sa iskazanim potrebama, Republički štab za vanredne situacije, donosio je naredbe za nabavku roba i njenu distribuciju na ugrožena područja. JP je shodno dostavljenim naredbama vršilo nabavke potrebnih roba i sredstava u skladu sa odgovarajućim postupcima i iste isporučivalo. U skladu sa naredbama i nalogima Republičkog štaba za vanredne situacije Vlade RS, kao i u skladu sa hitnim potrebama na terenu JP je u periodu od 15. 5 do 31. 8. izvršilo nabavke neophodnih namirnica, pogonskog goriva, stočne hrane, alata, zaštitne opreme, i ostalog, a na osnovu podnesenih pisanih zahtjeva sa ugroženih područja.

Sve nabavke su vršene po hitnom postupku u skladu sa članom 1. i 11. Zakona o javnim nabavkama BiH, na osnovu pisanog stava i tumačenja Agencije za javne nabavke BiH. Korišćena je procedura pregovaračkog poziva bez obavještenja sa krajnje skraćenim rokom za dostavljanje ponuda.

Ukupna vrijednost nabavljenih roba po Odluci Vlade i naredbama Štaba iznosila je 3.101.282,94 KM, što predstavlja i stvorenu obavezu JP prema dobavljačima za

isporučenu robu. Doniranu robu od fizičkih lica nije pratio nikakav dokument već se vršila evidencija ulaza robe uz potpis donatora.

JP je doniranu robu, zaključno sa 31. 8. 2014. godine, isporučilo ugroženim licima i u jednom dijelu Crvenom krstu RS. Isporuka roba je vršena sa iskazanim potrebama od strane štabova lokalnih zajednica sa ugroženih područja i podnesenih zahtjeva, a koji nisu razmatrani i odobravani od strane Stručno operativnog tima zaštite i spasavanja u formi naloga za isporuku roba. Po primljenim nalogima JP je organizovalo i distribuisalo robe krajnjem korisniku.

U periodu vanrednih okolnosti i u realizaciji datih obaveza i sprovođenja niza aktivnosti, robne rezerve su djelovale ostvarujući neposrednu saradnju sa Vladom Republike Srpske i njenim organima kao i drugim institucijama koje su uzele učešće u aktivnostima zaštite i spasavanja, kao i privremeno djelujući u okviru budžetskog sistema, što ukazuje da robne rezerve moraju biti u okviru sistema uprave organizovane u obliku upravne organizacije.

- Ukupna vrijednost roba robnih rezervi koje je JP raspolagalo na dan 15. 5. iznosila je 3.590.354,75 KM.
- Ukupna vrijednost roba sa kojom je JP raspolagalo u cilju pružanja pomoći iznosila je 6.876.637,69 KM.
- Ukupna vrijednost doznačene robe robnih rezervi u periodu od 15. 5 do 31. 8. iznosila je 4.275.752,21 KM.

U prilogu (P3) ovog Izvještaja dajemo pregled pomoći koja je upućena putem JP "Robne rezerve" a.d. Banja Luka od 15. 5. do 16. 6. 2014. godine. **U prilogu (P4)** je dat pregled pomoći koja je upućena lokalnim zajednicama putem Crvenog krsta Republike Srpske i pregled pomoći koja je dostavljena gradovima/opštinama od drugih donatora.

MINISTARSTVO NAUKE I TEHNOLOGIJE

Ministarstvo nauke i tehnologije je koordinisalo rad međuresorne Radne grupe za definisanje seta mjera za prevazilaženje situacije koja je prouzrokovana majskim poplavama u Republici Srpskoj. Radna grupa je izradila dokument Mjere za ublažavanje posljedica poplava 2014. godine. Predstavnici Ministarstva bili su uključeni u izradu Zakona o fondu i solidarnosti za obnovu RS i rad Republičke komisije za procjenu štete na poplavljenim područjima Republike Srpske.

Agencija za informaciono društvo Republike Srpske bila je angažovana na koordinaciji nastupa institucionalnih kapaciteta u borbi sa posljedicama stihije te borbi protiv dezinformisanja javnosti. Agencija je uspostavila zvanične *Fejsbuk* i *Tviter* naloge Vlade RS posredstvom kojih je plasirala zvanične i relevantne informacije.

MINISTARSTVO FINANSIJA

Kada se govori o aktivnostima Ministarstva finansija u periodu prije poplava, može se navesti da su iz sredstava Ekonomsko - socijalne komponente Razvojnog programa RS finansirana dva projekta u cilju zaštite od poplava 2008-2010. godine:

1. Regulacija derventskog potoka na području Dervente u iznosu 762.000,00 KM;
2. Regulacija vodotokova na području opštine Mrkonjić Grad u iznosu od 2.000.000,00 KM.

Po osnovu projekta hitnog oporavka od poplava, ukratko izdvaja se sljedeće:

- Svjetska banka je po ubrzanoj proceduri odobrila sredstva za finansiranje Hitnog projekta oporavka od poplava u iznosu od 47.500.000 \$. Pregovori po Projektu predstavnika Svjetske banke, BiH i RS održani su 10. juna 2014. godine. Cilj Projekta je pružanje podrške vlastima u BiH na ponovnom uspostavljanju javnih usluga i ekonomskih politika u područjima pogođenim poplavama.
- Kreditna sredstva namijenjena su za finansiranje 3 projektne komponente (1. Roba za hitni oporavak od katastrofe, 2. Rehabilitacija ključne javne infrastrukture i 3. Podrška implementaciji projekta i izgradnji kapaciteta). Kredit Republici Srpskoj je odobren po standardima Međunarodne asocijacije za razvoj IDA. Narodna skupština Republike Srpske, na 35. Sjednici, od 2. jula 2014. godine donijela je odluku o zaduženju po Projektu. Projekat je postao efektivan 15. 9. 2014. godine.

Nakon poplava Ministarstvo finansija je bilo obrađivač i predlagač Vladi sljedećih zakona:

1. Zakon o fondu i solidarnosti za obnovu RS;
2. Zakon o posebnom doprinosu za solidarnost;
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posebnim načinima izmirenja poreskog duga;
4. Zakon o izmjenama Zakona o porezima na upotrebu, držanje i nošenje dobara;
5. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na nepokretnosti;
6. Zakon o izmjenama i dopuni zakona o posebnim republičkim taksama;
7. Zakon o dopunama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama RS;
8. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu RS.

Pored zakona, Ministarstvo je bilo i predlagač Uredbe o prioritetnoj pomoći za sanaciju štete na stambenim objektima izazvane poplavama u RS u maju 2014. godine i Uredbe o jedinstvenom registru šteta, Vladi Republike Srpske.

MINISTARSTVO ZA EKONOMSKE ODNOSI I REGIONALNU SARADNJU

Ministarstvo je svakodnevno koordinsalo aktivnosti sa predstavništvima Republike Srpske u inostranstvu u vezi sa prikupljanjem potrebne pomoći i dostavljanja iste, sa Republičkim štabom za vanredne situacije i članovima Operativno-stručnog tima, sa predstavnicima međunarodnih organizacija, prije svega sa rezidentnim koordinatorom UN-a i predstavnicima UNDP-a sa kojima je koordinisano obezbjeđivanje i upućivanje humanitarne pomoći. Sva predstavništva su maksimalno bila angažovana na obezbjeđenju pomoći stanovništvu u ugroženim područjima te su u saradnji sa predstavnicima dijaspore i drugim donatorima obezbijedila značajnu količinu humanitarne pomoći. Takođe, kroz aktivnosti Republičke komisije za procjenu štete od poplava i u saradnji sa ostalim ministarstvima, Privrednom komorom i Savjetom stranih investitora BiH, prikupljeni su preliminarni podaci o štetama na privrednim subjektima u stranom vlasništvu.

Ministarstvo je sačinilo i prijedlog mjera za ublažavanje posljedica poplava u 2014.

MINISTARSTVO ZA IZBJEGLICE I RASELJENA LICA

Ministarstvo je u skladu sa zaključkom Republičkog štaba za vanredne situacije imenovalo Stručno operativni tim zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama. Tim je bio u kontaktu sa nadležnim organima, predstavnicima lokalne samouprave, opštinskim štabovima za vanredne situacije, vršio uvid i davao mišljenja i prijedloge mjera i radnji za saniranje posljedica prouzrokovanih poplavama, te izvještavao Republički štab za vanredne situacije o stanju na terenu.

Od 24 grada i opštine u Republici Srpskoj zahvaćene poplavom, u 21 su poplavljena i izbjegličko-povratnička naselja sa ukupno 6.819 domaćinstava. Poplavom je bila obuhvaćena jedna trećina korisnika svih vidova alternativnog smještaja.

Ministarstvo je svojim Programom rješavanja problema raseljenih lica, povratnika i izbjeglica za 2014. godinu, kroz redovne aktivnosti u većini gradova i opština pogođenih poplavama, planirala raspoloživa budžetska sredstva za potrebe ove populacije.

Ministarstvo je dio raspoloživih budžetskih sredstava prioritetno usmjeravalo na sanaciju objekata stanovanja i infrastrukture za navedene kategorije pogođene poplavama.

MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I VEZA

Osnovan je Stručno operativni tim za saobraćaj i veze čiji zadaci su bili:

- donošenje akcionog plana;
- ostvarivanje saradnje sa republičkim organima uprave, organima uprave jedinica lokalne samouprave i drugim pravnim i fizičkim licima radi provođenja mjera i aktivnosti za saniranje posljedica katastrofalnih poplava iz nadležnosti Ministarstva;
- vršenje uvida na područjima zahvaćenim katastrofalnim poplavama i konstatovanje stanja na terenu, o čemu je izvještavan Republički štab za vanredne situacije;
- davanje stručnog mišljenja i prijedloge mjera za saniranje posljedica poplava;
- preduzimanje mjera i aktivnosti koji regulišu način postupanja za vrijeme trajanja vanredne situacije.

Stručno-operativni tim za saobraćaj i veze donio je Akcioni plan i u proteklom periodu kontinuirano obavještavao o njegovom izvršenju (izvještaji AMSRS, izvještaji o stanju putne mreže JP „Putevi RS“, izvještaji o stanju željezničke infrastrukture, izvještaji Pošta RS i Telekom RS).

Stručno operativni tim za saobraćaj i veze predložio je Republičkom štabu za vanredne situacije više naredbi i zaključaka o sanacijama klizišta, mostova, magistralnih i regionalnih puteva na nekoliko lokacija.

U tom periodu proslijeđeno je 109 informacija za javnost putem Biroa za odnose sa javnošću i održane tri konferencije za novinare u pres-centru Vlade.

Zaposleni iz Ministarstva bili su angažovani u Stručno-operativnom timu Vlade RS za vanredne situacije i koordinirali su sa Stručno - operativnim timom za saobraćaj i veze.

U vrijeme poplava i post-poplavnog periodu Ministarstvo je obezbijedilo veliki broj kamiona, kiperu, kombi vozila, autobusa za razne poslove i prevoz hrane, lijekova i druge robe na razne lokacije. Takođe, Ministarstvo je u značajnom obimu izvršilo sanaciju puteva na više lokacija.

U periodu 15. i 16. maja 2014. godine, usljed poplava i klizišta, bilo je u prekidu 11 magistralnih i 10 regionalnih putnih pravaca. U potpunom prekidu bili su putni pravci ka Doboju i Bijeljini. U tom periodu na magistralnoj i regionalnoj putnoj mreži uništen je jedan most raspona 8 m, bilo je preko 85 klizišta od kojih dvet velikih i 54 srednja klizišta i oštećenja trupa puta. U periodu prekida putne komunikacije bile su u prekidu i autobuske linije. Međutim, kako se osposobljavala putna komunikacija tako je uspostavljan i autobuski saobraćaj.

Putnički željeznički saobraćaj je bio u prekidu.

Za vrijeme poplava 27 pošta nije radilo, od čega je 19 pretrpjelo štetu dok ostale nisu radile jer se nije moglo prići objektima. Totalno su oštećene četiri pošte na području Doboja, dvije pošte na području Bijeljine, jedna na području Šamca, dok su ostale znatno oštećene.

Preliminarne procjene su da je šteta na opremi i objektima oko 3.500.000,00 KM.

Usljed elementarnih nepogoda i nestanka električne energije, bila je ugrožena kompletna telekomunikaciona infrastruktura, a posebno na području Dobojske regije. Kompanija „M:tel“ navodi da je telekomunikaciona infrastruktura pretrpjela štetu koja iznosi više desetina miliona KM.

U prilogu (P2) data je evidencija uništenih/oštećenih putnih komunikacija.

MINISTARSTVO TRGOVINE I TURIZMA

Nakon proglašenja vanredne situacije Ministarstvo je preduzelo niz mjera koje su bile usmjerene ka pružanju urgentne pomoći stanovništvu, sprječavanju poremećaja na tržištu, kontroli stabilnosti cijena, kažnjavanju svih špekulativnih aktivnosti trgovaca koji su vanrednu situaciju koristili za nezakonito poslovanje.

Formiran je Stručno operativni tim za trgovinu i turizam, ugostiteljstvo i robne rezerve te donesen Akcioni plan za njegovo djelovanje, a svrha mu je da se obezbijede preduslovi za umanjeње posljedica poplava u Republici Srpskoj u dijelu koji se odnosi na obezbjeđenje snabdijevanja putem trgovinske mreže, stavljanje raspoloživih turističkih i ugostiteljskih kapaciteta u tu svrhu te obezbjeđivanje potpunog funkcionisanja robnih rezervi.

Proglašenjem vanredne situacije uspostavljen je sistem koordinisanog djelovanja sa Republičkim štabom za vanredne situacije i Stručno operativnog tima za zaštitu i spasavanje s ciljem efikasnog i blagovremenog pružanja i dopremanja pomoći stanovništvu na ugrožena područja. Postupajući po nalogima JP je organizovalo i distribuiralo pomoć na ugrožena područja. Za robe kojima JP nije raspolagalo u momentu nastupanja elementarne nepogode Republički štab za vanredne situacije donosio je naredbe za nabavku potrebnih roba i sredstava i po nabavci iste isporučilo u skladu sa odgovarajućim nalogima. Sve nabavke su vršene po hitnom postupku u skladu sa članom 2. i članom 11, stav 4. Zakona o javnim nabavkama BiH. Zbog načina upućivanja pomoći, a i zbog ugroženosti komunikacije sa skladištem u Vrbani, a u skladu sa zaključkom Vlade, formirano je skladište u Kliničkom centru Banjaluka radi lakšeg transporta roba putem helikoptera i drumskog saobraćaja. Pomoć koja je pristizala od građana i pravnih lica, Robne rezerve su preuzimale, sortirale, pakovale i upućivale ugroženom stanovništvu.

Na prijedlog Ministarstva, Vlada Republike Srpske je donijela Odluku o propisivanju mjera neposredne kontrole cijena koje se odnose na proizvode i usluge od posebnog značaja za zaštitu životnog standarda. U saradnji sa Republičkom upravom za inspekcije pojačan je nadzor nad radom maloprodajnih trgovinskih objekata na teritoriji Republike Srpske u cilju suzbijanja neosnovanog povećanja cijena, kontrole stabilnosti i snabdjevenosti tržišta i sankcionisanja protivzakonitih radnji trgovaca.

Ministarstvo je uputilo Vladi Izmjenu odluke o propisivanju mjera neposredne kontrole cijena kojom se proširuje lista proizvoda i usluga, te je istu Vlada donijela 22. 5. 2014. godine.

MINISTARSTVO ZDRAVLJA I SOCIJALNE ZAŠTITE

Ministarstvo je u skladu sa Zakonom o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama, Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti i politikom unapređenja zdravlja stanovništva u Republici Srpskoj do 2020. godine, donijelo Akcioni plan za odgovor na vanrednu situaciju u vezi sa poplavama, čija je svrha da obezbijedi preduslove da se posljedice poplava u Republici Srpskoj, u smislu ugroženosti zdravlja ljudi, svedu na najmanju moguću mjeru.

U okviru Ministarstva organizovano je stalno dežurstvo, a dežurstva su uvedena i u Sekretarijatu zbog bolje koordinacije i komunikacije sa zdravstvenim ustanovama, Operativnim timom Ministarstva i Republičkim štabom za vanredne situacije.

Aktivnosti Službe za odnose s javnošću Ministarstva su bila: ostvarena svakodnevna komunikacija sa zdravstvenim ustanovama u ugroženim područjima u cilju prikupljanja informacija o stanju na terenu i pružanju odgovarajuće podrške, koordinacija u evakuisanju hemodijaliznih pacijenata iz ugroženih područja i redovno informisanje javnosti o njihovom stanju i mjestu evakuacije, uspostavljena komunikacija sa pojedinim međunarodnim organizacijama i priprema zahtjeva za pomoć RS u lijekovima, sredstvima za dezinfekciju i drugim potrebama od strane ove organizacije, učešće u pripremi sadržaja letka sa uputstvima o ponašanju u toku i poslije poplava, priprema svih informacija od značaja za javnost. U koordinaciji sa Biroom za odnose s javnošću Vlade RS pripremljene su 44 objave: informacije o stanju u zdravstvenim ustanovama i stanju pacijenata 15, apel građanima-preporuke četiri, najave za medije i saopštenja 16, obavještenja o donaciji tri, pres konferencije pet, intervjui jedan.

Na osnovu informacija i izvještaja sa poplavljenih područja može se konstatovati da je zdravstveni sistem u cjelini preduzimao mjere u skladu sa Zakonom o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama i Akcionim planom za odgovor na vanrednu situaciju u vezi sa poplavama u Republici Srpskoj i time značajno umanjio posljedice poplava koje su ugrozile zdravlje stanovništva. Obezbjeđena je zdravstvena zaštita stanovništvu na poplavljenim područjima, a epidemiološka situacija u Republici Srpskoj je bila pod kontrolom bez pojave zaraznih bolesti u epidemijskom obliku.

MINISTARSTVO PORODICE, OMLADINE I SPORTA

Najugroženiji objekti:

JU Dječije obdanište „Radost“ iz Šamca;

JU „Majka Jugovića“ iz Doboja;

JU „Dječiji vrtić „Čika Jova Zmaj“ iz Bijeljine;

JU Dječiji vrtić „Neven“ iz Čelinca.

Ministarstvo je odobrilo novčana sredstva za opremanje vrtića, a u skladu sa zahtjevima predškolskih ustanova. Za ovu namjenu je Resor za porodicu izdvojio 18.000,00 KM.

Pravna lica koja realizuju Sigurnu kuću obratila su se Ministarstvu sa zahtjevom za finansijsku pomoć u sanaciji nastalih šteta. Radi uvida u stanje Ministarstvo je imenovalo Radnu grupu koja je izvršila uvid i ustanovila da su poplave prouzrokovale štete na sva tri objekta u kojima se realizuje posebna mjera podrške žrtvama nasilja u porodici. Rebalansom budžeta za sanaciju šteta na sva tri objekta predviđena su novčana sredstva u iznosu 15.000,00 KM za svaku sigurnu kuću.

Pružena je aktivna podrška Omladinskom savjetu Republike Srpske na aktivnostima prikupljanja i distribucije pomoći ugroženim područjima. Pomoć je većim dijelom prikupljana u Domu omladine u Banjaluci i dostavljana Crvenom krstu, skladištima lokalnih štabova za vanredne situacije u ugroženim područjima, ali i direktno uz pomoć volontera ugroženim porodicama u Banjaluci, Laktašima, Doboju, Šamcu, Bijeljini, Novom Gradu i Prijedoru. Omladinski savjet je ostvario saradnju sa privrednicima iz Republike Srpske i srpskim udruženjima iz Njemačke. Na svim poslovima bilo je angažovano preko 600 volontera.

Ministarstvo je 20. 5. 2014. formiralo Stručno-operativni tim za rukovođenje i koordinaciju volonterskih aktivnosti u cilju pomoći nastradalim i otklanjanju štetnih posljedica nastalih usljed katastrofalnih poplava te na taj način ozvaničilo već započete aktivnosti realizovane u saradnji sa Volonterskim servisima, kao što je predviđeno Strategijom za unapređenje i razvoj volontiranja u Republici Srpskoj za period 2014-2018. godine.

Ministarstvo je u saradnji sa Volonterskim servisom angažovalo u periodu od 28. jula do 4. augusta volonterske kampove i volonterske radne akcije u Doboju i Bijeljini. Ministarstvo je izdvojilo 22.500,00 KM za realizaciju volonterskih kampova.

MINISTARSTVO PRAVDE

Za vrijeme trajanja vanredne situacije, Ministarstvo je donijelo Odluku o formiranju pomoćnog tima za poslove iz resorne nadležnosti Ministarstva koji je imao zadatak da ostvaruje saradnju sa svim organima pravosuđa i organima republičke uprave, kao i organima jedinica lokalne samouprave i drugim pravnim i fizičkim licima radi provođenja mjera i aktivnosti za saniranje posljedica poplava. U vrijeme trajanja vanredne situacije izvršen je premještaj 20 osuđenih lica.

Okružni sud, Osnovni sud i Okružno tužilaštvo u Doboju pretrpjeli su veliku štetu. Arhiva, podrumске prostorije, server - sobe su skoro potpuno uništene. Od 09.06. 2014. ove institucije rade nesmetano i u punom kapacitetu.

U kazneno popravnom zavodu Doboj, 15. 5. došlo je do plavljenja podruma i prizemlja. Sva osuđena lica sa odjeljenja osuđenih su evakuisana i smještena u druge prostorije. U vrijeme trajanja kriznog perioda Kazneno-popravni zavod u Doboju radio je u punom kapacitetu sa smanjenim brojem zaposlenih.

MINISTARSTVO UPRAVE I LOKALNE SAMOUPRAVE

Stručno - operativni tim Ministarstva formiran je 19. maja 2014. godine sa zadatkom da ostvaruje saradnju sa organima republičke uprave i organima jedinica lokalne samouprave i drugim pravnim i fizičkim licima radi sprovođenja mjera i aktivnosti za saniranje poplava iz oblasti koje su u resornoj nadležnosti ministarstva, te

da u tom smislu daje stručna mišljenja i prijedloge mjera za saniranje posljedica poplava. Stručno operativni tim je donio Akcioni plan djelovanja.

Rješenjem ministara imenovana je Komisija za obilazak Gradske uprave Doboj sa zadatkom da do 23. 5. 2014. obiđe sjedište Gradske uprave i utvrdi stanje u oblasti matičnih knjiga i drugim službama Gradske uprave.

Komisija je utvrdila sljedeće:

Sve prostorije Matične službe Grada Doboj su bile poplavljene, prilikom čega je sav kancelarijski namještaj uništen. Prvi primjerak matičnih knjiga nalazio se takođe u prizemlju Gradske uprave te je prilikom prenošenja matičnih knjiga na više spratove dat prioritet matičnim knjigama rođenih i knjigama državljana, koje su prve iznesene. U poplavi je uništen ruter koji služi za uvezivanje mjesnih kancelarija sa matičnom službom u sjedištu Gradske uprave.

Grad Doboj ima 14 mjesnih kancelarija, od kojih su tri zahvaćene poplavama, ali su matične knjige sačuvane. Komisija je utvrdila da je 86 matičnih knjiga zahvaćeno poplavama. Tokom posjete utvrđeno je da su upisi trenutno čitljivi, ali da se na istim nalaze ostaci blata te je sugerisano predstavnicima Gradske uprave da zatraže stručno mišljenje Arhiva RS.

Komisija je konstatovala da je poplavljeno: dvije matične knjige rođenih, 16 matičnih knjiga vjenčanih i 68 matičnih knjiga umrlih.

Predstavnici Ministarstva su predstavnicima Odjeljenja Gradske uprave Doboj donirali jednu matičnu knjigu rođenih, jednu matičnu knjigu vjenčanih, jednu matičnu knjigu državljana i dvije matične knjige umrlih, kao i veći broj obrazaca izvoda iz matičnih knjiga.

Komisija je upoznata da su u Mjesnoj kancelariji Dugo Polje u Modriči poplavljene matične knjige, registri matičnih knjiga i arhiva, te da je formirana Komisija sa zadatkom da utvrdi broj knjiga koje su poplavljene i stanje istih. Komisija je posjetila pomenutu mjesnu kancelariju i utvrdila da je uništena računarska oprema koja se nalazila u mjesnoj kancelariji, te da je poplavljeno 50 matičnih knjiga i 50 registara matičnih knjiga, kao i sva arhiva mjesne kancelarije. Uvidom u poplavljene matične knjige konstatovano je sljedeće: poplavljene su 23 matične knjige rođenih od kojih su upisi u četiri matične knjige slabo čitljivi, pet knjiga državljana, 10 knjiga vjenčanih, 12 matičnih knjiga umrlih. Utvrđeno je da su podaci iz oštećenih odnosno potopljenih matičnih knjiga uneseni u elektronsku evidenciju u procentu od 80%.

Sjedište Opštinske uprave Šamac je izmješteno u Mjesnu kancelariju Crkvina gdje su izmještene sve matične knjige koje su se vodile. Komisija je konstatovala da su sve matične knjige i sva arhiva iz sjedišta poplavljene te da u pojedinim matičnim knjigama jedan broj upisa nije čitljiv. Sugerisano je da se formira posebna komisija koja će izvršiti detaljan pregled potopljenih matičnih knjiga i konstatovati stanje i stepen oštećenja. Mjesne kancelarije nisu bile elektronski uvezane sa sjedištem zbog čega se u drugom primjerku matičnih knjiga koji se vodi u elektronskom obliku ne nalaze podaci iz mjesnih kancelarija na području opštine Šamac. Predstavnici ministarstva su donirali veći broj obrazaca izvoda iz matičnih knjiga kao i neophodan kancelarijski materijal.

MINISTARSTVO ZA PROSTORNO UREĐENJE, GRAĐEVINARSTVO I EKOLOGIJU

Formiran je Stručno operativni tim u cilju pružanja stručno tehničke pomoći svim subjektima na lokalnom i republičkom nivou radi otklanjanja posljedica elementarne nepogode. Tim je donio Akcioni plan.

Takođe, JU „Institut za ispitivanje materijala i konstrukcija Republike Srpske“ formirao je stručni tim Instituta radi vršenja uviđaja na terenu, utvrđivanja posljedica elementarne nepogode te predlaganja odgovarajućih mjera za saniranje posljedica.

U skladu sa Akcionim planom tima, ministar i članovi tima su obišli veliki broj jedinica lokalne samouprave ugroženih elementarnim nepogodama o čemu su sačinjeni detaljni izvještaji, prijedlozi mjera i radnji koje je potrebno preduzeti te predračuni radova i foto-dokumentacija sa terena, i isti dostavljeni Ministarstvu.

Ministar je zajedno sa članovima Stručno operativnog tima obišao ugrožena područja i razgovarao sa načelnicima opština u vezi utvrđivanja daljnjih mjera i aktivnosti za sanaciju ugroženih područja, prvenstveno u pogledu sanacije infrastrukturnih objekata, mosta i vodovoda na području opštine Čelinac, kao i klizišta na području opštine Kotor Varoš. Dogovoreno je da se izvrši pregled Gradskog mostova i vodovoda od strane stručnih lica, te da prijedlog mjera i radnji koje je potrebno preduzeti sa predstavnicima opštine Čelinac u vidu ustupanja određenog broja cisterni.

Na osnovu zahtjeva Republičkog štaba za vanredne situacije JU „Institut za ispitivanje materijala i konstrukcija“ formirao je stručni tim čiji je osnovni zadatak bio da uradi preliminarnu procjenu stanja i da prijedlog tehničkih mjera. Stručni tim je izvršio detaljan vizuelni pregled Gradskog mosta u Čelincu kao i pregled glavnog dovodnog cjevovoda od Banjaluke do Čelinca u dužini 350 m koji su pretrpjeli oštećenja. S obzirom na utvrđeno stanje, predloženo je da se obustavi saobraćaj, te su precizirane mjere i radnje sanacije koje je potrebno preduzeti, a sačinjen je i aproksimativni predmjer i predračun radova u iznosu od 21.340 KM.

Na osnovu pregleda glavnog dovodnog cjevovoda od Banjaluke do Čelinca konstatovano je oštećenje od 350 m i predračun radova je 45.221 KM. U skladu sa predračunom radova usvojena je Naredba kojom se naređuje Ministarstvu finansija, da doznači sredstva opštini Čelinac u iznosu 45.221.00 KM, isključivo za potrebe sanacije mosta u Čelincu. Obezbjedena su sredstva i izvršena je sanacija mosta, kao i sanacija vodovoda, čime je obezbjeđeno adekvatno snabdijevanje vodom na području opštine Čelinac.

Republičkom štabu za vanredne situacije predloženo je donošenje naredbe kojom se definiše da jedinice lokalne samouprave sakupljaju i zbrinjavaju otpad na najbližim deponijama, da građani ne plaćaju naknadu za sakuljanje otpada, da deponije otpad prihvataju bez naknade, a da se uklanjanje opasnog otpada vrši u koordinaciji sa Stručno operativnim timom.

Uz koordinaciju Stručno - operativnog tima, na adekvatan način zbrinut je sav toksični otpad iz poplavljenе apoteke „Agro-Šop“ Prijedor, od strane „EKO TRADE“ iz Gradiške, koje ima odgovarajuće licence za adekvatno zbrinjavanje ove vrste otpada, a uz nadzor nadležnog ekološkog inspektora.

Sa predstavnicima grada Doboja i direktora Komunalnog preduzeća „Progres“ utvrđeno je da se na lokaciji deponije „Karabegovac“ može vršiti deponovanje otpada sa područja grada te da je u tu svrhu potrebno izvršiti proširenje deponije kroz zahvat u prostoru (otvaranje lijevog krila deponije kroz izgradnju pristupnog puta u dužini od oko 150 -200 m) te da se prestane sa odlaganjem na „Putnikovo brdo“.

Stručna lica iz JP „Institut za ispitivanje materijala i konstrukcija“ i Republičke direkcije za obnovu i izgradnju, uz pomoć stručnih lica Republičkog zavoda za geološka istraživanja, obišla su opštine Šekovići, Srebrenica, Bratunac, Zvornik, Lopare, Kotor Varoš, Banjaluka i izvršila uvid u stanje infrastrukturnih objekata (regionalnih i lokalnih puteva i mostova) te konstatovala pojavu velikog broja klizišta i odrona.

Najveća pojava klizišta je registrovana na području opštine Bratunac (oko 126 klizišta, 62 iseljena domaćinstva, 170 potopljenih domaćinstava), i na području Zvornika preko 200 klizišta. Na području Lopara ugroženo je i iseljeno preko 50 porodica.

Na području opštine Srebrenica, kao najveći problem istaknuto je oštećenje Plavog mosta jer je jedina putna veza sa lokalnim zajednicama kao i klizišta koja su izazvala prekide lokalnih puteva. Svi regionalni putevi prema Bratuncu tj. Skelanima su prohodni, a već se pristupilo sanaciji oštećenja na tom putu. Predloženo je da se u narednom periodu izvrši regulacija korita rijeke Križevica u dužini od 10 km da bi se u buduće spriječilo izlivanje rijeke na području ove opštine.

Na području opštine Kotor Varoš klizište je prouzrokovalo presijecanje korita Kneževića rijeke i oštećenja puta u dužini od 350 m i stvorilo vodnu akumulaciju koja se sporo procjeđuje, te je konstatovano da je neophodno preduzeti mjere radi povećanja profila proticanja i ukalanjanja akumulacije koja trenutno ne predstavlja opasnost po stabilnost objekata. Izvršen je vizuelni pregled terena i konstatovano da je uništena niskonaponska mreža premještena te da domaćinstva nemaju uredno snabdijevanje električnom energijom.

Na području opštine Janja-Bijeljina, prilikom uviđaja stručni tim Republičke direkcije za obnovu i izgradnju je konstatovao da usljed poplava koje su zadesile područje Mjesne zajednice Janja nije došlo do oštećenja vodovodne mreže te da je problem u snabdijevanju vodom rezultat poroznosti i dotrajalosti cijevi. Obnova i rekonstrukcija postojećeg vodovoda predmet je novog projekta koji bi se rješavao u narednom periodu, a trenutno je uspostavljeno vodosnabdijevanje u obimu prije polave.

Takođe, pri Ministarstvu je formiran i prošireni stručno operativni tim za pružanje pomoći Komisiji za procjenu štete na poplavljenim područjima u Republici Srpskoj, kao i komisijama za procjenu šteta formiranim pri jedinicama lokalne samouprave. Članovi ovog tima na terenu prikupljaju sve raspoložive podatke o obimu štete na tom području i daju potrebna uputstva i instrukcije komisijama lokalne samouprave kako bi Republička komisija mogla sačiniti zbirne izvještaje o obimu štete za teritoriju Republike Srpske pogođenu elementarnom nepogodom.

MINISTARSTVO INDUSTRIJE, ENERGETIKE I RUDARSTVA

Nakon proglašenja vanredne situacije u RS Ministarstvo se maksimalno angažovalo:

- Kroz praćenje stanja na poplavljenim područjima, sa posebnim osvrtom na rad hidroelektrana, elektrodistritivnih preduzeća, rudnika, naftne industrije i dr.
- Iznalaženju rješenja za pomoć poplavom ugroženom stanovništvu.
- Koordinaciji aktivnosti na saniranju nastalih šteta sa posebnim osvrtom na elektrodistritivna preduzeća.

Preduzete su sljedeće aktivnosti:

1. Organizovano 24-časovno dežurstvo Ministarstva u periodu od 16. do 19. maja 2014. godine. Prilikom dežurstva praćena je situacija u hidroelektranama vezano za dotok i protok vode, stanje u elektrodistritucijama, rudnicima i naftnoj industriji.
2. U periodu od 19. do 23. maja organizovano je dežurstvo do 22.00 časa s ciljem prikupljanja informacija u RS koji se odnose na resornu nadležnost ovog ministarstva i informacija o sanaciji distritivne mreže i elektroenergetskih objekata.

3. Formiran Operativni tim Ministarstva za sanaciju distributivne mreže i elektroenergetskih objekata.
4. Upućeno je oko 600 akata privrednim društvima, preduzetnicima, koncesionarima, investitorima, pojedincima kao poziv da se u skladu sa svojim mogućnostima uključe u akciji prikupljanja finansijskih sredstava za pomoć poplavljenim područjima.
5. Održan sastanak sa proizvođačima namještaja i dogovoreno usmjeravanje na izradu namještaja za domaćinstva po najnižim cijenama.
6. Zaposleni u Republičkom zavodu za geološka istraživanja, upravne organizacije ovog Ministarstva, maksimalno su bili uključeni u aktivnosti na iznalaženju preventivnih mjera od eskalacije klizišta, kao i na kreiranju prijedloga interventnih mjera u cilju izbjegavanja velikih materijalnih šteta na materijalnim dobrima koju mogu izazvati klizišta. Aktivnosti su se vodile na područjima opština Zvornik, Šekovići, Osmaci, Lopare i Vlasenica.

Informacija o sprovedenim aktivnostima Elektroprivrede RS vezano za vanrednu situaciju izazvanu poplavama

- I pored toga što je EPS pretrpio velike štete od poplava, u potpunosti je odgovorio zadatku i u rekordnom roku uspio premostiti probleme, te dovesti u funkcionalno stanje elektroenergetski sistem.
- Prema preliminarnim podacima EPS je pretrpjela štete u procenjenom iznosu od oko 30 miliona KM.
- U momentu nastanka prirodne nepogode sa mreže je bilo isključeno 100.000 potrošača preventivno ili zbog havarijskih isključenja.
- EPS je, u finansijskom smislu, uplatila 800.000,00 KM za pomoć poplavljenim područjima i formirala Fond za osiguranje od rizika u uslovima vanredne situacije sa sredstvima u iznosu od pet miliona za pomoć poplavljenim distribucijama, a u svrhu sanacije i rekonstrukcije distributivne mreže i elektroenergetskih objekata.
- Takođe, EPS je formirala Operativni tim za koordinaciju aktivnosti u elektroenergetskom sektoru RS, dok su zavisna preduzeća takođe formirala stručne operativne timove za sanaciju distributivne mreže i elektroenergetskih objekata. Zadatak ovih timova je da planiraju, operativno sprovode i koordiniraju i vrše proces sanacije i obavještavaju Operativni tim Ministarstva.
- Elektroprivreda RS je neposredno prije poplava već uplatila budžetu RS i Akcionom fondu RS više od 71 milion KM po osnovu uplate dividende, akontativne uplate poreza na dobit i kupovine obveznica.

U prilogu P7 ove Informacije dajemo tabelarni pregled pomoći koju su pružila privredna društva i preduzetnici u novcu i **P8** tabelarni pregled pomoći koju su pružila privredna društva u robi, ljudstvu i mehanizaciji.

MINISTARSTVO PROSVJETE I KULTURE

Formiran je stručno operativni tim za vanredne situacije 19. 5. 2014. godine sa zadatkom da prati stanje i organizuje zaštitu i spasavanje u ustanovama prosvjete i kulture, ustanovama učeničkog i studentskog standarda, predlaže mjere za njegovo poboljšanje te informiše i obavještava Republički štab za vanredne situacije o rizicima, opasnostima i preduzetim mjerama.

Stručno operativni tim je usvojio Akcioni plan za postupanje u vanrednim situacijama. Ministarstvo je distribuisalo ustanovama iz svoje resorne nadležnosti

obrasce za evidentiranje nastalih šteta u poplavama, te raspolaže preliminarim podacima o šteti.

Ministar prosvjete i kulture, u saradnji sa ministrom unutrašnjih poslova, donio je Pravilnik o obučavanju lica u okviru osnovnog i srednjeg obrazovanja o opasnostima i zaštiti od elementarne nepogode i druge nesreće.

Ministar je 19. 5. održao sastanak sa svojim saradnicima i direktorima predškolskih ustanova kako bi se upoznao sa stanjem u ovim ustanovama nakon poplava. Utvrđeno je da su najveću štetu pretrpjeli objekti predškolskih ustanova na području Doboja, Šamca, Bijeljine i Čelinca. Postignut je dogovor da se preduzmu aktivnosti koje mogu da doprinesu obezbjeđivanju pomoći u vezi sa sanacijom objekata predškolskih ustanova i mogućnosti nastavka vaspitno - obrazovnog procesa. Ovom prilikom direktori predškolskih ustanova su ponudili svoju pomoć ustanovama koje su poplavljene, a direktori oštećenih ustanova su dobili zadatak da pripreme specifikaciju potrebne opreme za neophodnu sanaciju. Istog dana ministar je sa saradnicima posjetio Prijedor i sa gradonačelnikom razgovarao o stanju u obrazovnim ustanovama i ustanovama kulture u ovom gradu nakon poplava. Organizovan je sastanak sa predsjednicima aktiva osnovnih i srednjih škola prijedorske regije na temu stanja u školskim objektima na ovom području. Nakon toga je posjetio OŠ „Petar Kočić“ u Prijedoru i Područnu školu „Gomjenica“. Dogovoreno je da se u školama kod kojih je poplavljeno samo dvorište, nakon čišćenja i dezinfekcije nastavi nastavni proces, a da u školama koje su u potpunosti poplavljene nastava obustavi.

MINISTARSTVO RADA I BORAČKO INVALIDSKE ZAŠTITE

Za vrijeme poplava Ministarstvo se aktivno uključilo u sprovođenje mjera Vlade, uključujući i redovna dežurstva od strane zaposlenih. Ostvareni su stalni kontakti sa ustanovama koje su pretrpjele štete u poplavama (Fond PIO, Zavod za zapošljavanje, i djelimično Odjeljenje za boračko-invalidsku zaštitu Opštine Brod). U tom periodu su predložene korekcije u Akcionom planu zapošljavanja i tražena saglasnost Vlade da se objave javni pozivi za zapošljavanje boračkih kategorija i mladih visoko obrazovnih kadrova.

Ministarstvo je angažovano na aktivnosti prikupljanja podataka o štetama i gubicima u sektoru privrede u svrhu procjene šteta i gubitaka na privrednim subjektima i resorno nadležnim institucijama za potrebe donatorske konferencije. Ove aktivnosti koordinisane su od strane Ministarstva finansija, a u saradnji sa Svjetskom bankom i MOR-om.

Ministarstvo je u 24 opštine koje su proglasile vanredno stanje prosljedilo obrasce za procjenu štete. Od ovih opština Ministarstvu su iz 16 opština dostavljeni podaci, Fond PIO RS i Zavod za zapošljavanje RS za štete na objektima u Opštinama Šamac i Doboj. Svi podaci su uredno dostavljeni Ministarstvu finansija na objedinjavanje. Stručno - operativni tim zaštite Ministarstva je sačinio Izvještaj o šteti prouzrokovanoj elementarnim nepogodama.

Ukupno potrebna sredstva za stambeno zbrinjavanje nepovratnim novčanim sredstvima na poplavljenim područjima za preventivno djelovanje iznose 2.989.550,53 KM.

Nepovratna novčana sredstva dodjeljena su u četiri opštine, i to Bijeljina, Doboj, Zvornik i Teslić. Program dodjele nepovratnih novčanih sredstava predviđena je i za ostale poplavljene opštine u skladu sa raspoloživim novčanim sredstvima.

Ukupni smještajni kapaciteti ustanova iz nadležnosti Ministarstva (Dom penzionera Trebinje, Dom penzionera Banjaluka, Centar za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida Banjaluka) su za 54 lica i bili su stavljeni na raspolaganje.

IZVJEŠTAJ O ODRŽANOM JAVNOM SASLUŠANJU

Anketnog odbor je, 26. oktobra 2015. godine, održao javno saslušanje na temu „Utvrdjivanje činjenica o djelovanju nadležnih organa i organizacija u vezi poplava u maju 2014. godine“.

Na javnom saslušanju učestvovali su: Jasna Lukić, predsjednica Anketnog odbora, Spomenka Stevanović, Zdravko Krsmanović, Igor Ostojić, Milica Lovrić i Nedeljko Milaković, članovi Odbora. Opravdano odsutni su bili članovi Odbora Branislav Borenović i Senad Bratić.

U svojstvu svjedoka su učestvovali: Mihajlo Stevanović, pomoćnik ministra za vodoprivredu u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede; Dalibor Tomaš i Slavica Milikić ispred Ministarstva finansija; Dragan Anđelić, Slobodan Marilović i Rada Boričanin ispred JU „Vode Srpske“ Bijeljina; Veseljko Elez, Dragan Tupajić i Predrag Slijepčević ispred Republičke uprave civilne zaštite RS; Igor Kovačić i Darko Borojević ispred Hidrometeorološkog zavoda RS; Mirko Marčeta i Nebojša Kunjadić ispred JU „Robne rezerve RS“; Mićo Mićić, gradonačelnik Bijeljine; Savo Minić, načelnik Opštine Šamac; Mladen Krekić, načelnik Opštine Modriča; Vladin povjerenik za Doboj, general Momir Zec; Vladin povjerenik za Šamac, general Milorad Kutlešić; Nedeljko Kesić, direktor ZP „Hidroelektrane na Vrbasu“.

Na javno saslušanje je pozvan i g-din Obren Petrović, gradonačelnik Doboja, koji je dopisom preko svog opunomoćenika, advokata Gorana Neškovića poslao obavještenje da zbog zdravstvenih problema ne može prisustvovati ovom javnom saslušanju.

Tokom javnog saslušanja svi predstavnici organa i organizacija su imali mogućnost da u 10 minuta izlože prezentaciju svojih izvještaja koje su prethodno dostavili, nakon čega su im članovi Anketnog odbora postavljali pitanja. U nastavku dajemo kratak pregled pitanja i odgovora sa ovog javnog saslušanja.

Kratak pregled pitanja i odgovora sa javnog saslušanja

- Član Odbora** je pitao predstavnike Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Republičke uprave civilne zaštite da li smatraju da je Vlada kasno proglasila vanredno stanje u Republici Srpskoj?
Odgovor je bio da se na lokalnom nivou proglašava vanredno stanje onda kada se ne može odgovoriti na neku opasnost sa redovnim subjektima i snagama. Vlada Republike Srpske proglašava vanredno stanje onda kada to uradi veći broj opština/gradova i kada te informacije dođu sa lokalnog nivoa.
- Član Odbora** je pitao dokle se stiglo sa aktivnostima oko izmjene i dopune postojećeg Zakona o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama?
Odgovor je bio da je formirana Interresorna grupa za te aktivnosti, koja je raspravljala, između ostalog, i o pozicioniranju Republičke uprave civilne zaštite. Vlada RS je donijela zaključak da će uraditi dodatne konsultacije sa svim partnerima iz Evropske zajednice i UN te da će se onda opredijeliti po tom pitanju. Takođe, rečeno je da se ide u pravcu da

se Zakon o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama dogradi u segmentima koji nisu definisani, a da izmjene i dopune Zakona o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama moraju da prate i izmjene i dopune Zakona o vodama, Zakona o republičkoj upravi i svih drugih zakona koji imaju dodirnih tačaka u oblasti zaštite i spasavanja.

3. **Član Odbora** je pitao zašto se u oblasti finansiranja zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama ne primjenjuje zakonska odredba iz člana 153. Zakona o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama u većini lokalnih zajednica i šta se preduzelo po tom pitanju?
Odgovor je bio da je ključna stvar problema zaštite i spasavanja pronaći stabilan izvor finansiranja, te da dosadašnji način funkcionisanja člana 153. Zakona i obaveza izdvajanja 2% sredstava ukupnog budžeta lokalne zajednice namjenski za funkcionisanje lokalnih jedinica civilne zaštite, nije dobar, jer ne postoje mjere sankcije protiv onih koji to ne izdvajaju. Lokalne zajednice nešto malo izdvajaju za preventivni dio, ali za operativni koji se odnosi na formiranje, opremanje i obuku specijalizovanih jedinica grada ili opštine se gotovo ništa ne izdvaja. Moraju se jasno definisati sankcije za lokalne zajednice koje ne primjenjuju postojeći način finansiranja i opremanja jedinica CZ ili iznaći drugi model njenog finansiranja i opremanja.
4. **Član Odbora** je rekao da se u Planu odbrane od poplava za 2014. godinu, u jednom dijelu navodi da je potrebno da se izvrši inspekcijski pregled vodozaštitnih objekata Republike Srpske. Pitanje je bilo da li je nadležna inspekcija izvršila inspekcijske preglede ovih vodozaštitnih objekata i da li im je bila poznata činjenica da se većina ovih objekata nalazi ili u stečaju ili u postupku likvidacije?
Odgovor je bio da je jedna od aktivnosti JU "Vode Srpske" bila provođenje procedure po Zakonu o javnim nabavkama, odabir preduzeća za odbranu od poplava po poplavnim područjima. Na kraju 2012. godine donesen je po hitnom postupku novi Zakon o vodama gdje je došlo do određenog preklapanja u nadležnostima. Umjesto Agencije za vode i vodoprivrednih preduzeća formirana je Javna ustanova. Vodoprivredna preduzeća su ušla u postupak likvidacije i stečaj i radnici su ušli u Javnu ustanovu "Vode Srpske". Radnici su bili prisutni na tim objektima, ali ili ih nisu mogli koristiti ili su koristili samo dio opreme. Nadležna inspekcija dva puta godišnje, u proljeće i na jesen, utvrđuje stanje na objektima, daje naloge, preporuke, prijedloge i sugestije u smislu otklanjanja ovih nedostataka.
5. **Član Odbora** je pitao zašto nije izvršena izrada preliminarne procjene upravljanja poplavnim rizicima iako je rok za to istekao u decembru 2012. godine?
Odgovor je bio da su Direktivom iz 2007. godine sve zemlje članice EU obavezne donijeti Plan upravljanja poplavama, preliminarnu procjenu i mapiranje rizika od poplava. BiH se za to opredijelila 2008. godine, iako nije članica EU. Izrađen je Akcioni plan Vlade kojim je predviđena dinamika realizacije toga plana, odnosno izrada preliminarne procjene, izrada mapiranja poplavnog rizika i izrada plana. Iz razloga što su za takve aktivnosti potrebna značajna sredstva koja JU u svojim planovima nije uspjela obezbijediti u skladu sa dinamikom koju je donijela Vlada kasnilo se sa izradom preliminarne procjene, ali je ona ipak urađena i predana. Nakon izrade ovog Akcionog plana na nivou BiH zajedno sa Federacijom i Brčko Distriktom, i nakon usvajanja Akcionog plana Vlade Republike Srpske i Savjeta ministara, obezbjeđena je prohodnost prema IPEF i IPA fondovima. Obezbijeđena je donatorska pomoć za izradu mapa poplavnog rizika od 3,5 miliona evra za čitavu BiH. Izrada tog plana će se uraditi do 2017. godine.

6. **Član Odbora** je pitao zašto su obustavljene aktivnosti na izradi studija i bilansa podzemnih voda čija je izrada započela 2011. godine?
Odgovor je bio da je Studija bilansa podzemnih voda završena u toku prošle godine i predata je JU "Vode Srpske".
7. **Član Odbora** je konstatovao da su u Informaciji o napreku Projekta hitne pomoći zaštite od poplava u Republici Srpskoj, sa prijedlogom novih projektnih mjera nakon majskih poplava, navedene urgentne i kratkoročne mjere za sanaciju i dogradnju sistema zaštite od štetnih djelovanja voda u Doboju, Modriči, Vukosavlju, Šamcu i Banjaluci, gdje se kaže da se one moraju provesti u što kraćem roku. Pitanje je bilo dokle se stiglo sa realizacijom ovih projekata, kakva je njihova finansijska konstrukcija, koja je obaveza lokalnih zajednica u vezi sa istim i kad se planira njihov završetak?
Odgovor je bio da je problem još od 2010. godine nedostatak projektne dokumentacije, i da kad je u pitanju IPA 2014. godine ne postoji ni jedan projekat koji je spreman za realizaciju. Odluka Vlade da obezbijedi sredstva iz Fonda solidarnosti je dobro došla, jer je omogućena izrada dijela projektne dokumentacije, a dio projektne dokumentacije radile su lokalne zajednice. Iz dijela sredstava Fonda solidarnosti urađen je projekat za Liješanj i nasip Bare, Vrbanju i Česmu koji se finansira iz sredstava Hitne pomoći Svjetske banke. To je kredit koji se implementira zajedno za Brčko i Republiku Srpsku preko Jedinice za implementaciju projekata Ministarstva poljoprivrede. Takođe, rečeno je da postoji problem neriješenih imovinskih odnosa i da, iako postoji dio projektne dokumentacije, neće se moći implementirati zbog toga što nisu riješeni imovinski odnosi za Bare i Liješanj ali smatra da će do kraja 2015 godine ti problemi biti riješeni i da se tenderska dokumentacija već priprema. Finansiraće se iz sredstava EIB-a kao i Česma. Što se tiče Šekovića, tender je otvoren, a za crpne stanice se trenutno vrši tenderska procedura. Krajem naredne godine će se ući u intenzivniju investicionu proceduru.
8. **Član Odbora** je rekao da je Narodna skupština 2011. godine dala saglasnost na kreditno zaduženje EIB za projekat Hitne pomoći zaštite od poplave i da je u javnosti prisutna percepcija da je u periodu 2011-2014. godine realizovan mali broj projekata. Pitanje je bilo koji su razlozi za to?
Odgovor je bio da je zadatak Ministarstva finansija da ispregovara projekat i obezbijedi finansijska sredstva, a u suštini prijedlozi za realizaciju tih kreditnih sredstava dolaze od resorno nadležnih ministarstava koji su potpisnici takvog kreditnog zaduženja. Predstavnik MPŠV je odgovarajući na pitanje rekao da je 2011. godine izvršeno pregovaranje, 2012. je ratifikovano u Skupštini, a da su sredstva postala operativna od polovine 2012. godine. Od polovine 2012. do kraja 2013. nije realizovan nijedan projekat. Počelo se 2013. godine, a početkom 2014. godine u realizaciji projekata u koje se ušlo bili su problemi zbog poplava na Križevcu u Bratuncu, na Vispaču, na Dašnici, na Janjici, na Miloševcu i u Prijedoru. Izgubljeno je godinu i po dana zbog nedostatka projektne dokumentacije. Evropska komisija je odredila Konsultantsku kuću i dala tehničku pomoć od 3,5 miliona evra. Pristupilo se izradi projektne dokumentacije i prvi projekti su bili 2013. godine. To je jedini razlog zašto je u navedenom periodu realizovan mali broj projekta.
9. **Član Odbora** je pitao predstavnika Ministarstva finansija, obzirom da Ministarstvo finansija daje saglasnost na budžete lokalnih zajednica i finansira Republičku upravu civilne zaštite, da li planiraju kroz davanje saglasnosti na budžete povećati sredstva

Republičkoj upravi civilne zaštite i lokalnim zajednicama za njihovo neophodno dodatno osposobljavanje?

Odgovor je bio da Ministarstvo finansija daje preporuke za nacrt budžeta, a kasnije i saglasnost na prijedlog budžeta lokalnim zajednicama i da Ministarstvo finansija ni u jednom momentu nije dovelo u pitanje projekte koji su imali za posljedicu bolje mjere za spasavanje od poplava. Podsjetio je da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama, predviđena mogućnost da se lokalne zajednice mogu zadužiti za projekte preko iznosa koji je predviđen zakonom, kako bi im se omogućilo da u ovakvim situacijama nađu način i riješe problem koji je od opšteg interesa, jer zaštita ljudskih života je prioritet svih prioriteta.

10. **Član Odbora** je pitao šta su učinili Vlada RS i nadležna ministarstva u cilju prevazilaženja problema oko plavljenja Pavlovića puta i Pavlovića mosta i kada se konkretno očekuje početak radova izgradnje prve faze Drinskog nasipa na području Semberije (Pavlović most – Ustavna građevina Janja)?

Odgovor je bio da je činjenica je da je to jedna velika brana i da to pravi velike probleme prilikom visokog vodostaja Drine. Svjetska banka je u junu mjesecu prošle godine za gradnju drinskog nasipa odobrila kredit i ta sredstva su operativna od oktobra prošle godine. Izrada projekta finansira se iz sredstava Ekonomske pomoći Svjetske banke koja je rigorozna u provođenju njihovih procedura, te je došlo je do zastoja kod ugovaranja izrade projekta. Te aktivnosti vodi Jedinica za implemetaciju projekata u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede više od godinu i po dana. Nedavno su završene proceduralne aktivnosti i ugovorena je izrada projekta. Kad se uradi projekat onda slijede zajedno aktivnosti JU "Vode Srpske" i stručne službe Grada Bijeljine na izradi elaborata i postupka eksproprijacije. Nakon toga će se pristupiti proceduri odabira izvođača.

11. **Član Odbora** je pitao kakav je efekat projekta Hitne pomoći zaštite od poplava koji se finansira iz kredita EIB-a po ugovoru realizacije dva projekta na području opština Čelinac od 23. 9. 2013. godine, koji je potpisan sa preduzećem d.o.o. "Eko-eur tim" Banjaluka, u ukupnom iznosu od 970.627 KM?

Odgovor je bio da su ugovorena dva projekta, jedan je manji, vezan za rijeku Ukrinu na granici opština Prnjavor i Čelinac, koji je završen, ali se trenutno vrši popravka jednog dijela jer je još u garantnom roku, a drugi projekat je zapravo 900 hiljada evra ukupne vrijednosti. Njegova vrijednost će na kraju biti oko dva miliona i 300 hiljada KM, iz razloga što je nakon majskih poplava zbog dodatnih oštećenja izmijenjen dio projektne dokumentacije s namjerom da se ide na veći nivo zaštite i da se spriječi erozija. Takođe je rečeno da je izmjenom tog projekta otklonjeno preko 15 manjkavosti, ali da će se konačno riješiti problem ako se izgradi novi most.

12. **Član Odbora** je pitao zašto je Komisija za javne nabavke više puta izabrala izvođače radova koji nisu najjeftiniji iako je cijena jedan od osnovnih kriterijuma za izbor?

Odgovor je bio da glavni kriterijum nije najniža cijena jer prije toga izvođač mora da ispunjava tehničke uslove. Onaj ko ne ispunjava tehničke uslove ne može biti izabran kao izvođač radova. To su kriteriji EIB-a, i sve procedure koje je JU "Vode Srpske" vodila, vodila je pod strogim nadzorom strane firme koja vodi nadzor i stranog konsultanta. Bez njihove saglasnosti ne može se izvršiti odabir izvođača radova.

13. **Član Odbora** je pitao zašto nije bio rekonstruisan savski nasip u Batkoviću i Rači, što je bilo jedan od glavnih uzroka plavljenja Batkovića, Ostojićeva, Broca, Velina sela i Balatuna?

Odgovor je bio da je 15 dana dijelilo od potpisivanja ugovora za Savski nasip na Rači. Prije provedene procedure i saglasnosti od Evropske investicione banke nijedan projekat nije mogao niti može početi da se radi. Na Rači je bilo određenih problema oko projekta i počelo je da se radi tek ove godine negdje u maju/junu mjesecu. Nije bila završena procedura koju je propisala Evropska investiciona banka i nije postojala saglasnost za potpisivanje ugovora.

14. **Član Odbora** je rekao da je 10. 2. 2014. godine Republička uprava civilne zaštite od lokalnih zajednica zatražila da izvrše sagledavanje osposobljenosti struktura zaštite za djelovanje u slučaju elementarne nepogode o raspoloživim ljudskim i materijalno - tehničkim kapacitetima po vrstama opasnosti. Stiče se utisak da RUCZ nije imala dovoljan uvid u planska dokumenta zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama u lokalnim zajednicama te je pitanje bilo da li su sve lokalne zajednice dostavile ove podatke i da li je RUCZ imala stvarnu sliku osposobljenosti i spremnosti lokalnih struktura civilne zaštite za efikasno djelovanje u zaštiti i spasavanju od poplava ?

Odgovor je bio da su imali uvid i da se radio stručni nadzor, ali da postoji nedostatak inspeksijskog nadzora te da je Republička uprava civilne zaštite već preduzela određene mjere tako što je pri izradi Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovala radna mjesta inspektora zaštite i spasavanja što opet iziskuje dodatna budžetska sredstva. Što se tiče podataka od lokalnih zajednica može se konstatovati da baza podataka koju su dostavile lokalne zajednice nije ni 70% ažurna, i da je to takođe nešto na čemu treba raditi. Takođe je izneseno da su samo par opština imale kompletnu plansku dokumentaciju koja je omogućivala uspješnu odbranu od poplava. To je opština Prijedor koja ima najbolju dokumentaciju, te Bijeljina, Šamac i Modriča.

15. **Član Odbora** je pitao prisutne predstavnike organizacija da li osjećaju moralnu odgovornost zbog materijalnih šteta i ljudskih žrtava u ovim poplavama?

Odgovor je bio da je svakog pogodilo stradanje ljudi, ali isto tako da je poslano upozorenje par dana ranije koje je bilo obavezujuće za sve lokalne zajednice. Imajući u vidu da se Republika Srpska suočila sa vodom površine koja je veća od površine Slovenije, da se u civilnu zaštitu nije ulagalo dvadesetak godina, da još uvijek nisu očišćene od mina sve rijeke i riječna korita, može se zaključiti da je sistem zaštite i spasavanja uspostavljen i funkcionisao na zadovoljavajućem nivou te da se uradilo maksimalno što se moglo u datim okolnostima.

16. **Član Odbora** je pitao zašto se ne obezbijedi dovođenje u funkcionalno stanje, a potom i upravljanje sa viškom opreme i materijalo-tehničkih sredstava oružanih snaga BiH koji su od značaja za zaštitu od poplava (desantni čamci, plotunski mostovi, terenska vozila, kamioni)?

Odgovor je bio da je tu bilo vrlo malo kvalitetne opreme i da su lokalne zajednice uzele ono što je bilo funkcionalno i odgovarajuće.

17. **Član Odbora** je pitao kada će se dovesti u funkciju jedina hidrološka mjerna stanica na području Semberije na rijeci Savi i Rači koja godinama ne funkcioniše, i planira li se, i

kada, postavljanje bar jedne hidrološke mjerne stanice rijeke Drine na području Semberije?

Odgovor je bio da što se tiče obnavljanja mreže hidroloških i hidrometeoroloških stanica u cijeloj Republici Srpskoj, pa tako i u slivu Drine, u toku je projekat koji se finansira iz sredstava UNDP-a. U narednom periodu biće izvršena procedura javnih nabavki. U toku je snimanje stanja, odnosno priprema za postavljanje mjernih stanica u cijelom slivu Vrbasa. U Republici Srpskoj biće postavljeno 10 automatskih padavinskih stanica i šest automatskih hidroloških stanica za mjerenje nivoa (za Vrbas). Slična situacija će se desiti kroz IPA projekat za prvu fazu za rijeku Bosnu za sliv Bosne i isto tako kroz projekat GEF-a, odnosno specijalnog fonda za klimatske promjene. U toku je priprema lokacija, odnosno priprema prijedloga za obnavljanje zoning mreže u slivu Drine. U narednih godinu dana će se kroz ove projekte obnoviti mreža hidroloških i hidrometeoroloških stanica.

18. **Član Odbora** je pitao da li RHMZ ima ikakve ugovore sa Elektroprivredom RS u smislu njihove finansijske pomoći oko održavanja hidroloških stanica, s obzirom da EPRS koristi njihove podatke?

Odgovor je bio da je Hidrometeorološki zavod budžetska institucija i kao takva nema ovlaštenja za sklapanje takvih ugovora.

19. **Član Odbora** je pitao povjerenika za grad Doboj da li je Odluku o proglašenju vanredne situacije za grad Doboj trebalo donijeti prije nego što je grad poplavljen, s obzirom da se znalo da je vodostaj rijeke Bosne 14. maja u 13.00 časova prešao kotu redovne odbrane od poplave, a u 19.00 časova je prešao kotu vanredne odbrane od poplave? Da li je to bio dovoljan pokazatelj da se već 14. maja proglasi vanredna situacija, kako bi se na vrijeme građanima i nadležnim institucijama dala striktna uputstva i naredbe koje je trebalo preduzeti u cilju spasavanja ugroženog stanovništva i materijalnih dobara?

Odgovor je bio da je urađena i Anketnom odboru dostavljena analiza o aktivnostima za vrijeme i poslije poplave u Doboju i da je činjenica da je uzbuna za evakuaciju stanovništva i spasavanje materijalnih dobara data 15. maja u 9.30, što je već bilo kasno. Krajnji rok za davanje uzbune je bilo 6.00 časova kada je voda već počela da plavi grad Doboj. Da je uzbuna data ranije grad bi opet bio poplavljen, ali bi bio manji broj smrtno nastradalih, kao i znatno manje materijalne štete.

Takođe je rečeno da je procjena Gradskog štaba bila da će moći da spase grad od poplave negdje u 1.00 sat noći kad je sama rijeka Bosna ušla u potok Liješanj. Nasip na potoku Liješanj i „Sforovom putu“, u kritičnom periodu prilikom odbrane od poplave, Gradski štab civilne zaštite nasipao je šljunkom i frakcijom lomljenog kamena (vodopropusni materijal) umjesto vreća sa pijeskom. Čelični most na rijeci Bosni zbog količine nanesenog materijala predstavljao je branu koja je spriječavala proticanje rijeke i time pad vodostaja. Da bi nivo vode opao i na taj način eventualno spriječeno izlivanje rijeke Bosne preko M-17 bilo je neophodno srušiti čelični most, što nije urađeno.

20. **Član Odbora** je pitao predstavnike JU „Robne rezerve“ šta su imali na stanju od roba u JP „Robne rezerve“ u vrijeme poplava 14. maja ?

U odgovoru je rečeno da u izvještaju koji je prethodno dostavljen Anketnom odboru imaju podaci stanja zaliha roba na dan 15. 5. 2014. godine. To su bile količine sa kojima su Robne rezerve raspolagale u tom trenutku i da je teško reći da li je to bilo dovoljno ili ne. Onog trenutka kad se procijenilo da zahtjevi sa terena mogu premašiti stanje na

zalihama realizovane su nabavke dodatnih količina u skladu sa odlukama i zaključcima Republičkog štaba za vanredne situacije Vlade Republike Srpske.

21. **Član Odbora** je pitao gradonačelnika Grada Bijeljina kakav je uticaj i efekat uticaja „Pavlovića mosta“ po poplave na području Bijeljine, s obzirom da je opšti utisak da je to problem za Bijeljinu i da će to imati dugoročne posljedice i za ostala dešavanja na slivovima Drine i Save?

Odgovor je bio da se previše potencira na uticaj Pavlović mosta i da je organizovan sastanak sa predstavnicima Agencije za vode i nadležnog Ministarstva u vezi ove problematike. Dodao je da vjerovatno ima malo uticaja, ali da je tokom prijašnjih poplava Drina izašla iz korita 5-6 km prije tog mosta, na Pavlovića putu, tako da nije bilo direktne štete zbog tog mosta i da ako i ima propusta što se tiče izgradnje ovog mosta zbog toga što je trebalo da to bude šire područje, to će se riješiti izgradnjom drinskog nasipa.

22. **Član Odbora** je pitao gradonačelnika Bijeljine koji se projekti u odbrani od poplava planiraju realizovati u 2016. godini na području grada Bijeljine?

Odgovor je bio da su napravljena dva projekta. Jedan je uređenje kanala kroz grad u šta je uloženo 300.000 maraka za regulaciju riječnog kanala kroz sam grad. Drugi projekat je uređenje rijeke Janje za šta se dobila donacija od četiri miliona maraka. Svjetska banka i Ministarstvo će obezbijediti još pet miliona. Nedostaju još dva-tri miliona da se reguliše rijeka Janja. Time bi se zaštitili i Janja i grad Bijeljina i počela bi regulacija rijeke Drine. Rečeno je da su to projekti koji bi se mogli realizovati u idućoj godini, a da će najveći problem biti obezbijediti sredstva za eksproprijaciju i da to nijedna lokalna zajednica ne može riješiti sama.

23. **Član Odbora** je pitao načelnika Šamca da li su u sklopu obuke Civilne zaštite opštine Šamac prije majske poplave imali pripremu ili neku pokaznu vježbu vezano za poplave, i da li je to ikad bila praksa u ranijem periodu ?

Odgovor je bio da nisu imali vježbu, nego da je dio opštine uz desnu obalu rijeke Bosne do sada nekoliko puta plavljen i da su imali jedan ustaljeni sistem djelovanja, mobilizacije, obezbjeđivanja čamaca, goriva, advokatola, punktova i praćenja, jer je svaki put prvi signal opasnosti bio početak ulaska Bosne u staro korito. Međutim, u ovom slučaju, pored svih preduzetih mjera nije se uspjelo u odbrani od poplave.

24. **Član Odbora** je pitao kakva je bila saradnja između povjerenika za Doboj i gradonačelnika Doboja i da li su te nesuglasice koje se pominju u Izvještaju bile smetnja efikasnijem djelovanju u saniranju posljedica od poplava ?

Odgovor je bio da je on kao povjerenik u skladu sa naredbom Republičkog štaba za vanredne situacija, broj: 04-4/14 od 19.05.2014. godine, u Doboj stigao 20. 5. 2014. godine. Tom naredbom se Gradski štab za vanredne situacije grada Doboj stavlja pod njegovu komandu u dijelu uočenih slabosti u odvoženju kabastog otpada sa područja Grada uz ovlaštenje da u ime štaba može izvršiti mobilizacija materijalno-tehničkih sredstava i ljudstva. U početku je bilo problema jer je to od strane gradonačelnika shvaćeno kao njegovo razvlašćivanje, ali su ti nesporazumi brzo otklonjeni te je naveče istog dana gradonačelnik uz njegovu pomoć napisao 19 naredbi koje su u naredna dva dana i realizovane. U tom periodu angažovano je oko stotinu motornih vozila i šlepera oko izvoza kabastog otpada za šta je trebalo operativno iskustvo koje gradonačelnik nije

imao. Daljnja saradnja se odvijala u vrlo dobroj komunikaciji i koordinaciji svih neophodnih aktivnosti.

25. **Član Odbora** je pitao kakav je bio postupak upravljanja branom HE VRBAS u majskim poplavama, da li je isključivi krivac za poplave u Banjaluci ogromna količina vode koja je ispuštena iz brane u jutarnjim časovima i ako jeste iz kojih razloga je tolika količina bila akumulirana?

Odgovor je bio da je u krizno vrijeme 14/ 15. maj , bio nagli dotok vode u jezero, te da nije bilo ispuštanja vode i da je normalno da dva agregata po 120 kubika rade jer to i jeste funkcija HE „Bočac“ da se voda koja je akumulirana eksploatiše za proizvodnju struje. Nakon nekoliko dana stigla je blagovremeno informacija iz Hidrometeorološkog zavoda da će doći do pojave velikih padavina. Tada je ispražnjena voda na kotu 277. U Banja Luci se dogodila poplava na Starčevici i nekim lokalnim zajednicama. U Hidroelektrani „Bočac“ je registrovano svega 35 kubika u sekundi i u kontekstu te izjave, koga interesuje analiza rada HE „Bočac“ u tom kriznom periodu može podatke o ovim pitanjima pronaći u Informaciji koju je Institut „Jaroslav Černi“ uradio po posebnom zahtjevu Vlade Republike Srpske, a koja je dostavljena i ovom Anketnom odboru.

ZAKONSKA REGULATIVA

U Republici Srpskoj trenutno je na snazi Zakon o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama („Službeni glasnik RS“, broj: 121/12). Ovim zakonom su, pored ostalog, definisana prava i obaveze republičkih organa uprave i drugih organa (članovi 18, 19, 20. i 21.), nadležnosti organa jedinica lokalne samouprave u oblasti zaštite i spasavanja (član 22.), pitanja vezana za proglašenja vanredne situacije (članovi od 39. do 56.).

U prilogu (P6) dat je izvod iz Zakona o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama.

Nakon usvajanja ovog Zakona uređena su sljedeća podzakonska akta kojima su detaljnije razrađene pojedine odredbe Zakona, a koja omogućavaju efikasnije upravljanje u vanrednim situacijama:

- Uredba o sadržaju i načinu izrade Plana zaštite od elementarne nepogode i druge nesreće („Službeni glasnik RS“, broj: 68/13), na temelju koje je urađena Procjena ugroženosti RS od elementarne nepogode i druge nesreće.
- Uputstvo o traženju, pružanju i prihvatanju pomoći zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama („Službeni glasnik RS“, broj: 53/13).
- Uredba o organizaciji i načinu funkcionisanja sistema osmatranja, obavješćavanja i uzbunjivanja („Službeni glasnik RS“, broj: 65/13).
- Pravilnik o uzbunjivanju i postupanju građana u slučaju opasnosti („Službeni glasnik RS“, broj: 53/13).
- Procjena ugroženosti RS od elementarne nepogode i druge nesreće (Odluka o davanju saglasnosti na Procjenu ugroženosti „Službeni glasnik RS“, broj: 3/14).
- Plan deminiranja za 2014. godinu.

U Republici Srpskoj je donesen Zakon o vodama ("Sl. glasnik RS", broj: 50/06, 92/09, 121/12), kao i niz podzakonskih akata potrebnih za provođenje zakona. Zakonom o vodama u RS se uređuju način integralnog upravljanja vodama na teritoriji Republike Srpske, što uključuje zaštitu voda, korišćenje voda, zaštitu od štetnog djelovanja voda, uređenje vodotoka i drugih vodnih tijela. Ovim zakonom se još uređuje institucionalni okvir, način finansiranja djelatnosti, koordinacija sa FBiH u upravljanju vodama i druga pitanja vezano za integralno upravljanje vodama. Zakonom se utvrđuje

obaveza donošenja planova upravljanja za oblasne riječne slivove rijeka Save i Trebišnjice.

Glavni operativni plan za odbranu od poplava donosi Ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede za svaku godinu, a istim se utvrđuje način provođenja mjera aktivne odbrane od poplava na izgrađenim vodoprivrednim objektima, u vrijeme neposredne opasnosti od pojave velikih (poplavnih) voda.

Javna ustanova „Vode Srpske“ realizuje naredbe o Glavnom operativnom planu odbrane od poplava koje donosi Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede za svaku godinu. Da bi se uspješno sprovele mjere odbrane od poplave tokom 2013. godine, sprovedene su procedure odabira izvođača radova po vodnim područjima koji se angažuju u vrijeme redovne i vanredne odbrane od poplava. Planom aktivnosti dat je prioritet sanaciji vodoprivrednih objekata pumpnih stanica i nasipa nakon proljetnih poplava 2013. godine.

Pored opšteg Plana zaštite i spasavanja od poplava, Vlada RS na prijedlog Republičke uprave civilne zaštite, svake godine, počevši od 2005. godine, usvaja Plan odbrane od poplava u RS (Plan za 2014. godinu „Službeni glasnik RS“, broj: 6/14, od 23. januara 2014. godine), kojim se objedinjavaju obaveze svih subjekata od značaja za zaštitu i spasavanja od poplava, a sve u cilju efikasnijeg odgovora na katastrofu u preventivnoj, operativnoj i post-operativnoj fazi, kao i bolja koordinacija svih učesnika.

U prilogu (P9) dat je Plan odbrane od poplava u Republici Srpskoj u 2014. godini.

ČINJENICE, ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Teritorija RS je zbog veoma neravnomjernih, bujičnih režima svih vodotoka, klimatskih, topografskih i drugih faktora izložena visokom riziku od poplava. Posljednjih nekoliko godina poplave su sve učestalije, a nastale štete su ogromnih razmjera. Procjenjuje se da je, samo po osnovu poplava iz maja 2014. godine, direktna šteta od poplava iznosila preko 1,2 milijarde KM, što sa gubicima čini gotovo 1,9 milijardi KM ukupne štete. Prema nekim izvorima ovim poplavama je pogođeno 58% ukupnog stanovništva RS i 40% njene teritorije. Poplave su prouzrokovale ne samo ogromne materijalne štete već i smrtno slučajeve, raseljavanje stanovništva, a sve to se negativno odrazilo na privredni razvoj i nivo ekonomske aktivnosti. U uslovima čestih i obimnih poplava, zaštita od istih ima veliki značaj za Republiku Srpsku. Problem poplava je dugoročan i kontinuiran problem koji se nikada ne može potpuno i definitivno riješiti. Rješenja u oblasti zaštite od poplava treba stalno preispitivati i unapređivati. Postojeći sistemi zaštite od poplava u RS su, gotovo u cjelosti, izgrađeni u bivšoj Jugoslaviji, a u slivu rijeke Save su dio Međunarodnog integralnog sistema zaštite od poplava. Izgrađenim sistemima odbrane od poplava u Republici Srpskoj obuhvaćeno je, sa različitim stepenima zaštite, oko 120.000 hektara poljoprivrednih površina. Preostalih oko 40.000 hektara kvalitetnih površina uglavnom nije zaštićeno. Sistem zaštite od poplava čine: 21 pumpna stanica, 204 km nasipa uz rijeku Savu i njene pritoke na ušćima, 192 km obodnih kanala, 1.150 km kanala za odvodnju tzv. unutrašnjih voda u sklopu hidromelioracionih sistema – poldera, oko 18 km tunela za odvodnjavanje Fatničkog i Dabarskog polja.

Na osnovu dostavljenih izvještaja svih relevantnih organa i organizacija koje su bile u doticaju sa događajima vezanim za poplave u maju 2014. godine na području

Republike Srpske i odgovorima najvažnijih učesnika do kojih se došlo na javnom saslušanju, te analizom postojećih propisa, članovi Anketnog odbora su utvrdili sljedeće

ČI NJENICE:

1. Višednevne padavine sredinom aprila i maja, koje su prevazišle rekord zadnjih 120 godina, izazvale su enorman porast nivoa rijeka Bosne, Drine, Une, Vrbasa, Save i njihovih pritoka.
2. Operativno - komunikacioni centar Ministarstva sigurnosti BiH je 13. maja 2014. godine prosljedio entitetskim upravama civilne zaštite obavještenje o ranom upozoravanju o opasnosti od poplava. Republička uprava civilne zaštite je Aktom, broj: 10/1.02/2016-11-28/14 od 12. 5. 2014. godine obavijestila sve gradove i opštine o mogućnosti značajnih padavina u periodu 13. i 14. maja, s posebnim akcentom na teritoriju uz sliv rijeke Save. Predmetnim aktom naloženo je postupanje u skladu sa Planom odbrane od poplava u Republici Srpskoj.
3. 14. maja su se izlile rijeke Bosna, Drina, Sana, Sava, Vrbas i njihove pritoke. U Republici Srpskoj prvo je poplavljen Doboj, zatim Šamac, Odžak, Vukosavlje, Brčko, Prijedor, Janja, Bijeljina, Banjaluka, Čelinac, Šekovići i druga mjesta.
4. Štabovi civilne zaštite lokalnih zajednica su se uključili u vođenje i koordinisanje akcije spasavanja. U ovom periodu se pokazalo da ne postoje adekvatno obučene specijalističke jedinice, odgovarajuća oprema i kvalitetan sistem koordinacije.
5. Aktivirana su mnogobrojna klizišta, srušeni ili oštećeni stambeni i infrastrukturni objekti. U prekidu su bile brojne komunikacije, pruge i putevi.
6. Odluka o proglašenju vanrednog stanja u Bijeljini donesena je 14.5.2014. godine. Odluka o proglašenju vanredne situacije na području opštine Modriča donesena je 15. 5. 2014. godine (broj: 02-85-1/14).
Odluka o proglašenju vanredne situacije na teritoriji opštine Šamac donesena je 15.5.2014. godine (broj: 01-022-117/1).
U Doboju je, u Službenom glasniku grada Doboja, od 6.6.2014. godine, objavljena Odluka o proglašenju vanredne situacije, broj: 02-022-600/14, kojom je vanredna situacija proglašena 15. 5. 2014. godine. Članovi Anketnog odbora nisu dobili potvrdu od drugih učesnika u ovim događajima da je Odluka o proglašenju vanredne situacije za grad Doboj zaista donesena 15.5.2014. godine. Vodostaj rijeke Bosne je 14. maja u 13.00 časova prešao kotu redovne odbrane od poplava koja je na 300 cm , a u 19,00 časova kotu vanredne odbrane od poplava od 450 cm, dok je 15. maja, u 8.00 časova vodostaj iznosio 653 cm što je bila vrijednost iznad istorijskog maksimuma. Teritorijalna vatrogasna jedinica grada Doboja je izvršila signalnu uzbunu opšte opasnosti u 9.00 časova, i ponavljana je u kontinuitetu do 11.00 časova, dok je u 9.30 časova, od strane Centra za uzbunjivanje dat zvučni signal “opasnost od elementarne nepogode“ u vrijeme kada su najveći dijelovi naselja Makljenovac i Usora bili pod vodom, a vodena bujica nadirala u središnju gradsku zonu grada Doboja. Iz prethodnih činjenica može se zaključiti da je vanredno stanje u gradu Doboju proglašeno prekasno i da je signal za uzbunu dat prekasno. Da je to urađeno na vrijeme posljedice po ljudske živote i materijalne štete bi bile mnogo manje.

7. Jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske svih nivoa uključile su svoje jedinice za specijalne namjene u akciju spasavanja.
8. U majskim poplavama u Republici Srpskoj je evidentirano ukupno 19 lica koji su izgubili život, od čega je kod 14 lica utvrđeno da je smrt nastupila utapanjem, kod četiri lica se radi o srčanim udarima, a jedno lice je izgubilo život zbog posljedica pojave klizišta.
 U Doboju je pronađeno 11 tijela građana (*u naselju Usora, u Ulici dobojskih brigada, u porodičnoj kući pronađeno je tijelo starije ženske osobe koja je identifikovana kao S.Đ. (1924). Smrt je nastupila utapanjem; u naselju Usora, u Ulici dobojskih brigada, u prizemlju porodične kuće pronađeno je tijelo muške osobe koje je identifikovano kao M.B. (1951). Smrt je nastupila utapanjem; u naselju Usora, u Ulici dobojskih brigada, u porodičnoj kući pronađeno je tijelo starije ženske osobe koja je identifikovana kao B.P. (1926). Smrt je nastupila kao posljedica infarkta miokarda; u naselju Usora, u Ulici dobojskih brigada 39, u porodičnoj kući pronađeno je tijelo starije ženske osobe koja je identifikovana kao M.P. (1923). Smrt je nastupila utapanjem; u naselju Usora, u Ulici Nikole Tesle 116, u prizemlju porodične kuće pronađena su tijela muške osobe srednjih godina i starije ženske osobe koja su identifikovana kao Ž.J. (1961) i M.J. (1932), majka i sin. Smrt je u oba slučaja nastupila utapanjem; u stanu u Doboju, u Ulici cara Dušana broj 6/1, pronađeno je tijelo teško bolesnog i nepokretnog starijeg lica, koje je identifikovano kao R.Č. (1924). Smrt je nastupila utapanjem; u porodičnoj kući u Doboju, u Ulici ozrenskih srpskih brigada, pronađeno je tijelo starijeg muškarca, koje je identifikovano kao R.N. (1941). Smrt je nastupila usljed infarkta miokarda; u blizini tržnog centra „Tuš“, u naselju Pijeskovi, u nanosu pijeska i mulja, dijelom u vodi, pronađeno je tijelo starije ženske osobe za koju nije mogao biti utvrđen identitet. Smrt je nastupila utapanjem. 18. 5 od strane S.D. (1951) izvršeno je prepoznavanje tijela kao B.S. koja je nastanjena u Doboju; u Uluci kralja Dragutina broj 42, u porodičnoj kući na spratu pronađeno je tijelo starije ženske osobe, koja je identifikovana kao D.S. (1939). Smrt je nastupila utapanjem; u dvorištu porodične kuće, vlasništvo Z.P. u Kolubarskoj broj 28, pronađeno je tijelo muške osobe, koje je identifikovano kao M.Č. Smrt je nastupila utapanjem).*
 Na području opštine Modriča smrtno su stradala 2 lica (*u mjestu Vranjak, opština Modriča, pronađena su beživotna tijela M.M. (1924) i B. L. (1932) za koje je utvrđeno da je smrt nastupila utapanjem).*
 Na području opštine Šamac dva su lica smrtno stradala (*u pomoćnom objektu porodične kuće u Donjoj Crkvinu pronađeno je beživotno tijelo Pajić Mileta. Smrt je nastupila utapanjem; na lokalitetu Pisara, u vodi je pronađeno beživotno tijelo Bendarević Stojana, smrt je nastupila utapanjem).*
 Na području grada Bijeljina život su izgubila četiri lica (*jedno lice na području PS Bijeljina u Velikoj Obarskoj, zaseok Šovići; drugo lice na području PS Dvorovi u blizini šljunkare Bijeljina čija smrt je nastupila kada je na njega pao obrušeni zid vikendice usljed klizišta, treće lice je preminulo u mjestu Batković, zaseok Klis od srčanog udara nakon što je skočilo u vodu radi spasavanja žive stoke i četvrto lice preminulo usljed srčanog udara u mjestu Dvorovi).*
9. Dana 17. 5. 2014. godine Vlada Republike Srpske donijela je Odluku o proglašenju vanredne situacije za teritoriju Republike Srpske, broj: 04/1-012-2-919/14 ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 1/14 – vanredni broj), od kada se snage za zaštitu i spasavanje stavljaju pod komandu Republičkog štaba za vanredne situacije. S tim u vezi i

aktivnosti opštinskih/gradskih štabova su usmjeravane nizom naredbi i preporuka Republičkog štaba za vanredne situacije.

10. Odlukom o izmjeni Odluke o osnivanju Republičkog štaba za vanredne situacije, broj: 04/1-012-2-918/14, od 17. 5. 2014. godine osnovan je Štab za vanredne situacije koji su činili predsjednica Vlade RS, ministri u Vladi RS, direktor Policije i direktor Republičke uprave civilne zaštite.
11. Odluka o prestanku važenja Odluke o proglašenom vanrednom stanju na teritoriji Republike Srpske, broj:04/1-012-2-976/14 donesena je 26. maja 2014. godine ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 41/14).
12. Crveni krst RS je organizovao prikupljanje i distribuciju pomoći građanima. U prikupljanju humanitarne pomoći uključila su se i druga humanitarna udruženja (*Merhamet i Karitas*). Takođe, građani su se samoinicijativno organizovali u prikupljanju pomoći i spasavanju ugroženih stanovnika, pri čemu je iskazana velika solidarnost sa ugroženima. U odbranu stanovništva, imovine i u pružanje pomoći uključule su se i ekipe za spasavanje iz drugih zemalja.
13. Dostava humanitarne pomoći organizovana je od strane velikog broja država Evrope i svijeta, a nakon višednevnih problema na državnoj granici definisani su uslovi uvoza humanitarne pomoći.
14. Helikoptersku pomoć od 16. maja pružaju Helikopterski servis Republike Srpske, EUFOR i Republika Hrvatska.
15. Pomoć u spasavanju pružale su Oružane snage BiH, RK „Buk“ Banjaluka, Rafting klub „Kanjon“ Banjaluka, Rafting klub „Una“ Bihać, Gorska služba spasavanja „Buk“ Foča i drugi.
16. Na osnovu naredbe komandanta Republičkog štaba za vanredne situacije broj: 04-4/14 od 19.05.2014. godine imenovan je povjerenik za grad Doboj- penzionisani general Momir Zec i povjerenik za grad Šamac, penzionisani general Milorad Kutlešić.
17. Pomoć upućena Republici Srpskoj se prikupljala na centralizovan način i na jedinstveni bankovni račun.
18. Nakon prikupljanja uginule stoke dio je spaljen u susjednim zemljama jer domaći kapaciteti nisu bili dovoljni.
19. Evropska komisija odobrila je paket hitne finansijske pomoći Srbiji i BiH u iznosu 65 miliona evra. Neiskorišćena sredstva u iznosu od 42 miliona evra koje je BiH dobila kroz *IPA 1* preusmjerena su za pomoć stanovništvu čija je imovina uništena ili oštećena u poplavama.
20. Svjetska banka je u kratkom roku odobrila kredit u iznosu 100 miliona dolara za projekt hitnog oporavka.

21. MMF je odobrio kredit u iznosu 187 miliona maraka. Kreditna sredstva su bila blokirana zbog neusaglašenosti dva entiteta oko načina raspodjele.
22. Pokrenut je postupak procjene štete nastale kao posledica katastrofalnih poplava u kojem su učestvovala domaće institucije različitih nivoa vlasti i stručna lica EU, UN i Svjetske banke. Konačna procjena štete je 3,98 milijardi KM, a urađena je uz pomoć međunarodnih stručnjaka. Nakon okončanja postupka procjene štete, na inicijativu Ministarstva vanjskih poslova BiH najavljeno je organizovanje Donatorske konferencije za finansiranje projekata obnove.
23. Republika Srpska je usvojila paket propisa za ublažavanje posljedica poplava i klizišta i stvorila pretpostavke da do pristizanja donatorskih sredstava, ugroženim građanima pruže minimalnu pomoć u skladu sa budžetskim kapacitetom. (*Doneseni su: Zakon o fondu i solidarnosti za obnovu RS; Zakon o posebnom doprinosu za solidarnost; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posebnim načinima izmirenja poreskog duga; Zakon o izmjenama Zakona o porezima na upotrebu, držanje i nošenje dobara; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na nepokretnosti; Zakon o izmjenama i dopuni zakona o posebnim republičkim taksama; Zakon o dopunama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama RS; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu RS*).
24. U Briselu je 16. jula održana Međunarodna donatorska konferencija za BiH i Srbiju nakon poplava, pod nazivom „Obnavljamo zajedno“, na kojoj su se okupile delegacije preko 60 država i 23 međunarodne organizacije kao i predstavnici civilnog društva i privatnog sektora. Za BiH prikupljena je pomoć od 809,2 miliona evra.
25. Na inicijativu Delegacije EU u BiH usaglašen je i usvojen Akcioni plan za zaštitu od poplava i upravljanje rijekama u BiH 2014-2017 od strane Savjeta ministara, nakon što ga je prethodno Vlada Republike Srpske prihvatila Zaključkom broj: 04/1-012-2-2777/14 i zadužila Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede da u saradnji sa RHMZ RS i JU „Vode Srpske“, realizuje mjere na teritoriji Republike Srpske. Nakon usvajanja dokumenta ostvareni su preduslovi za povlačenje potrebnih finansijskih sredstava, kao i za realizaciju mjere koje su kandidovane iz tri programa sa izvorima finansiranja:
- IPA 2014, u iznosu od 15 miliona evra za Republiku Srpsku, Federaciju BiH i Brčko Distrikt: za sanaciju i regulaciju vodotoka;
 - IPA 2014, regionalna komponenta BiH-Srbija, u ukupnom iznosu od 20 miliona evra, od čega se na BiH odnosi 10 miliona evra (na Republiku Srpsku 50%);
 - Kroz Investicioni okvir za Zapadni Balkan (WBIF) prijavljeno je za projekat „Upravljanje rizicima od poplava“ i to za mapiranje poplavnih rizika 3,38 miliona evra za Republiku Srpsku, Federaciju BiH i Brčko Distrikt i za tehničku pomoć u iznosu od 1,5 miliona evra Republici Srpskoj, u realizaciji projekta „Hitne pomoći zaštite od poplava“.

Na osnovu svega navedenog članovi Anketnog odbora su usvojili sljedeće

ZAKLJUČKE:

1. Anketni odbor konstatuje da je Vlada Republike Srpske 15. 5. 2014. godine, po saznanju da je u nekim dijelovima Republike Srpske došlo do izlivanja rijeka iz korita čime je

došlo do ugrožavanja života ljudi i materijalnih dobara, održala prvu vanrednu sjednicu na kojoj se upoznala sa stanjem na tim područjima. Naročito kritično stanje je konstatovano u slivu rijeka: Bosne, Drine, Save, Vrbasa, Une i Sane. U vezi s tim Vlada je na kritična područja uputila ministre i članove Vlade, sa ciljem sagledavanja stanja na tim mjestima. U periodu od 15. 5. 2014. godine pa do ukidanja vanrednog stanja Vlada Republike Srpske i Republički štab za vanredne situacije sa ostalim republičkim organima su preduzeli sve propisane mjere i angažovali sva raspoloživa materijalna sredstva radi preventivnog djelovanja na spasavanju života ljudi, imovine i dobara, a u kasnijem periodu na otklanjanju posljedica katastrofalnih poplava u maju 2014. godine.

2. Imajući u vidu ogromne posljedice majskih poplava, pokazalo se da je postojeći sistem zaštite i spasavanja u Republici Srpskoj, u smislu organizacije, strukture i efikasnosti nedovoljno funkcionalan iz razloga što dijelovi sistema zaštite i spasavanja/civilne zaštite nisu u potrebnoj mjeri uvezani u jedinstven sistem, što se dobrim dijelom pokazalo i za vrijeme majskih poplava. Mnoge stvari su rađene od slučaja do slučaja, a bitni akteri nisu uvijek poznavali svoju ulogu i nadležnosti. Ne postoji jedinstven sistem finansiranja civilne zaštite koji bi objedinjeno funkcionisao kako na republičkom tako i na lokalnom nivou.
3. Poplave su rezultat kako prirodnih nepogoda, tako i rezultat dugogodišnjeg nepreduzimanja sistemskih mjera na zaštiti od poplava i unapređenja zaštite od elementarnih nepogoda ugroženih područja. Apsolutna zaštita od poplava nije moguća, da bi se na najmanju moguću mjeru svela opasnost po ljudske živote, imovinu, infrastrukturu i životnu sredinu, potrebno je stalno unapređivati i razvijati sistem zaštite i spasavanja od poplava.
4. Vlada Republike Srpske treba preispitati i kompletirati postojeći regulatorni okvir sa podzakonskim propisima i drugim neophodnim aktima i donijeti strateške i operativne planove odbrane od poplava. Takođe, potrebno je izvršiti temeljitu analizu prevencije i aktivne odbrane od poplava, opremljenosti štabova civilne zaštite (čamci, motori, mehanizacija, spasilački timovi i oprema, cisterne za vodu itd.) na svim nivoima. Potrebno je uraditi plan zaštite i spasavanja od elementarne nepogode i druge nesreće u skladu sa Uredbom o sadržaju i načinu izrade Plana zaštite od elementarne nepogode i druge nesreće („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 68/13) i međunarodnim standardima.
5. Zakonom o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama 90% ingerencija je u nadležnosti lokalne zajednice jer one su te koje prve reaguju i dostavljaju informacije. Može se uočiti nedostatak dobrog funkcionisanja sistema mobilizacije na lokalnom nivou te formiranih obučeni specijalizovanih ekipa civilne zaštite za brzo djelovanje u vanrednim situacijama. Sistem koordinacije, obavješćavanja, monitoringa i rane najave i prognoze pokazao se lošim te bi bilo neophodno unaprijediti sistem monitoringa, rane najave i prognoze te automatskog obavješćavanja kad vodostaj prijeđe kotu redovne odbrane od poplave.
6. Član 153. stav 2. Zakona o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama definiše da opština, odnosno grad, u budžetu treba da planira i izdvaja 2% posebnih sredstava od kojih se 50% treba koristiti za preduzimanje preventivnih aktivnosti, a 50% za opremanje i obuku struktura zaštite. Veliki problem u funkcionisanju sistema zaštite leži

u činjenici što se od strane lokalnih zajednica ne primjenjuje ovaj član. Vlada treba kreirati model finansiranja zaštite od poplava u skladu sa budućim strateškim opredjeljenjima i donesenim planovima koji će biti u stanju obezbjediti finasijske pretpostavke za njihovu realizaciju. Postojeći model finansiranja zaštite od voda nije u potpunosti sproveden. Trošenje sredstava se u dovoljnoj mjeri ne prati i ne analizira, a prikupljena sredstva po osnovu posebnih vodnih naknada se ne usmjeravaju u cjelosti u sektor voda. Raspodjela sredstava se mora zasnivati na analizi potreba i prioriteta u ovoj oblasti.

7. Neophodno je planirati zaštitu od poplava na nivou cijelog riječnog sliva, odnosno sistem zaštite od poplava treba postaviti na način koji omogućava planiranje i provođenje preventivnih mjera usaglašenih na cijelom riječnom slivu sa jasno određenim odgovornostima svakog nivoa odlučivanja. Rad u okviru prekograničnih slivova ima prednosti u mogućnosti korišćenja zajedničkih resursa i mogućnost za realizaciju regionalnih projekata iz strategije EU za region Dunava i Plana upravljanja slivom rijeke Save.
8. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kao nosilac vodne politike, treba obezbijediti da mjere prevencije od poplava budu definisane i realizovane na način na koji će se postići efikasna zaštita od poplava. Razmjere šteta koje su nastale nakon majskih poplava ukazuju da je vodna infrastruktura zastarjela i loše održavana, te je neophodno, radi svođenja rizika od poplava na najmanju moguću mjeru, na mjestima povećanog rizika od poplava izgraditi nove objekte, a stare redovno i kvalitetno održavati i nadograđivati, a u vrijeme opasnosti od poplava i u toku trajanja poplava, sa njima pravilno upravljati.
9. JU „Vode Srpske“, kao organizacija koja integralno upravlja vodama, kao i Republički hidrometeorološki zavod kao organizacija koja vrši meteorološki i hidrološki monitoring na teritoriji Republike Srpske, trebaju obezbijediti stručnu i tehničku podršku Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Vladi RS. JU „Vode Srpske“ kroz sistemsko prikupljanje i analizu podataka, praćenje realizacije mjera i aktivnosti važnih za prevenciju od poplava, a Republički hidrometeorološki zavod kroz sistemsko prikupljanje i analizu podataka te blagovremenu najavu potencijalno opasnih meteoroloških i hidroloških događaja.
10. Tekućem održavanju, rekonstrukciji i izgradnji zaštitnih vodnih objekata se pristupalo organizovano, planski i sistemski, nakon poplava 2010. godine kada je potpisan Ugovor za realizaciju projekta Hitne mjere zaštite od poplava sa Evropskom investicionom bankom i kada su utvrđeni prioriteti i dinamika realizacije kao i očekivani efekti koji se žele postići. U Republici Srpskoj, u prethodnom periodu, do 2014. godine, nije bilo značajnijih ulaganja u izgradnju novih zaštitnih vodnih objekata, a niz dokumenata ukazuje da postojeći sistemi zaštite nisu ni dovoljno održavani. I onako relativno skromna sredstva od prikupljenih posebnih vodnih naknada se nisu u cjelosti usmjeravala u sektor voda. Jaz između deklariranih potreba i stvarnih ulaganja je izuzetno veliki.
11. Evidentno je da je za spasavanje ljudi i imovine neophodna međusobna koordinacija, saradnja različitih institucija kao i efikasan sistem informisanja kako na Republičkom tako i na lokalnom nivou.

12. U proteklim događajima je evidentno da poslovanje i ostvarivanje ciljeva robnih rezervi ne daje mogućnost za brzo i efikasno djelovanje. Složenost u postupku odlučivanja predstavlja ograničavajući faktor u situacijama kada je hitnost potrebna u odlučivanju i postupanju i ostvarivanju ciljeva od opšteg interesa.
13. Na smanjenje šteta od poplava na najmanju moguću mjeru može se značajno uticati odgovarajućim prostornim planiranjem te razvijenim sistemom osiguranja imovine i lica.
14. U borbi za smanjenje rizika od poplava podjednaku ulogu moraju da preuzmu država, ugroženi pojedinci i osiguravajuća društva. Lokalna zajednica i samo stanovništvo svoj doprinos ka umanjenu rizika od poplava može dati tako što će poštovati planska dokumenta i graditi objekte van ugroženog područja.
15. Osiguravajuća društva moraju dati svoj doprinos kompenzacijom šteta tako što će karte rizika od poplava i klizišta biti bitan faktor u prometu nekretnina te će visinom polise osiguranja destimulisati gradnju privrednih subjekata i stanogradnje u plavnim područjima.

P R E P O R U K E :

- Da nadležni organi preduzmu dodatne mjere na unapređenju mehanizma koordinacije i jačanju međusobne saradnje i povjerenja u BiH u skladu sa Ustavom definisanim nadležnostima entiteta Republike Srpske i Federacije BiH te Brčko distrikta, pridržavajući se odredbi i nadležnosti koje proizilaze iz zakona kojima je regulisana oblast zaštite i spasavanja.
- Da se revidiraju bilateralni sporazumi o saradnji u zaštiti i spasavanju sa susjednim državama i po potrebi dorade mjere prevencije i pripravnosti za srodne prekogranične rizike nesreća.
- Da se pruži dodatna podrška u opremanju i obuci struktura zaštite i spasavanja lokalnih zajednica koje su izložene riziku od poplava, te da nadležni organi preduzmu neophodne radnje na realizaciji preventivnih mjera zaštite od poplava.
- Da subjekti od značaja za zaštitu i spasavanje od poplava sagledaju postojeće procjene ugroženosti od poplava i izvrše dodatnu analizu scenarija i kapaciteta i u skladu sa tim izvrše ažuriranje planske i druge dokumentacije.
- Da se preduzmu dodatne mjere na izgradnji svijesti kod građana o postojanju rizika od poplava sa posebnim akcentom na potrebu i značaj preventivnog djelovanja pri tom uključujući i neophodnost osiguranja imovine.
- Da se uspostavi optimalna mreža meteoroloških i hidroloških mjernih stanica (nadogradnja postojećih i izgradnja novih) na cijeloj teritoriji Republike u funkciji sistema ranog upozorenja, obezbijedi njihov neprekidan rad, te razviju prognostički modeli.

- Da se kadrovski i materijalno ojačaju sve institucije koje učestvuju u sistemu zaštite i spasavanja.
- Da se pojačaju stručno-kadrovski inspekcijski organi i njihov inspekcijski rad, kao i kontrola rada inspekcijskih organa u svim relevantnim oblastima u kojima, zbog izostanka primjene propisa ili neadekvatnih propisa, dolazi do poplava (prostorno planiranje, urbanizam, vodoprivreda i druge zakonom utvrđene oblasti). Upravo je jedan od osnovnih problema nelegalna gradnja i neadekvatno održavanje infrastrukture zbog kojih su u 90% slučajeva i nastale pomenute katastrofalne poplave.
- Da se prikupljena namjenska finansijska sredstva sa računa posebne namjene za vode od posebnih vodnih naknada u punom iznosu usmjere ka ustanovi nadležnoj za upravljanje vodama.
- Da se uvede opšta vodoprivredna naknada, koja je prisutna u svim državama okruženja, kao mjera solidarnosti za obezbjeđenje provođenja mjera odbrane od poplava i provođenja preventivnih i opetativnih aktivnosti u zaštiti od poplava i dogradnji sistema odbrane od poplava.
- Da se radi na formiranju specijalizovane jedinice za zaštitu i spasavanje na vodi i pod vodom na nivou Republike Srpske, u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama. Ta jedinica bi, u skladu sa odlukom Vlade Republike Srpske i odredbama Okvirnog zakona o zaštiti i spasavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08) mogla ući u sastav mješovite jedinice za zaštitu i spasavanje na nivou BiH.

Izveštaj Anketnog odbora za utvrđivanje činjenica o djelovanju nadležnih organa i organizacija u vezi poplava u maju 2014. godine je usvojen većinom glasova članova Anketnog odbora (*četiri glasa*) na sjednici održanoj 10. februara 2014. godine.

Glasom „za“ su glasali: Jasna Lukić, Spomenka Stevanović, Milica Lovrić i Nedeljko Milaković. Glasom „uzdržan“ su glasali: Branislav Borenović, Zdravko Krsmanović i Igor Ostojić. Opravdano odsutan je bio Senad Bratić, član Anketnog odbora.

Na osnovu člana 48. stav 5. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske za izvjestioca je određena predsjednica Odbora.

PREDSJEDNICA ODBORA

Jasna Lukić, s.r.

PRILOG

- P1-** Podaci o posljedicama poplava koje su Republiku Srpsku zadesile u aprilu i maju 2014. godine;
- P2-** Evidencija uništenih/oštećenih putnih komunikacija;
- P3-** Pomoć upućena putem JP "Robne rezerve" a.d. Banja Luka od 15. 5. do 16. 6. 2014. godine;
- P4-** Pomoć upućena lokalnim zajednicama putem Crvenog krsta Republike Srpske i pomoć dostavljena gradovima/opštinama od drugih donatora;
- P5-** Odgovor JU „Vode Srpske“ od 2. 9. 2015. godine o radovima na izgradnji i popravci infra-strukturnih objekata te planiranim aktivnostima i stepenu realizacije projekata na saniranju i zaštiti od poplava;
- P6-** Izvod iz Zakona o zaštiti i spasavanju u vanrednim situacijama;
- P7-** Tabelarni pregled pomoći koju su pružila privredna društva i preduzetnici u novcu;
- P8-** Tabelarni pregled pomoći koju su pružila privredna društva u robi, ljudstvu i mehanizaciji;
- P9-** Plan odbrane od poplava u Republici Srpskoj za 2014. godinu;
- P10-** Odluke vezane za Anketni odbor.